

Športnik

REVIJA JE BREZPLAČNA
Številka 47
september 2017
www.zsis.si

**EP in SP v
namiznem tenisu**

str 4

**Olimpijada
gluhih**

str 32

Erasmus+

str 74

ZVEZA ZA ŠPORT INVALIDOV SLOVENIJE
PARAOLIMPIJSKI KOMITE

Kazalo

3	Uvod	26	Paraolimpijski športi	56	Slepi in slabovidni kegljači
4	EP in SP v namiznem tenisu	29	Lidl Slovenija	58	Paraplezanje
6	Intervju z Mojco Leskovar	30	Treniraj z	60	Šport / rekreacija = zdrav način življenja
9	Velik organizacijski zalogaj	32	Olimpijada gluhih	64	KAJAK, KANU in SUP
10	Volilna skupščina (IPC)	36	46. kongres Mednarodnega komiteja za šport gluhih	66	Klasifikacija atletov
13	Parakajak postaja vse bolj »naš«	38	Delovni pogovor pri ZŠIS-POK	67	Paraolimpijski šolski dan
14	Plavalci v življenski formi	41	Državna prvenstva 2017	69	Razvoj ravnotežja s pomočjo plesne vadbe pri učencih
17	Na Triglav teku	50	SP za invalide v ribolovu s plovcem – Kanjiža, Srbija	74	Erasmus+
18	Streliška reprezentanca	52	Šahovska olimpijada slepih in slabovidnih 2017 – Ohrid	76	Swim to live
19	Jernej Slivnik	55	Šahovski orehi	77	Dan s športniki invalidi v Laškem
20	Odbojka sede tudi na mivki			78	BISFed klasifikacijski tečaj
22	Sandi Novak				
23	Parakolesarstvo				

Kolofon

Izdaja: Zveza za šport invalidov Slovenije - Paraolimpijski komite

Za ZŠIS-POK: Damijan Lazar

Uredniški odbor: Jože Okoren, Jakob Škantelj, dr. Tjaša Filipčič, Franci Slivšek, Primož Jeralič

Lektoriranje: Rok Janežič

Oblikovanje in prelom: Franci Slivšek
Tisk: Para d.o.o., Ljubljana

Naslov: ZŠIS-POK, Cesta 24. Junija 23, 1231 Ljubljana - Črnuče

Tel.: +386 (01) 53 00 891
Fax: +386 (01) 53 00 894
info@zsis.si
http://www.zsis.si

Tr. r.: 0510 0800 0024 242

Naklada: 4000
Izid revije sta finančno omogočila Fundacija za financiranje invalidskih

in humanitarnih organizacij – FIHO in Fundacija za šport

ISSN 1854-5254

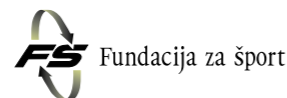
Mnenja izražena v avtoriziranih člankih so mnenja avtorjev in niso verificirana stališča ZŠIS-POK.

(V tej številki revije Športnik je bil recenziran znanstveni članek avtoric Adrijane Skok in Tjaše Filipčič z naslovom: Razvoj ravnotežja s pomočjo plesne vadbe pri učencih)

Programe ZŠIS-POK sofinancirajo:

Naslovná fotografija:

(foto: Vid Ponikvar - Sportida)

Uvod

Piše: Damijan Lazar

(foto: Vid Ponikvar - Sportida)

Damijan Lazar predsednik Zveze za šport invalidov Slovenije - Paraolimpijski komite

Leto 2017 bo na področju športa invalidov zapisano z ZLATIMI črkami. Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite kot nacionalna reprezentativna invalidska organizacija skrbi za razvijanje, izvajanje in uveljavljanje športa invalidov kot tekmovalne dejavnosti z namenom doseganja vrhunskih rezultatov. Skladno s temi načeli in v dogovoru z vsemi nacionalnimi invalidskimi organizacijami izvaja temeljni nalogi, in sicer razvijanje športa na državni ravni, kamor sodi izvajanje državnih prvenstev za športnike invalide, ter organiziranje priprav in nastopov na uradnih mednarodnih tekmovanjih, kot so paraolimpijske igre, olimpijske igre gluhih, svetovna in evropska prvenstva ter specialna olimpijada.

Letos so bili na področju športa sprejeti trije zakoni. Najpomembnejši je nov Zakon o športu, v katerem smo vse bolj primerljivi s športniki neinvalidi. Naši športniki imajo izenačene statusne

pravice z drugimi športniki, tako da sedaj ni več izgovorov za ne vključevanje invalidov v šport, predvsem mladih. Naša zveza pa postaja krovna organizacija v Sloveniji na področju športa invalidov.

Že leta izvajamo projekt Paraolimpijski šolski dan, kjer na osnovnih šolah mladim predstavljamo osebne zgodbe in jim skozi šport invalidov približujemo vrednote paraolimpizma. V zimskem času smo bili aktivni na področju smučanja, saj smo organizirali svetovni in evropski pokal v smučanju za invalide. Preko IPC razpisa Agitos smo skupaj z društvom Albatros organizirali mednarodni kamp za mlade smučarje. Letos smo bili tudi organizatorji dveh velikih tekmovanj, mednarodnega turnirja v namiznem tenisu in EP v namiznem tenisu za invalide, ki ga organiziramo konec septembra. Velik organizacijski zalogaj, ki zahteva dobro uigran organizacijski odbor, se je že štirinajstkrat dokazal z organizacijo mednarodnega tekmovanja v namiznem tenisu in je tako eden najboljših na svetu. To je bil tudi razlog, da smo v močni mednarodni konkurenci pridobili še organizacijo posamičnega svetovnega prvenstva v letu 2018 v namiznem tenisu za športnike invalide.

Premika se tudi na področju vključevanja invalidov v šport na primarni ravni rehabilitacije, saj imajo na URI Soča novo športno referentko, ki s predstavitvami športa invalide usmerja v zdrav način življenja in športa. Vse to prispeva k temu, da se bo vse več mladih invalidov vključilo v šport ter si na ta način pridobilo življenjske in športne izkušnje.

Ne smemo pozabiti še na eno področje športa invalidov. Opredeľuje ga nov zakon, ki govori o dodatku k pokojnini za izjemne športne dosežke. Tako bodo naši športniki invalidi, ki so v preteklosti osvojili odličja na paraolimpijskih igrah ali olimpijadi gluhih, ob upokojitvi deležni finančnega dodatka. Z veseljem ugotavljamo, da je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport področje športa invalidov sistemsko uredilo, za kar se ministrici dr. Maji Makovec Brenčič in Direktoratu za šport iskreno zahvaljujemo. Zahvala gre tudi vsem, ki so v preteklosti pomagali graditi in razvijati šport invalidov, ki je bil spregledan in ne dovolj družbeno sprejet.

Ob vseh dosežkih se zavedamo, da moramo postoriti še marsikaj, če hočemo nadaljevati uspešno tradicijo in slediti trendu razvoja športa invalidov v svetu.

Iskrene čestitke

Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite, se pridružuje čestitkam košarkarski reprezentanci Slovenije, za osvojevo evropsko »krono« pravkar končanem evropskem prvenstvu v Turčiji.

Hvala fantom za prijetno preživete trenutke pred TV zasloni – pa tudi, če smo občasno trepetali za končni izid. Konec dober, vse dobro. Nismo samo smučarska dežela, smo tudi košarkarska.

Damijan Lazar, predsednik ZŠIS – POK
Jože Okoren, predsednik NO pri ZŠIS – POK
Gregor Gračner, predsednik KTS

EP in SP v namiznem tenisu za invalide 2017

Piše: Jože Okoren

(foto: Blaž Uršič)

ZŠIS – POK je bila do sedaj že večkrat organizator večjih tekmovanj.

Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite (ZŠIS-POK) kot reprezentativna nacionalna invalidska organizacija skrbi za področje tekmovalnega športa invalidov v Sloveniji.

Izvajanje programov se usklajuje na osnovi nacionalnih in mednarodnih tekmovanj. ZŠIS-POK izvaja temeljni nalogi, in sicer razvijanje športa na državni ravni, kamor sodi izvajanje državnih prvenstev za invalide, ter organiziranje priprav in nastopov na uradnih mednarodnih tekmovanjih ter razvijanje in uveljavljanje športa invalidov kot tekmovalne dejavnosti z namenom doseganja vrhunskih rezultatov na tekmovanjih, kot so evropska in svetovna prvenstva, paraolimpijske igre, olimpijada gluhih in specialna olimpijada (za osebe z motnjami v duševnem razvoju).

V sklop nalog ZŠIS-POK sodi tudi razvijanje strokovne dejavnosti, kot npr. šolanje ter izpopolnjevanje strokovnih kadrov in trenerjev, objavljanje dosežkov, sodelovanje pri vzgoji in treningu perspektivnih mladih tekmovalcev ipd. Treba je poudariti, da ima ZŠIS-POK nacionalni in univerzalni značaj, saj izvaja športne programe za vse vrste invalidov in vključuje tudi najtežje invalide.

V preteklosti so naši športniki invalidi dosegli številne svetovne, evropske in paraolimpijske naslove, statistično sodimo med najuspešnejše države glede na število prebivalcev in (posledično) število invalidov. V svojih vrstah imamo paraolimpijske, svetovne in evropske rekorderje. Ti dosežki so najboljši napotek in motivator za vključevanje mladih in novonastalih invalidov v šport in rekreacijo. Veliko skrb namenjamo množičnosti in vključevanju najtežjih invalidov v različne programe, tako rekreativne oziroma tiste, katerih glavni namen je ohranjanje zdravja, kot tekmovalne.

Ker se zavedamo, da se moramo ne samo preizkusiti, temveč tudi dokazovati v vlogi organizatorja večjih športnih tekmovanj, je bilo ZŠIS-POK v preteklosti zaupano že kar nekaj odmevnih domačih in mednarodnih tekmovanj, predvsem evropskih prvenstev in tekmovanj pokalnega značaja. Beležimo pa tudi vrsto izvedenih tekmovanj v Sloveniji, predvsem na mednarodni klubski ravni.

Glede na uspešne nastope naših športnikov in predvsem na do sedaj brezhibno organizirana tekmovanja, ki so nam bila zaupana, smo tudi za leto 2017 dobili podporo številnih evropskih članic, da nam je bila dodeljena organizacija evropskega prvenstva v namiznem tenisu za invalide. Prav pri izvajanju večjih tekmovanj v namiznem tenisu se ponašamo z bogatimi organizacijskimi izkušnjami. Nekajkrat preizkušane službe – logistika, sodniki, prevozi, nastanitve, usposobljen spremljevalni kader ipd. – nam zagotavljajo, da so pričakovanja glede kakovostne izvedbe evropskega prvenstva upravičena.

Najpomembnejši rekvizit - lopar.

Še veliko več, zaupana nam je bila tudi organizacija svetovnega prvenstva v namiznem tenisu, ki bo potekalo leta 2018. Tako odmevni mednarodni tekmovanji, ki bosta potekali v Sloveniji, sta najboljši način ozaveščanja širše družbe o pomembnosti športa invalidov.

Podporo in odobritev prevzema organizacije evropskega in svetovnega prvenstva nam je namenila tudi država, predvsem ministrica za izobraževanje, znanost in šport, dr. Maja Makovec Brenčič, ki je sprejela tudi častno pokroviteljstvo obeh tekmovanj.

Prvenstvo bo še enkrat dokazalo, da je namizni tenis dostopen za večino kategorij invalidnosti. Lahko ga igramo poleti, pozimi in ne glede na vremenske razmere. Namizni tenis je univerzalna športna panoga tudi kot rehabilitacijski program za invalide. Tudi tokrat pričakujemo širšo podporo elektronskih in tiskanih medijev. Velike zasluge za prepoznavnost tako namiznega tenisa kot športa invalidov nasploh grede tudi naši zlati paraolimpijki Mateji Pintar. Ledino v namiznem tenisu v Sloveniji pa sta orala njena predhodnica Andreja Dolinar in Bojan Lukežič (oba sta še zelo »nevarna« za nasprotnika).

Pričakujemo vas v Laškem.

Mobilna aplikacija EPINT 2017

Z namenom, da evropsko prvenstvo invalidov v namiznem tenisu še bolj približamo udeležencem in obiskovalcem, smo pripravili mobilno aplikacijo EPINT 2017. Uporabniki bodo lahko z aplikacijo spremljali spored tekmovanja in rezultate, aktualne novice in galerije slik, pregledovali statistike, ter si preko spletnega prenosa v živo ogledali dvoboje. Aplikacija je na voljo za sisteme Android (Google Play) in iOS (App Store). Za več informacij in prenos aplikacije obiščite spletno stran prvenstva <http://www.epint2017.com/> ali skenirajte QR kodo z vašim pametnim telefonom.

Intervju

Piše: Jože Okoren

(foto: osebni arhiv)

Mojca Leskovar članica uprave družbe Thermane d.d.

Pred tem je bila nekaj mesecev predsednica uprave, prej pa je opravljala različne vodstvene funkcije v podjetju, nazadnje na področju kongresne dejavnosti, ki je eden mlajših programov družbe Thermana. Najdlje je bila na mestu vodje trženja – in prav v tem času je dodobra spoznala šport invalidov. Kljub številnim odgovornim in pomembnim funkcijam najde nekaj časa za športno-rekreativno dejavnost. Dolga leta spremlja tudi šport invalidov, predvsem namizni tenis. Zakaj prav namizni tenis? V Laškem je bil leta 2004 organiziran odmeven Mednarodni turnir v namiznem tenisu. Zdravilišče Laško je kot gostitelj zadovoljilo vse mednarodne kriterije, tako da so ti turnirji postali tradicionalni. Pa ne samo to, v organizaciji Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja bo letos potekalo evropsko prvenstvo v namiznem tenisu za invalide.

Naklonjenost športu invalidov Mojce Leskovar je tako iskrena in pristna, da si ji dovolimo v prijetnem pogovoru zastaviti nekaj vprašanj.

Športnik: Zaposleni ste bili že v Zdravilišču Laško, verjetno že pred mnogimi leti. Je bilo to naključje ali načrtovano?

Mojca Leskovar: Od nekdanj sem si želela delati v turizmu, saj v Laškem živim z njim že od malih nog. V Thermani sem prvič delala že v srednji šoli, ko sem med počitnicami opravljala delo telefonistke. Ko se je po prvih izkušnjah v mednarodni trgovini pojavila priložnost, da poklicno pot nadaljujem v domačem kraju, v okolju, iz katerega izhajam, in v zdravilišču, ki sem ga dobro poznala, sem jo zgrabila z obema rokama. Izzivov ni zmanjkalo, vedno znova so se odpirala nova področja, na katerih sem želela pustiti svoj pečat. Ja, bilo je pred 23 leti ...

Športnik: Poznamo vas tudi kot strokovno sodelavko pri programih obnovitvene rehabilitacije invalidov. Vam delo z invalidi ni tuje?

▲
Mojca Leskovar

Mojca Leskovar: Nikakor. V letih dobrega sodelovanja z najrazličnejšimi poslovnimi partnerji, Zvezo paraplegikov, Združenjem multiple skleroze in številnimi društvi tako iz Slovenije kot iz tujine smo spletli prijateljske vezi, ki se utrjujejo tudi na različnih neformalnih športnih srečanjih. Tako smo spoznali potrebe, ki jih imajo gostje z omejitvami pri gibanju. To je bil povod, da smo se aktivneje lotili prilagajanja ponudbe za vse, ki se v zvezi z dostopnostjo soočajo s takšnimi ali drugačnimi težavami. Konec koncev je Laško evropska destinacija odličnosti za dostopni turizem, kar je zagotovo pika na i že tako dobremu Thermaninemu sodelovanju z različnimi organizacijami, ki združujejo gibalno ali kako drugače ovirane.

Športnik: Verjetno se še spomnite prvega turnirja, saj ste bili kot gostiteljica močno vpeti v organizacijo. Je bil to za zdravilišče velik zalogaj?

Mojca Leskovar: Prvi turnir smo v Laškem gostili leta 2004. Še dobro se spomnim, ko sta prišla takratni predstavnik Zveze paraplegikov Gregor Gračner in Gorazd Vecko na sestanek, na katerem smo hitro našli skupen interes za organizacijo tako zahtevnega dogodka za ZPS, Thermano in lokalno skupnost. Ob zaupanju v naše izvrstne zaposlene nisem nikoli podvomila, da smo izzivu kos. Prvemu turnirju so sledili vedno novi, nazadnje na evropski in svetovni ravni, kar je zagotovo veliko priznanje našemu delu.

Športnik: Vaše dolgoletno sodelovanje ima velike zasluge, da nam Mednarodna organizacija za namizni tenis vsako leto zaupa organizacijo te odmevne športne prireditve.

Mojca Leskovar: Dolgoletno uspešno prirejanje tega turnirja je rezultat marljivega dela vseh, ki smo v to zgodbo vpleteni. Vsak partner je pomemben, nepogrešljiv del projekta. Ponosna sem, da sem zraven že od vsega začetka in da je družba Thermana odigrala pomembno vlogo pri tej uspešni zgodbi, ki dviguje raven namiznega tenisa za invalide. Naša prednost je pristen, iskren in profesionalen odnos vseh vpletenih pri organizaciji in izvedbi tega dogodka, organizatorja, zaposlenih v Thermani in lokalnega okolja. Zato ni naključje, da se je letos Slovenija z Laškim poleg Danske uvrstila v najožji izbor za gostitelja svetovnega prvenstva v prihodnjem letu in na koncu tudi zmagala.

▲
Mojca Leskovar kot »rekreativna« športnica.

Športnik: Se strinjate, da smo Slovenci športen narod?

Mojca Leskovar: Slovenci smo zelo športen narod. Veliko je poklicnih in ljubiteljskih športnikov, ki tečejo, kolesarijo oziroma so kako drugače športno aktivni. Zelo cenimo in podpiramo naše vrhunske športnike, kar se vidi ob vsakem večjem tekmovanju, ko na prizoriščih tekem vihrajo slovenske zastave, še več ljudi pa pred televizijskimi zasloni navija za naše vrhunske športnike. V sebi imamo športno zagnanost in pripadnost, da navijamo za svoje rojake. Njihov uspeh je tudi naš. Tega se iskreno veselimo.

Športnik: Kakšen je vaš pogled na integracijo invalidov? V mislih imam vključevanje invalidnih otrok in mladostnikov v redne osnovne in srednje šole.

Mojca Leskovar: Menim, da se mora integracija invalidov začeti čim prej, v najrosnejšem obdobju življenja. Predšolski otroci invalidnih ali kako drugače hendikepiranih otrok ne vidijo kot drugačnih, se jih ne bojijo in se jim ne izogibajo. Ob pravilni pedagoški obravnavi otroci razumejo, da se nekateri otroci od njih rahlo razlikujejo, a se kljub temu radi igrajo z vrstniki in se v tem prav nič ne razlikujejo od njih.

Športnik: Znano je, da na že prej omenjenih turnirjih nastopa več kot tristo športnikov invalidov. Kako to vpliva na potek vaših ostalih, predvsem zdravstvenih programov in kakšen je odziv drugih gostov?

Mojca Leskovar: Laško v času turnirja postane mini olimpijsko mesto – kraj srečevanja različnih narodov in jezikov, dogajanja, ki ga s sabo prinaša tak dogodek ... Podobno je tudi v Thermani. V času prvenstva je zelo živahno, povsem enako kot običajno pa potekajo zdravstveni programi. Nekaj malega sob imamo še za druge goste, večina kapacitet pa je seveda namenjena udeležencem prvenstva. Ti so nastanjeni tudi pri okoliških ponudnikih namestitev. Kot vsi športniki so tudi športniki invalidi zelo srčni ljudje, zato jih radi gostimo.

Športnik: Gostili ste že tudi druge športnike invalide. Že dolgo je v zraku ideja, da bi Thermana Laško postala nekakšen »center« športa invalidov (priprave, tekmovanja ...). Verjetno ta zamisel še ni zamrla.

Mojca Leskovar: Menimo, da je treba šport invalidov oziroma šport gibalno ali drugače oviranih spodbujati. Veliko invalidov s športom najde nov smisel, zagon in moč. Laško se ponaša z

nazivom EDEN – evropske destinacije za odličnost v dostopnem turizmu, Thermano odlikuje več kot 160 let delovanja in več kot 60 let izvajanja medicinske rehabilitacije. Menim, da bi bili za tak center zelo primerni, obenem pa bi lahko postali navdihujoča in spodbudna zgodba povezovanja.

Športnik: Gostite tudi številne športnike neinvalidne. Lahko torej govorimo o mednarodnem športnem dogajanju pri vas?

Mojca Leskovar: Ponosni smo, da smo v zadnjih letih okrepili segment športnega turizma, in to na vseh področjih. Športniki, tako domači kot tuji, prihajajo k nam na različne priprave in seminarje; pri nas so nastanjeni, ko v Laškem ali Celju potekajo mednarodna tekmovanja. Vesela sem, da lahko športnikom, ki obiščejo številne hotelske nastanitve, zagotovimo tako visoko raven bivanja in drugih hotelskih storitev, tako da se radi vračajo.

Športnik: Razpolagate z vrhunskimi nastanitvenimi kapacitetami (za telesne in senzorne invalide), odlično rehabilitacijo v izvedbi samih »prekaljenih« kadrov (zdravniki, fizioterapevti, maserji ...). Vendar ali vam primanjkuje še ustrežna športna infrastruktura?

Mojca Leskovar: Glede na to, da k nam vse pogosteje prihajajo vrhunski športniki, verjamemo, da bomo lahko v bližnji prihodnosti v sodelovanju z lokalno skupnostjo nadgradili obstoječo športno infrastrukturo. Tako bodo lahko športniki pri nas ne le bivali, ampak nekaj metrov stran izvajali tudi priprave in tekmovanja v najrazličnejših športnih panogah.

Športnik: Ko govorimo o športu, ne mislimo samo na vrhunski šport, pomembno je tudi gibanje, rekreacija, ljubiteljski šport, zdrav način življenja. Tej logiki sledi tudi Thermana Laško.

Mojca Leskovar: Smo družba dobrega počutja in menimo, da je treba zdravje poiskati v ravnovesju gibanja in prehranjevanja, pa tudi drobnega razvajanja ne sme manjkati. Poskrbimo za vse naštet, športniki pa nas obiščejo tudi takrat, ko se pripeti kakšna neljuba športna nezgoda. Slovimo namreč po vrhunskem zdravstvenem timu, odličnih fizioterapevtskih storitvah in fizioterapevtih, ki imajo izjemen občutek za ljudi. In ta dober glas se širi, česar smo izjemno veseli. Pri nas so po poškodbah in operacijah okrevali številni športniki, ljubiteljski in vrhunski.

Športnik: Omenila sva številna športna tekmovanja najvišjega ranga, ki se bodo odvijala v Thermani Laško. Ali boste našli čas, da si boste katero od njih ogledali v živo?

Mojca Leskovar: Vsekakor. Šport imam rada, če pa tekmovanje najvišjega ranga poteka v mojem domačem kraju, še toliko bolj. Zagotovo bom našla čas, da bom prišla navijati. To je tudi priložnost za druženje in spoznavanje ljudi.

Športnik: Za konec si dovolimo zastaviti malo bolj osebno vprašanje. Katera športna panoga vam je najbližje in koliko časa posvetite lastnim »užitkom« v športu? Se lahko »pohvalite« s kakšnim dobrim rezultatom?

Mojca Leskovar: Rada sem v naravi. Poleti kolesarim in hodim v hribe, pozimi smučam. Na tak način se sprostim, odmislim delo in obenem naredim nekaj koristnega za svoje telo. Dober rezultat – odkar imam električno kolo, znam biti hitrejša od moža!

Športnik: Zahvaljujemo se vam za pogovor in za podporo športu invalidov. Želimo vam še veliko uspehov pri vašem odgovornem delu.

Mojca Leskovar: Hvala tudi vam, želim veliko športnih uspehov in dobrodošli v Laškem, sotočju dobrega.

▲
Mojca Leskovar (druga z leve v zadnji vrsti) soorganizatorica vsakoletnih teniških dvobojih (zaposleni Thermane in paraplegiki) drugi z leve v prvi vrsti s čepico in vrečko v rokah, Janez Češnovar pobudnik akcije.

Velik organizacijski zalogaj

Piše: Jože Okoren

(foto: Arhiv ZŠIS-POK)

Izvedba evropskega prvenstva v namiznem tenisu za invalide je nedvomno velik organizacijski, finančni in logistični zalogaj.

Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite je ta velik izziv sprejela z veliko mero odgovornosti. Treba se je zavedati, da bodo nad potekom tekmovanja ves čas bdeli najvišji predstavniki mednarodnega športa invalidov. Prvenstvo si bodo ogledali tudi številni predsedniki evropskih nacionalnih paraolimpijskih komitejev. Svoje varovance bodo lahko neposredno spremljali v številnih evropskih državah.

“Da bo prvenstvo izvedeno v zadovoljstvo športnic in športnikov, je organizator tekmovanja, ZŠIS-POK, imenoval organizacijski odbor (vodi ga Damijan Lazar, njegov namestnik pa je Roman Pungartnik).”

Člani odbora, ki vodijo posamezna področja, imajo različna znanja in se zavedajo svojega poslanstva. Tako velik športni dogodek namreč ni le stvar ene invalidske organizacije, temveč Republike Slovenije. To bo pomembna izkušnja za prihodnje leto, ko nas čaka še večji projekt, organizacija svetovnega prvenstva, prav tako v namiznem tenisu. Organizacijski odbor se zaveda, da bo moral po zaključku letošnjega evropskega prvenstva takoj spet zavihat rokave.

▲
Zadnja seja organizacijskega odbora v širši sestavi pred pričetkom evropskega prvenstva. Z desne proti levi: Gorazd Vecko, Sabina Vecko, Polona Marinček, Jana Čander, Primož Jeralič, Roman Pungartnik, Aleš Antauer (upravnik športne dvorane Tri lilije), Jože Okoren, (zakrita) Tanja Cerkvenik, Damijan Lazar, Dejan Šmid, Alojz Filip, Matjaž Meglič. Na seji so manjkali še Špela Rozman Dolenc, Aleš Letonja in Matija Krnc.

▶
Večina administrativnih opravil pod kontrolo Tanje.

Volilna skupščina mednarodnega Paraolimpijskega komiteja (IPC)

Piše: Špela Rozman Dolenc in Gregor Gračner

(foto: arhiv IPC in Gregor Gračner)

Abu Dhabi, Združeni arabski emirati, je na volilni skupščini Mednarodnega paraolimpijskega komiteja gostil predstavnike paraolimpijskih komitejev z vsega sveta.

Zbrani so razpravljali o kriterijih za uvrstitev športov na paraolimpijske igre, ocenili paraolimpijske igre Rio 2016 ter se seznanili z napredkom priprav na zimske paraolimpijske igre PyeongChang 2018 in letne Tokyo 2020. Pregledali so poslovanje IPC ter potrdili štiri nove članice: Butan, Grenada, Peru in Gvajana. Potrdili so prekinitev članstva Mavretaniji, še vedno pa ostaja suspendirana Rusija. Ruski tekmovalci se bodo lahko tekem udeleževali pod nevtralno zastavo in si bodo tako morda lahko zagotovili mesto v Koreji, če NPC Rusija pravočasno sprejme vse ukrepe in potrdi aktivni status v IPC.

Predstavniki 163 držav so se na tridnevem dogodku seznanili s kandidati za izvršni odbor, podpredsednika in predsednika. Za članstvo v izvršnem odboru se je potegovalo 21 kandidatov, za podpredsednika 2 in za predsedniško mesto kar 4. Vrhunec dogodka so bile volitve, saj je bilo gotovo, da bo IPC po 16 letih dobil novega predsednika. Sir Philip Craven je bil na čelu svetovne krovne organizacije za paraolimpijske športe 16 let, nasledil je prvega predsednika, Kanadčana Roberta Steadwarda (1989–2001). V boj za predsedniško funkcijo so se podali dosedanji podpredsednik Andrew Parsons (Brazilija),

▲
Novo izvoljeno vodstvo IPC za mandatno obdobje 2017 - 2021.

nekdanji predsednik Evropskega paraolimpijskega komiteja in paraolimpijec John Petersson (Danska), paraolimpijec Patrick Jarvis (Kanada) in Haidi Zhang (Kitajska).

“Čevlji, v katere mora stopiti novi predsednik, so zelo veliki. Delegati so presodili, da bo tej vlogi suvereno kos Andrew Parsons, saj si je zmago zagotovil že v prvem krogu, ko je prejel več kot polovico glasov, tj. 84. S 47 glasovi mu je sledila Haidi Zhang, John Petersson in Patrick Jarvis pa sta prejela 19 in 12 glasov.”

Za mesto podpredsednika sta se potegovala John Petersson in Duane Kale (Nova Zelandija), oba paraolimpijca in dosedanja člana izvršnega odbora IPC. Izid je bil izredno tesen, z 81 glasovi pa je zmagal Duane Kale, John Petersson pa je z 79 glasovi žal moral priznati poraz tudi v podpredsedniški tekmi

Prisotni so glasovali še za člane novega izvršnega odbora za obdobje 2017–2021 in izglasovali:

- Debra Alexander (ITU)
- Mohammed Alhemeli (UAE)
- Muffy Davis (USA)
- Rita van Driel (NED)
- Sung Il Kim (KOR)
- Luca Pancalli (ITA)
- Leonel da Rocha Pinto (African Paralympic Committee)
- Tim Reddish (GBR)
- Juan Pablo Salazar (COL)
- Yasushi Yamawaki (JPN)

Osebna izkaznica

Andrew Parsons, predsednik IPC 2017–2021

Izobrazba s področja komunikologije

Dosedanje izkušnje v paraolimpijskem gibanju:

Mednarodni paraolimpijski komitej

- Podpredsednik (2013–2017)

- Član izvršnega odbora (2009–2013)
- Predsednik komiteja za paraolimpijske igre (2009–2013)
- Predsednik regijskega sveta (2006–2010)

Paraolimpijski komitej Amerike

- Predsednik (2005–2009)
- Generalni sekretar (2002–2005)

Paraolimpijski komitej Brazilije

- Predsednik (2009–2017)
- Generalni sekretar (2001–2009)
- Direktor komunikacij (1997–2001)

V kampanji je poudaril, da bi moral IPC postati organizacija, ki je dostopna vsem in ki se osredotoča na razvoj športa in članic. Želi še bolje izkoristiti tržni potencial in graditi močnejšo vez z Mednarodnim olimpijskim komitejem. Zaveda se, da je rak rana IPC klasifikacija, zato meni, da bi bilo treba klasifikatorje profesionalizirati.

Sir Philip Craven, 16 let na čelu IPC.

Novo izvoljeni predsednik IPC, Andrew Parsons.

IPC General Assembly, Abu Dhabi, Združeni arabski emirati (UAE), 5.–8. septembra 2017

Začetek skupščine je potekal tako, kot smo pričakovali. IPC se pač lahko ponaša z organizacijo na najvišji ravni – tako glede sprejema na letališču in nastanitve kot tudi celotnega dogajanja v kongresnem centru, kjer je potekal ta štiridnevni dogodek. Program je bil zelo zgoščen, tako da je bilo zelo malo časa za razvedrilo ali počitek. Na skupščini je bilo prisotnih 163 delegatov z vseh celin, največ do sedaj.

Prvi dan so bili predstavljeni statistični podatki o pretekli udeležbi na POI. Na vseh področjih je bila Evropa zgled ostalim celinam. Med drugim je spregovoril minister (UAE) za kulturo, izobraževanje in šport, ki je podal nekaj svojih pogledov na šport invalidov po svetu. Deležen je bil zelo velike pozornosti tako s strani delegatov kot tudi s strani novinarjev in varnostne službe.

“Popoldne smo bili seznanjeni s potekom priprav na naslednje tri POI: zimske v PyeongChangu leta 2018, letne v Tokyu 2020 ter zimske v Pekingu 2022. Obravnavali smo tudi uradno poročilo z lanskim letnih iger, ki so bile v Braziliji.”

Zvečer smo se predstavniki evropskih držav (EPC) preselili v drug konferenčni prostor, kjer smo od vodilnih EPC prejeli navodila v zvezi z volitvami. Vodstvo EPC si je seveda želelo, da v čim večjem številu volimo predstavnike iz evropskih držav, a je hkrati dalo jasno vedeti, da mora vsak glasovati po svoji vesti.

Naslednji dan so potekale ustne predstavitve enaindvajsetih kandidatov za upravni odbor, dveh kandidatov za podpredsednika ter štirih kandidatov za predsednika IPC. V četrtek smo govorili o težavah, s katerimi se je IPC srečeval v tem mandatu. Obravnavali in sprejeli smo tudi finančni poročilo za leti 2016 in 2017. V nadaljevanju so predstavili okvirni plan za leti 2018 in 2019.

Prišel je dan, ko smo morali delegati oddati glasove. Najprej smo izvolili predsednika IPC. Ozračje je bilo napeto. Po 16 letih predsedovanja **sira Philipa Cravena** je v IPC prišlo do velike spremembe. Novi predsednik je postal **Andrew Parsons iz Brazilije**, ki je prejel 84 od 164 glasov, torej več kot polovico,

tako da je bil izvoljen že po prvem krogu glasovanja. IPC bo vodil do leta 2021. Ob izvolitvi je prejel velik aplavz ter nas kasneje tudi nagovoril.

Nato smo volili podpredsednika. Izmed dveh kandidatov je zmagal **Duane Kale iz Nove Zelandije**. Prejel je samo dva glasova več kot njegov protikandidat. Tudi on nas je po izvolitvi nagovoril. Popoldne smo izvolili še deset članov upravnega odbora, ki bodo skupaj z vodstvom ustvarjali in udeleževali program, skladen z vizijo IPC. Vsak delegat je moral glasovati za deset kandidatov; tako smo po šestem krogu volitev izvolili vse člane upravnega odbora.

IPC je predstavil tudi vizijo za naslednja leta. Ponovno je bil poudarek na striktnosti izvajanja doping kontrole; zaradi doping afere pred lanskimi POI ruski športniki v Riu niso smeli zastopati svoje države. Poleg tega želi IPC šport invalidov približati gledalcem prek TV zaslonov in širši javnosti podrobneje predstaviti pravila posameznih disciplin.

Naj za konec poudarim, da je bila udeležba na volilni skupščini IPC zame velika izkušnja, saj sem spoznal številne pomembne osebnosti iz sveta športa invalidov.

Podpredsednik ZŠIS – POK Gregor Gračner in novo izvoljen predsednik IPC Andrew Parsons.

Parakajak postaja vse bolj »naš«

Piše: Jakob Škantelj - (nelektorirano)

(foto: osebni arhiv)

▲ Dejan Fabčič drugi z desne.

Popotnica za novo zgodbo

Sezona pa paraolimpijskem nastopu v Braziliji je bila za slovenskega parakajakaša Dejana Fabčiča precej drugačna, kot je običajna. A nikakor ne bi mogli reči, da je bila bolj mirna. Vse drugo, saj se v njej znajdejo besede, kot so bolečina, menjava vesla in svetovno prvenstvo.

Fabčič ima sedaj zaradi kajaka že kar nekaj sezon, v katerih je tako ali drugače spet povezan s športom. Potem ko je po Peking 2008 končal plavalno kariero je nekaj časa sicer »miroval«, a kmalu ga je premagala želja po vrhunskem športu in se je posvetil parakajaku. Najprej le zase in dobro počutje, zadnjih nekaj let pa tako zelo resno, da se je lani iz Ria de Janeira vrnil s 6. mestom. Imperativ paraolimpijskih iger mu je bil in mu je še velik. Ravno zato letošnja sezona ni bila prav nič po njegovem okusu. Veliko časa je porabil za saniranje poškodbe hrbta. »Bolečina se mi je pojavljala, ko sem mišico malo bolj obremenil. Potreboval sem fizioterapijo in se že poznajo pozitivni

rezultati. Škoda, ker sem čez zimo res dobro delal. Teža v fitnessu je bila celo večja, kot pred Riom,« je o poškodbi še dodal Fabčič, ki manjšo bolečino v določenih trenutkih še zmeraj začuti.

»Z rezultatom nisem zadovoljen.« Pred začetkom sezone Fabčič sicer ni pričakoval številnih fizioterapij, a se je kmalu pokazalo, da so obvezne. To je jasno spremenilo načrte za poparaolimpijsko sezono, katere vrhunca sta bila evropsko prvenstvo v Bolgariji in svetovno prvenstvo v čeških Račicah. Prvega, ki je potekal sredi julija, se tako sploh ni udeležil, saj je proces treningov prišel šele istega meseca, medtem ko je bilo svetovno prvenstvo konec avgusta terminsko vseeno nekoliko bolj ugodno. Glede na vso dogajanje okoli hrbta tako s prav velikimi pričakovanji ni odšel na Češko, saj je pred odhodom dejal »velikih ciljev in pričakovanj na svetovnem prvenstvu nimam. Bi pa moral v finale.« Po solidnih nastopih v kvalifikacijah in polfinalu je 39 – letniku sicer uspelo

priiti v B finale, kjer je končal kot drugi in zasedel končno 10. mesto. »Z rezultatom nisem zadovoljen. Res je, da sem lahko začel z intenzivnimi treningi šele julija, a vseeno sem bil na svetovnem prvenstvu lani že peti. Želel bi si več,« je svoj nastop v Račicah ocenil Primorec, ki je bil višje na svetovnem prvenstvu tudi leto prej, ko je v Milanu končal na 6. mestu.

Malo slabša uvrstitev morda ni le posledica poškodbe, temveč je k 10. mestu »doprinesla« tudi vse močnejša in večja konkurenca. Nenazadnje so bili pred Fabčičem štirje parakajakaši več kot lani v deželi sambe, in čeprav bi zaradi sezone po paraolimpijskih igrah pričakovali nekoliko slabšo pripravljenost s strani vseh tekmovalcev, rezultati kažejo prav na nasprotno. »Res bi lahko kdo pričakoval, da bo konkurenca slabša, a niti približno ni tako. Tisti, ki se jim ni uspelo uvrstiti na paraolimpijske igre v Rio so izjemno motivirani začeli nov cikel, potem pa so tukaj še tisti stalni, stari tekmovalci, ki so bili pred menoj v Braziliji. Nihče ni počival,« je konkurenco opisal Fabčič, ki je pred to sezono zamenjal tudi veslo.

Ambasador evropskega tedna športa

Ni pa to edina sprememba v primerjavi z lansko sezono. Že lani je vedel, da se po paraolimpijskih igrah poslavlja trenerka Nina Mozetič, tako da je letos delal in treniral le pod programom Jerneja Župančiča Regenta. »Nina je odšla, ker ni zmogla več vseh obveznosti. Za naprej bo treba ekipi koga pridružiti, vendar prej moram vse skupaj premisliti in se odločiti. Če bom nadaljeval, bom šel v to z najvišjimi cilji in že takojšnjim dolgoročnim ciljem Tokio 2020,« je še povedal vedno ambiciozni Fabčič, ki mu je bila bred časom dodeljena tudi vloga slovenskega ambasadorja evropskega tedna športa, ki bo potekal med 23. in 30. septembrom. V sklopu tega bo 28.9. med 15. in 18. uro v Laškem tudi posebna predstavitev športa invalidov, ki bo umeščena v sklop evropskega prvenstva v namiznem tenisu EPINT 2017.

Plavalci v življenski formi

Piše: Nino Batgelj

(foto: Vid Ponikvar - Sportida)

Osmo svetovno prvenstvo v paraplanjanju bo gostil Mexico City. Poleg tega bo v sklopu festivala Para Sport potekalo še svetovno prvenstvo v para dvigovanju uteži.

Prvič v zgodovini obeh najbolj množičnih parašportov se bo zgodilo, da se bosta svetovni prvenstvi odvijali istočasno. Olimpijski bazen Francisco Marquez bo od 30. 9. 2017 do 6. 10. 2017 pripravljen za več kot 550 paraplavincev iz 60 držav. Za večino športnikov bo to prvo večje tekmovanje po paraolimpijskih igrah Rio 2016 in hkrati začetek novega paraolimpijskega cikla za Tokio 2020.

“Slovenske barve bosta zastopala naš najuspešnejši paraplavalec Darko Đurić ter debitant na svetovnih prvenstvih Nino Batgelj.”

Čeprav je Darko to sezono že začel s štirimi zlatimi medaljami na tekmi svetovne serije v Indianopolisu, s svojim letošnjim plavanjem ni povsem zadovoljen. »Po paraolimpijskih igrah Rio 2016 je ta sezona bolj prehodne narave, dodatne skrbi pa mi je celotno sezono povzročala poškodba desne roke, zato je prišlo do izpada treningov. Želje in cilji so kljub temu, tako kot vedno, visoki in ne dvomim, da bom na štartu stoozgodotno pripravljen in da bom dal vse od sebe,« pove 28-letnik, ki trenira pod budnim očesom Alena Kramarja

Darko Đurić je sezono 2017 začel s štirimi zlatimi medaljami na tekmi svetovne serije v Indianopolisu.

v Plavalnem klubu Gorenjska banka Radovljica. Darkove težave in cilje potrdi tudi njegov trener Alen Kramar: »Darko zaenkrat trenira malo bolj pospešeno, trenutno sva v fazi šprintov ter piljenja skokov in prihodov v cilj. Do odhoda na prvenstvo bova zaradi postavljanja šotora v Radovljici trenirala v pokritem olimpijskem bazenu v Kranju, kjer nama je PK Kranj priskočil na pomoč in odstopil progo, da bo Darko res vrhunsko pripravljen. Kar se tiče samih nastopov, pa od Darka pričakujem izboljšanje letošnjih rezultatov, kam pa ga bo to pripeljalo, bomo videli v Mehiki.«

»Po lanski prvi mednarodni paraplavalni sezoni sem v to sezono vstopil s ciljem,

Nino Batgelj bo debitiral s svojim nastopom na svetovnem prvenstvu v Mehiki.

da se uvrstim na svetovno prvenstvo. Cilj je bil kljub težavam, ki sem jih imel na tej poti, dosežen in apetiti so zrasli. Čeprav

ne dvomim v Alenovo strokovno podkovanost, me žalosti dejstvo, da me na največjem tekmovanju ne bo spremljala trenerka Jana Čander, ki je poleg ostalih članov ekipe zaslužna za moj plavalni napredek,« je na vprašanje o ciljih na svetovnem prvenstvu odgovoril Nino, čigar forma se iz tekme v tekmo stopnjuje. Tudi 30-letniku, ki trenira pri Športnem društvu Riba, je ponagajala poškodba ramena in v zadnjem času plava po prilagojenem programu ob fizioterapijah, ki že kažejo napredek pri sanaciji poškodbe. Ninova trenerka in selektorica paraplavalne reprezentance Jana Čander ne skriva optimizma glede njegovih nastopov: »Na svetovnem prvenstvu v Mehiki bo plavalo 550 paraplavincev, med njimi tudi slovenska predstavnik Darko Đurić in Nino Batgelj. Za slednjega je nastop na tako velikem tekmovanju posebnega pomena, saj se ga bo udeležil prvič. Glede na manjše težave v tem letu – plavalca sta sanirala poškodbo ramenske mišice nadgrebenčnice – so njuni treningi prilagojeni. K dobremu plavanju bosta pripomogli časovna in višinska prilagoditev. Reprezentanci želim veliko uspeha.«

“Na letošnjem svetovnem prvenstvu v plavanju za invalide bo imela Slovenija dva predstavnika.”

»Darko Đurić bo nastopil v svojih standardnih disciplinah – 50 m prosto S4, 200 m prosto S4, 100 m prosto S5 in 50 m delfin S5 –, Nino Batgelj pa v disciplinah 50 m hrbtno in 100 m hrbtno S2,« je dejal vodja ekipe Alen Kramar in dodal: »Na pot bomo odšli v petek, 15. 9. 2017, ob 7:00 z Letališča J. Pučnika in preko Amsterdama poleteli proti daljni Mehiki. Najprej bomo opravili 14-dnevne višinske adaptacijske priprave, ki bodo potekale v vrhunskem treningcentru Laloma. Trenirali bomo dvakrat dnevno v vodi in tudi v fitnesu, da bosta fanta kar najbolje pripravljena. Za to bo skrbel tudi maser Dejan Kičin Stare. 29. 9. 2017 bomo iz treningcentra poleteli proti prizorišču prvenstva Mexico cityju. Kot vodja reprezentance pričakujem, da bomo do začetka prvenstva postorili vse potrebno ter da ne bo poškodb in bolezni, tako da bomo res dobro pripravljeni. Na koncu naj omenim, da udeležba paraplavincev na svetovnem prvenstvu ne bi bila mogoča brez Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja ter sponzorjev – Lidl Slovenija in Zavarovalnica Triglav.«

Pri Darku so treningi usmerjeni predvsem v tehniko startov in sprintov.

Slovenija z dvema predstavnikoma na svetovnem prvenstvu v Mehiki.

Kdor prej pride, prej pomaga.

Hitra in učinkovita asistenca Zavarovalnice Triglav za kolo in kolesarja.

Brezskrbno kolesarite s storitvami
asistencije za kolo in kolesarja:

- 24-urna asistenca v Sloveniji
in bližjih državah,
- možnost sporočanja lokacije z
aplikacijo Triglav Asistenca,
- vedno na voljo na **080 2864**
ali + 386 2222 2864 v tujini in prek
aplikacije Triglav Asistenca.

Več na triglav.si.

080 2864

Vse bo v redu.

triglav

www.triglav.si

Na Triglav teku letos prvič tudi paraolimpijski športniki

Na šestem Triglav teku je več kot 1.700 tekačev vseh generacij preteklo skoraj 15.000 kilometrov za dober namen. Dogodka so se letos na Brdu pri Kranju prvič udeležili tudi športniki invalidi na čelu z gluho smučarko **Anjo Drev** in paraolimpijcem **Veselko Pevec** in **Darkom Đurićem**. Skupaj s smučarskima skakalcema **Cenetom** in **Petrom Prevcem**, smučarskimi tekači v spremstvu **Vesne Fabjan**, deskarjem na snegu **Žanom Koširjem**, profesionalnim skejterjem **Timotejem Lampe Ignjićem**, triatloncem **Mirom Kregarjem**, ultramaratonko **Natašo Robnik**, ekipo biatlonske reprezentance na čelu s **Tejo Gregorin** in **Klemnom Bauerjem** so se družili, tekli in navijali za navdušene tekače.

Na tekaški prireditvi z dobrodelno noto so sredstva za boljšo oskrbo novorojenčkov prejeli Ultrasvočno društvo za projekt Slojenčki, trboveljska in brežiška porodnišnica.

Darko Đurić, Lena Gaberšček in Anja Drev skupaj z ostalimi ambasadorkami Triglav teka na zadnjem treningu pred dogodkom.

Darko Đurić, Veselka Pevec in Anja Drev.

Skupinska fotografija 16 vrhunskih športnikov, ambasadorkov dogodka, ki spodbujajo ljudi vseh generacij h gibanju v naravi.

Darko Đurić v vlogi starterja na poslovnem teku.

Veselka Pevec in Peter Prevc skupaj v vlogi starterja na 10 in 21 kilometrov.

Strelška reprezentanca eno leto kasneje

Piše: Polona Sladič

(foto: osebni arhiv)

Rezultati strelcev so plod dolgoletnega strokovnega dela.

Skupaj 7. A vseeno je treba po takšnem uspehu najti novo motivacijo, nov zagon. Strelci smo si po Rio vzeli kar dolg odmor. Da se spočije zlasti glava, ki je zasičena vseh ponavljajočih se treningov, psihičnih pritiskov tekem in konec koncev tudi tega, da ni bilo časa za nič drugega kot strelišče. Tudi zaradi tega smo januarja odpovedali nastop v Združenih arabskih emiratih in denar raje vložili v nakup novih pušk, ki jih je treba redno menjavati, če želiš ostati konkurenčen z materiali. V začetku maja se je potem ekipa udeležila mednarodnega tekmovanja v Hannoveru, kjer je zlasti Tiršek pokazal odlično formo s 1. in 3. mestom.

Če smo torej strelci svoj motor v prvi polovici leta 2017 le počasi ogrevali, pa ga bomo jeseni pognali na polno. Že v sredini septembra odpotujemo v Osijek na svetovni pokal, kjer se bomo ponovno srečali z odlično konkurenco in dobili odgovore na nekatera vprašanja o naši pripravljenosti in nadaljnjih treningih. Z novembrskim svetovnim pokalom v Bangkoku se bo tekmovalo leto 2017 za nas zaključilo, vendar pa bodo priprave in misli že usmerjene v leto 2018. Takrat nas namreč zelo kmalu (začetek maja), v Koreji čaka svetovno prvenstvo, kjer se bodo dosegale prve kvote za nastop na paraolimpijskih igrah v Tokiu 2020. Tja želimo s čim več strelci in čim bolj pripravljeni. Ampak, do takrat je še dovolj časa in do takrat se zagotovo še kaj javimo.

10. septembra smo praznovali prvo obletnico zgodovinskega dneva za paraolimpijski šport, prepričana pa sem, da tudi za slovenski šport nasploh.

Eno leto od dneva, ko sta Veselka Pevec in Gorazd Tiršek v epskem finalu na olimpijskem strelišču v Rio, v zadnjem strelu odločila o zlati medalji. Eno leto od dneva, ko je v mogočni finalni dvorani odmevala slovenska Zdravljica, ko sta zaplapolali kar dve slovenski zastavi in ko se je marsikomu od tam prisotnih orosilo oko. Verjamem, da tudi marsikomu doma. Po podelitvi so slovenskimi navijači, ki so jih sestavljali preostali člani slovenske reprezentance, predstavniki Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter slovenskega veleposlaništva, v čas obema strelcema skandirali: »Kdor ne strelja, ni Sloven'c, hej, hej, hej!«. Že na drugih igrah zapored, kajti tudi v Londonu je bila edina

slovenska medalja strelška. Strelci smo seveda presrečni zaradi teh uspehov. Zavedamo se, da so rezultat dolgoletnega trdega dela in odrekanja. Najprej strelcev, ki z vsakodnevnimi treningi živijo šport in strelstvo, pa tudi strokovnega dela ekipe, naju z Alešem Kosmačem, ki že vrsto let (sama 22, Aleš pa 11 let) svoj dopust namenjava tekmovanjem. Uspehi, kot smo ga dosegli v Rio so vedno poplačilo za ves trud. So pa tudi veliko breme in odgovornost za naprej. Kajti, ko si enkrat na vrhu, vsi od tebe pričakujejo samo še zmage. zato je vsak tak uspeh tudi breme. Strelci smo ga že navajeni, saj smo zaporedno, z vseh paraolimpijskih iger od leta 1996 dalje (Atlanta) prinesli medaljo.

Jernej Slivnik

Piše: Drago Perko

(foto: Blaž Uršič)

Športni vrhunec prihodnjega leta bodo zagotovo paraolimpijske igre v Južni Koreji, ki jih bo ta azijska država gostila med 9. in 18. marcem.

Kandidat za nastop je tudi 16-letni alpski smučar Jernej Slivnik, ki je sredi avgusta začel priprave na sezono. »Čakal sem jo, odkar sem začel smučati z monoskijem,« nam odločno pove Slivnik, dijak jeseniške gimnazije, kjer mu po svojih najboljših močeh pomagajo na športni poti.

V minulih tednih je Slivniku veliko čast izkazal domači kraj Hrušica. V sklopu prireditve Šport za vse – pod organizacijo se je podpisalo Kulturno športno društvo Hrušica – so odprli novo igrišče, ob tem pa so Hrušičani v svoji sredi pozdravili Jerneja Slivnika. Izkazali so se za izvrstne gostitelje in organizatorje. Otvoritve novega igrišča se je udeležil tudi njihov rojak Anže Kopitar, ki je Jerneju zaželel vse dobro. Jernej je aktivno sodeloval pri odprtju tudi invalidom dostopnega športnega objekta.

Po slavnostnem dogodku je sledil še zanimiv pogovor, kjer so poglede na Jernejevo sezono izrazili Damijan Lazar, predsednik Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja, glavni trener Roman Podlipnik, kondicijski trener dr. Igor Justin, nekdanji paraolimpijec Gal Jakič ter fizioterapevtka Maša Vida. Jerneju Slivniku sta uspešno sezono zaželela tudi selektor parakolesarske reprezentance Aleksej Dolinšek in paraolimpijec David Kuster.

Jernej vedno dobre volje.

»Sobota je bila res prijetna. Vreme je nagajalo, a boljsega uvoda v sezono res ne bi mogel imeti. Vesel sem, da se je zbralo toliko ljudi. Moja naloga je, da se posvetim treningu in šoli. V tem hipu komaj čakam prvi sneg, do začetka iger v Južni Koreji pa me čaka še veliko garanja, ki pa se ga ne bojim,« je bil jassen Jernej, ki je pozorno prislusnil tudi trenerju. »Sezona se je začela. Tokratno prireditev je motil dež, a je to dober znak, da se zima bliža. Upam, da bo na ledeniku Mölltal kmalu dovolj snega za snežni trening. Čas do takrat pa

bomo namenili dobri kondicijski pripravi in šolskim obveznostim. Sezone se veselim, sem večni optimist. Jernej ima obilo rezerv. Želim si le, da bi ostal zdrav, potem bomo lahko dosegli vse. Povrh vsega je mlad tekmovalc, ki obeta. Dober smučar je. Pokazal je velik napredek pri psihični stabilnosti,« se dobre sezone nadeja trener Roman Podlipnik. »Zadolžen sem za fizične priprave, ki jih Jernej izvaja doma. Izvaja vaje, kjer je masa lastno telo, uporablja pa še uteži in elastike. Vesel sem, da sva našla skupno pot. Dobivava se občasno, najin trening traja dlje časa. Jernej dobi tudi navodila, katere vaje naj izvaja. Če kaj ni jasno, se slišiva. Vidim, da ima Jernej še precej rezerv, ki jih je treba aktivirati,« je svoje zadolžitve v Jernejevi ekipi razkril dr. Igor Justin, kondicijski trener.

Prva tekma novembra

Slivnik v teh dneh največ časa namenja kondicijski vadbi, potem pa ga čaka trening na avstrijskih ledenikih. Med 7. in 10. novembrom ga na Nizozemskem čaka uvodna tekma sezone.

Program tekem za sezono 2017/2018:

- Landgraf (Nizozemska) 7.–10. 11.
- Pitztal (Avstrija) 6.–12. 12.
- Kuhtai (Avstrija) 18.–21. 12.
- Zagreb (Hrvaška) 8.–9. 1.
- Kranjska Gora (Slovenija) 11.–12. 1.
- Veysonnaz (Švica) 14.–18. 1.
- Paraolimpijske igre (Južna Koreja) 9.–18. 3.
- Obersaxen (Švica) 28.–31. 3.

Damijan Lazar, predsednik ZŠIS-POK

»Pomembno je, da naše športnike v domačem okolju sprejemamo kot enakovreden del športne srenje. Veseli me, da lahko uporabljajo infrastrukturo in sodelujejo s trenerji. Ves čas opozarjamo na dostopnost športne infrastrukture. Le v tem primeru lahko naši invalidi uporabljajo te objekte in tako prispevajo k večji priljubljenosti športa invalidov. Na lokalni ravni se pojavljajo razpisi, kjer lahko za sredstva enakovredno kandidirajo tudi športniki invalidi. S tem dogodkom na Hrušici pa smo tudi mi zakoličili začetek zimske paraolimpijske sezone. Na ZŠIS-POK smo pripravljeni, Jerneju pa nudimo vso možno podporo in ga vodimo po mehki poti do vrhunškega športnika invalida.«

Odbojka sede tudi na mivki, pred vrati pa EP

Piše: Jana Ferjan

(foto: arhiv odbojka sede)

Odbojka sede na mivki je navdušila.

Tako je, odbojko sede lahko igramo tudi na mivki. Ta šport se počasi, a vztrajno uveljavlja, zabavnost igre nas prevzame in strah pred mivko v hlačah je kmalu pozabljen. 15. avgusta smo odigrali prvo slovensko odprto državno prvenstvo v odbojki sede na mivki, ki se ga je udeležilo 6 ekip, sodelovalo je tudi nekaj članic reprezentance v odbojki sede. V prihodnosti bo navdušencev nad tem športom gotovo še več, vsi, ki smo se v njem že preizkusili, pa se že veselimo prihodnjega poletja.

Preden so se zakopale v mivko, so članice slovenske reprezentance v odbojki sede konec julija nastopile na mednarodnem turnirju na Nizozemskem, avgusta pa so začele s pripravami na evropsko prvenstvo, ki bo od 5. do 11. novembra potekalo v Poreču.

Zaradi bližine prizorišča so navijači še posebej vabljeni, da pridejo spodbujat ekipo, ki bo že drugič zapored branila tretje mesto v Evropi. Prvenstvo bo organizirano tako za ženske kot za moške ekipe, zato bo dogodek že po številu nastopajočih precej množičen. Ekipe Slovenk, ki nastopa v postavi

Lena Gabršček, Larisa Piriš, Mira Jakin, Marina Cencelj, Klavdija Antolin, Suzana Ocepek, Jasmina Zbil, Danica Gošnak, Senta Jeler, Nadja Ovčjak in Jana Ferjan, vodita pa jo trener Simon Božič in pomočnik trenerja Branko Mihorko, je v sklopu priprav prvi vikend v septembru že gostovala

Šport na mivki, ki se počasi uveljavlja tudi pri nas.

pri Hrvaticah, od 15. do 17. septembra pa je nastopila na močnem turnirju na Madžarskem.

Udeleženci odprtega državnega prvenstva v odbojki sede za leto 2017.

V Trebnjem smo spoznali nogometaše iz Podzemlja, pri katerih smo nato gostovali na nogometnem kampu.

Na odbojgarski tekmi Slovenija : Srbija v Topolšici, kjer so dekleta predstavila tudi odbojko sede.

Mladi košarkaši Gorana Dragiča se niso ustrašili odbojgarske žoge.

Poleg rednih kondicijskih treningov in treningov z žogo, ki potekajo trikrat tedensko, bodo oktobra v Sloveniji na gostovanju Kitajke, paraolimpijske podprvakinje, s katerimi bodo Slovenke odigrale nekaj pripravljalnih tekem. Pri dogovarjanju za gostovanja še kako prav pridejo dobri odnosi z drugimi ekipami, prav tako pa je dobrodošel vsak finančni priliv, ki omogoči takšna gostovanja, saj so redna finančna sredstva hitro presežena.

“Poleg tekmovalnega izziva na evropskem prvenstvu vse igralke čaka ponovna klasifikacija. Na zahtevo Mednarodnega paraolimpijskega komiteja so se namreč spremenila nekatera pravila za klasifikacijo igralcev v odbojki sede.”

To v vse ekipe prinaša določeno negotovost, hkrati pa je spodbuda za iskanje novih igralcev in igralcev. V slovenski ekipi ni nič drugače, zato v različnih akcijah v svoje vrste ves čas vabijo vse, ki bi se želeli preizkusiti v odbojki sede. Kolikor dopušča čas, igralci in igralke sodelujejo pri predstavitvah odbojke sede otrokom, ki se nad tem dinamičnim in privlačnim športom hitro navdušijo. Odbojko sede so tako letos predstavili na nogometnem kampu v Podzemlju v Beli krajini, na Košarkarskem kampu najboljšega košarkarja Gorana Dragiča na Rogli ter na različnih osnovnih šolah.

Z mivke torej v dvorano, navijači pa so prisrčno vabljeni na tribune na evropskem prvenstvu v Poreču.

Goran Dragič izreka dobrodošlico odbojkaricam.

Sandi Novak

Piše: Drago Perko

(foto: Blaž Uršič)

Z novim nastopom na mednarodni ravni se je vnovič izkazal slepi maratonec Sandi Novak, ki je na aprilskem svetovnem prvenstvu zasedel osmo mesto.

»Lahko rečem, da je bil nastop zadovoljiv. Je pa ostalo nekaj grenkega priokusa. Bil sem zelo dobro pripravljen, a rezultat ni tak, kot sem ga pričakoval. S časom nisem zadovoljen. 5. mesto na svetu sem zgrešil za dve minuti in pol,« je povedal Novak o svojem teku na svetovnem prvenstvu v Londonu. Pravi, da je bil leta 2015 na štartu bolan, a bolj spočit. Tokrat je v cilj pritekel s časom 2:54,34. Zlato odličje je v Sandijevi kategoriji osvojil Shinya Wada s časom 2:34,59. Na teku na Otoku sta Sandija spremljala njegov trener Roman Kežžar in sotekač spremljevalec Urban Jereb, nad ekipo pa je bdela »team manager« Primož Černilec.

«V nadaljevanju sezone je imel Sandi precej zdravstvenih težav, ki jih še do danes ni odpravil.»

»Morda bi moral bolj poslušati svoje telo in več počivati. Tega je bilo očitno premalo, zato imam težave s hrbtom. Saj še sam ne vem točno, kaj se mi je zgodilo. Morda sem si le prehladil ledveni del. Redno hodim na fizioterapije, kjer me razgibavajo,« nadaljuje Sandi, ki je moral zavoljo tega odpovedati nastop na prihajajočem ljubljanskem maratonu. Meni, da ima premalo časa, da bi se nanj pripravil.

Ko bo to mimo, pa ima Sandi v glavi že nov načrt. Sestavil ga je skupaj s trenerjem Kežžarjem in šefom ekipe Černilcem. »Prihodnje leto bomo lovili normo za svetovno prvenstvo, ki bo leta 2019. Ni pa še povsem jasno, ali bom normo naskakoval že v Dubaju takoj na začetku koledarskega leta. Še preverjamo, ali bi rezultat štel kot veljaven za normo,« pove Sandi,

ki meni, da bo v dveh mesecih ujel pravo formo in pripravljen pričakal novo koledarsko leto.

Sandi se pred nastopom temeljito »ogreje«.

V Sandijevi ekipi je v tem času prišlo do spremembe. Ker je Urban Jereb sklenil svojo tekaško maratonsko pot, je bilo treba poiskati novega tekača. To je postal Domen Hafner, ki bo po novem delal družbo Sandiju na progi in mu pomagal do novih uspehov. Sandi poudari, da se nove sezone veseli.

Roman in Sandi se že aktivno pripravljata na lov norme za nastop na svetovnem prvenstvu leta 2019.

Parakolesarstvo

Piše: Jakob Škantelj

(foto: Aleksej Dolinšek)

Parakolesarska reprezentanca je v letošnjem letu prvič nastopila na dirki Invacare UCI Oö Paracyclingtour, ki je tradicionalno etapna in traja 4 dni.

David Kuster naš najizkušenejši parakolesar, na startu v Avstriji.

»V ospredju je bila regeneracija.«

Sezona po paraolimpijskih igrah je v vseh športih posebna in drugačna od ostalih. Takšna je bila tudi v parakolesarstvu; za slovensko reprezentanco je to leto precej mirnejše, kot jih je bilo zadnjih nekaj. Celotna reprezentanca, vključno s Primožem Jeraličem, je šla namreč v zadnjih sezonah samo navzgor. Do vrha.

Ta vrh seveda pomenijo paraolimpijske igre v Rio de Janeiru, na katerih je nastopil prav Jeralič. Dolenjec je z odličnimi rezultati navduševal že v boju za paraolimpijsko kvoto, to pa je nadgradil z nastopoma v Braziliji. Tako na kronometru kot na cestni dirki je zasedel 10. mesto, z malo sreče pa bi se lahko vsaj na slednji uvrstil še nekoliko višje. A je s tema rezultatoma kljub temu

postavil izjemno visok mejnik, ki ga bo poskušala reprezentanca doseči v prihajajočem štiriletnem obdobju – do Tokia. Misli so tako ali drugače, posredno ali neposredno, že usmerjene v največji športni dogodek v japonski prestolnici. »Letos smo imeli v mednarodnem programu tekmovanj le dve dirki, predvsem zaradi manj finančnih sredstev in dejstva, da letos še ne zbiramo točk za uvrstitve na paraolimpijske igre v Tokiu 2020,« je o glavnih razlogih za izbor tekmovanj spregovoril selektor slovenske reprezentance Aleksej Dolinšek.

«Ena izmed teh dirk je bila dirka Invacare UCI Oö Paracyclingtour, ki je tradicionalno etapna in traja 4 dni. Tako imajo parakolesarji več startov kot običajno ter s tem priložnosti za boljši rezultat in nabiranje izkušenj.»

To je veljalo tudi za naše tri predstavnike, ki so se konec maja udeležili dirke mednarodne kategorije C1; našo državo so v Avstriji zastopali David Kuster (C4), Anka Vesel (H3) in Gregor Habe (H3). V močni konkurenci se je z 10. mestom najbolj izkazal prav slednji. »Vsekakor je največ iztržil Gregor Habe, ki je mlad kolesar, zato njegov čas še prihaja. Anka in David sta nastopila po pričakovanjih,« je tekmovanje, na katerem se vedno zbere veliko

▲ Pridobivanje – nabiranje »kvot« za naslednjo sezono.

dobrih avstrijskih parakolesarjev, med njimi tudi svetovni prvaki, ocenil Dolinšek.

»Kvoto za Tokio že v prvem krogu.«

Kot rečeno, dirka v Avstriji sicer še ni štela za točke za paraolimpijske igre, saj je sistem v parakolesarstvu takšen, da točke zbiramo zadnji dve sezoni. Prvo leto si lahko vsaka država zagotovi zgolj eno moško in eno žensko kvoto, drugo leto pa veliko več. Vse je odvisno od števila točk, ki ga dosežejo z rezultati. Praviloma je kvoto najlažje osvojiti v prvi sezoni točkovanja, medtem ko v drugi sezoni večino kvot osvojijo večje države,

ki eno kvoto že imajo, a dobijo še preostale in tako na paraolimpijske igre pošljejo več svojih reprezentantov. »Mi smo si komaj leto dni pred igrami v Rio zagotovili prvo kvoto za nastop, kar je bil velik uspeh. Bili smo edina država, ki ji je uspelo z dobrim dirkanjem osvojiti prvo in edino kvoto za nastop na igrah v drugem krogu kvalifikacij,« je boj za kvote z vidika slovenske reprezentance komentiral Dolinšek, ki je pogled že usmeril proti Daljnemu vzhodu: »Velik izziv se bo uvrstiti na igre v Tokiu. Jasno, cilj je prvo kvoto osvojiti že v prvem krogu. To pa ne bo lahko, saj je treba zbrati dovolj točk na velikih tekmovanjih. Konkurenca je izjemno močna, tako da bomo videli, ali nam bo uspelo.« S tem ciljem v mislih bo poskušala biti reprezentanca prihodnje leto čim boljša na svetovnih pokalih, ki se jih bo udeležila, ter predvsem na svetovnem prvenstvu na Nizozemskem.

Vse večja prepoznavnost

Dolinšek pravi, da bi bil velik korak proti cilju storjen tudi, če bi se jim pridružili novi kolesarji. K temu bo pripomoglo predvsem pojavljanje reprezentantov na rekreativnih prireditvah, promocijskih nastopih, otvoritvah športnih objektov in podobno. Vse to so počeli v zadnjem obdobju in je zagotovo pripomoglo k večji prepoznavnosti parakolesarstva – predvsem v zadnjem letu. »Želeli smo okrepiti naše vrste, privabiti nove kolesarke in kolesarje, kar nam je do določene mere uspelo. Za to sezono bi tako lahko rekeli, da je bila bolj regeneracijska – predvsem v psihološkem smislu, saj sta bili prejšnji sezoni precej naporni,« je še dodal Dolinšek, ki bo jeseni sestavil reprezentanco za Tokio 2020.

Gregor in Anka skupaj na ogledu proge v Avstriji.

Gregor Habe (H3), je v zadnjem letu pokazal velik napredek na cesti.

Po besedah glavnega trenerja, Alekseja Dolinška je bila sezona 2017 regeneracijska.

Anka Vesel, kot edina ženska predstavnica v reprezentanci, je osvojila prvo mesto v kategoriji H3.

Paraolimpijski športi so se predstavili

Piše: Polona Marinček

(foto: Marko Pigac in arhiv ZŠIS-POK)

Športniki invalidi skupaj z ostalimi športniki so predstavili svoj šport na Čarobnem dnevu v Tivoliju.

s trenerjem Darkom Kojadinovičem ter košarkarji na vozičkih Simon Gračnar, Janez Učakar, Aleš Povše in Marino Popovič s trenerjem Žigom Kobaševičem. Prav košarkarji so združili moči z mladimi upi iz dveh ljubljanskih klubov, ŽKD Ilirija in KD Slovan, ter se z njimi pomerili na ekshibicijski tekmi košarke na vozičkih. Zbrane goste je pozdravil predsednik ZŠIS-POK Damijan Lazar. Popoldne so nas obiskali še parastrelci: dobitnika medalj s paraolimpijskih iger v Riu – Veselka Pevec in Franček Gorazd Tiršek –, Damijan Pavlin in Franc Pinter ter njihova trenerka Polona Sladič.

Junija se je Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite (ZŠIS-POK) v sodelovanju s svojima sponzorjema predstavila na dveh dogodkih, Čarobnem dnevu v Parku Tivoli v Ljubljani in na Artkampu Festivala Lent v Mariboru.

Ljubljanski park Tivoli je bil drugo junijsko nedeljo poln otrok in njihovih staršev, ki so preživeli prijeten dan na prireditvi, imenovani Čarobni dan. Na košarkarskem igrišču v parku je podjetje Lidl Slovenija predstavilo sodelovanje z ZŠIS-POK. Obiskovalci so se lahko поблиže spoznali s športom invalidov ter se tudi sami preizkusili v košarki na vozičkih, parakolesarstvu in namiznem tenisu.

Šport invalidov so predstavili parakolesar Primož Jeralič s trenerjem Aleksejem Dolinškom, predstavniki namiznoteniške reprezentance Luka Trtnik, Ljubiša Gajić in Bojan Lukežič

Mimoidoči so se preizkusili v košarki na vozičkih.

Prvi z leve predsednik ZŠIS-POK, Damijan Lazar in naši paraolimpijci, so delili svoje športne izkušnje tudi pred glavnim odrom.

Na dogodku ni manjkalo niti ročno kolo s katerim se je pripeljal Matej Arh.

Darko in Primož sta se pomerila v namiznem tenisu.

Dolgoletni reprezentant Bojan Lukežič.

Konec junija smo bili gostje Triglavega dneva junakov, ki je potekal 27. junija 2017 v okviru Artkampa v Mestnem parku v Mariboru. Zavarovalnica Triglav, generalni sponzor ZŠIS-POK, je pripravila pogovor s tremi paraolimpijci, parastrelcema Veselko Pevec in Frančkom Gorazdom Tirškom ter paraplavalcem Darkom Đuričem. Pogovor je vodil radijski voditelj Bor Greiner. Vrhunski športniki invalidi so s svojimi osebnimi zgodbami, vztrajnostjo in s trdim delom lahko vzor marsikomu. Popoldne je na odru Triglav zaokrožil nastop plesalcev na vozičkih Plesne skupine Sonček mariborskega društva za cerebralno paralizo Sonček, ki jim ni manjkalo energije, motivacije in zagona. Pod okriljem Društva paraplegikov Podravja pa nas je z glasbeno točko pozdravil operni pevec Suzuki Hideyuki. S pesmijo vzpodbuja paraolimpijce k uspešnim pripravam na paraolimpijske igre v Tokiu.

Predstavniki slovenske paranamiznoteniške reprezentance Barbara Meglič, Primož Kancler in Bojan Lukežič so pod vodstvom trenerja Darka Kojadinoviča predstavili namizni tenis in mimoidoče povabili k igri. Nekaj točk z našimi reprezentanti je odigral tudi župan Mestne občine Maribor, dr. Andrej Fištravec.

Veseli smo, da smo se lahko z našimi športniki pridružili dvema uveljavljenima prireditvama in s promocijo športa invalidov dosegli nov krog ljudi. Prav je, da ljudje spoznavajo šport invalidov in vidijo, kaj zmorejo naši športniki. Morda smo s tem še koga prepričali, da so ovire le v glavi, in ga navdihnili za premagovanje mej in aktivno preživljanje prostega časa.

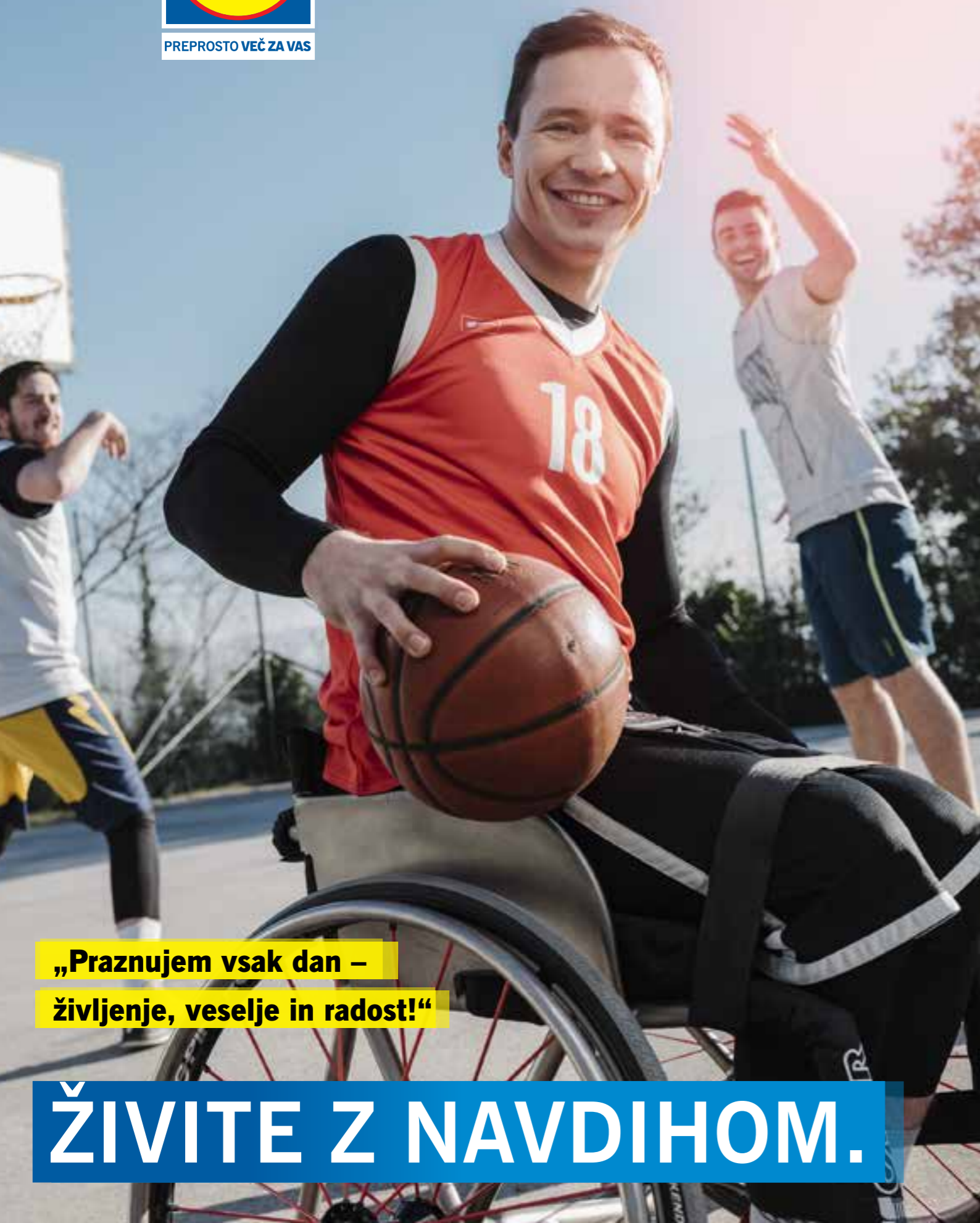

10

let

PREPROSTO VEČ ZA VAS

„Praznujem vsak dan –
življenje, veselje in radost!“

ŽIVITE Z NAVDIHOM.

Novice

Lidl Slovenija to poletje s podporno slovenskih udeležencev na olimpijadi gluhih

Poletje je bilo letos v znamenju olimpijade gluhih, ki sta se je poleg košarkarske reprezentance udeležila tudi tenisač Marino Kegl in atlet Tadej Enci. V Lidlu Slovenija so v podporo slovenskim gluhim športnikom izvedli komunikacijsko akcijo po Sloveniji – namestili so številne jumbo plakate v slovenska mesta, ob ceste in v svoje trgovine obesili plakate podpore športnikom ter spodbudili medije, da so o slovenski udeležbi na olimpijadi gluhih še aktivneje poročali.

Vse skupaj pa se je začelo z dobro fotografijo. V prostorih Lidla Slovenija so konec junija izvedli fotografiranje za uradne promocijske fotografije športnikov, ki so potovali na olimpijado gluhih. »Zavedamo se, kako pomembna je podpora sponzorjev za športnike, pa ne le v obliki finančnih sredstev, pač pa možnosti, da javnosti skupaj pokažemo, kaj prinašajo vztrajnost, motivacija in energija. Podpore za naše športnike invalide, ko se ti udeležijo tako pomembnih športnih dogodkov, prenesemo tako v interno kot tudi eksterno javnost in se skupaj veselimo uspehov,« pravijo v Lidlu Slovenija.

In kaj pravijo športniki?

Tadej Enci, atletika
»Mislim, da si vsak športnik želi dobre podpore medijev, kot smo jo bili deležni pred olimpijado gluhih. Res sem bil prijetno presenečen, ko sem se prvič videl na velikem jumbo plakatu ali ko so mi prijatelji pošiljali fotografije iz časopisa ali plakatov po trgovinah Lidl. Najprej kar nisem mogel verjeti, da je vse res. Je pa bila to zame velika čast, dobil pa sem tudi veliko zagona za delo naprej. Na fotografiranju reprezentance

gluhih, ki smo ga opravili v prostorih Lidla Slovenija je bilo zelo zabavno, neka nova izkušnja v življenju in prav zanimivo se je bilo preizkusiti v drugi vlogi. Uradni športni fotograf Vid Ponikvar je naredil res odlične fotografije in tudi čas med fotografiranjem je minil kot bi mignil.«

Marino Kegl, tenisač
»Podpora medijev mi pomeni zelo veliko. Poleg tega, da pripomore k prepoznavnosti vrhunškega športa invalidov, se tudi osebno počutim koristnega in vrednega, saj tudi vrhunski športniki invalidi damo v svoje športe največ kar lahko. Sebe in svoje srce, tako kot vsi ostali športniki. Zastopati slovensko državo, zastavo in grb, je največja čast. To, da sem bil na Lidlovih velikih plakatih po celi Sloveniji je bilo zame veliko priznanje, čast in odgovornost do države in Lidla. Hvala za zaupanje! Na fotografiranju mi je bilo nepozabno, saj so

Vid, Tina in Polona poskrbeli za sproščeno vzdušje. Vid je naredil fantastične fotografije. Hvala vsem!!!«

Miha Zupan, košarkar
»Najbolj sem vesel da sta nas Lidl in Triglav podprla. Tovrstne podpore v preteklosti nismo imeli. S soigralci smo že dolgo časa skupaj, na fotografiranju je bilo zabavno in bilo nam je v veselje. Še bolj smo veseli, da so viseli jumbo plakati po Sloveniji, lepo je videti, da imamo tudi gluhi podporo ob velikih športnih dogodkih. Upam, da bomo tudi imeli v prihodnje še več podpore sponzorjev. Rad bi zahvalil Lidlu in Triglavu ter medijev za vso podporo.«

V Lidlu Slovenija pa že snujejo nove aktivnosti s športniki invalidi z željo, da bi pomen športa invalidov prenesli v zavest javnosti, v slovenske družine, in tako spodbudili več mladih invalidov k ukvarjanju s športom.

Treniraj z

Piše: Drago Perko (foto: Vid Ponikvar - Sportida)

Leto 2017 so na športnem področju zaznamovale 23. poletne olimpijske igre gluhih športnikov, ki so med 18. in 30. julijem potekale v turškem Samsunu.

Športnice in športniki so se merili v 21 športih – 16 individualnih in petih ekipnih. Zveza za šport invalidov Slovenije Paraolimpijski komite se je odločila, da na podlagi lanskoletnih izkušenj (takega tretmana so bili deležni tudi paraolimpijci) športnice in športnike odločili, da potnike na olimpijado gluhih predstavi širši javnosti. Zato smo v Velenju obiskali atleta Tadeja Encija, v Murski Soboti teniškega igralca Marna Kegla, v Ljubljani pa košarkarsko reprezentanco.

Vabilo v regijo

Ob tej priložnosti so bili na druženje povabljeni predstavniki regionalnih in lokalnih društev gluhih in naglušnih ter ostali predstavniki lokalne skupnosti.

Foto in video

V sodelovanju z fotografom Vidom Ponikvarjem so bile izdelane profesionalne fotografije, ki so bile v nadaljevanju namenjene medijem, ki so poročali o olimpijadi gluhih in pripravah na njih. V sodelovanju s Video produkcijo Marko Premrl pa sta bila izdelana tudi dva videoposnetka. V prvem, ki je bil objavljen nekaj dni po dogodku, smo hoteli zaobjeti dogajanje in vso interakcijo dogodka, drugi videozapis pa je služil predstavitvi športnikov v malce drugačni luči z bolj neklasičnimi vpašanji.

Izjemen odmev pa je imela akcija v Murski Soboti, kjer so vsi vplivni mediji prisluhnili Marinu in Darku Keglu.

Gregor je ponosen na svojega varovanca, Tadeja.

Tadej pred nastopom.

Vse zadeve smo objavili tudi na družbenih omrežjih (Facebook, Twitter), kjer so poželi precej odobravanja, posledično pa je zrasla tudi prepoznavnost športa gluhih, športa invalidov.

Izjemen odmev v Prekmurju

»Take akcije so dobrodošle,« je obisk ekipe v Velenju pohvalil Gregor Doberšek, ki bdi nad kariero Tadeja Encija. Selektor košarkarjev Nejc Višnikar je za potrebe snemanja prispevkov za dva medija osebno uredil dvorano, da sta novinarski ekipi lahko opravili pogovor z njegovimi igralci. Izjemen odmev pa je imela akcija v Murski Soboti, kjer so vsi vplivni mediji prisluhnili Marinu in Darku Keglu.

»Šport združuje. Tudi zato smo želeli z akcijo Treniraj z približati šport gluhih lokalni in regionalni skupnosti,« je po treh akcijah razmišljal Damijan Lazar, predsednik Zveze za šport invalidov Slovenije Paraolimpijski komite. Z akcijami Treniraj z bomo nadaljevali tudi v prihodnje, saj združuje zadostne elemente predstavljanja športnikov javnosti ter prinaša potrebno medijsko pozornost v sodelovanju z ostalimi komunikacijskimi prijemi in sredstvi.

Sašo Lukič dolgoletni član košarkarske reprezentance gluhih.

Košarkarska ekipa na dogodku "Treniraj z" v organizaciji ZŠIS-POK.

Olimpijada gluhih

Piše: Robert Žlajpah

(foto: Robert Žlajpah in Spletna TV ZDGNŠ)

23. Olimpijada gluhih – 23th Deaflympics Samsun, 18. 7.–30. 7. 2017

23. olimpijada gluhih so od 18. do 30. julija 2017 potekale v turškem Samsunu, 405 km oddaljenem od glavnega mesta Ankare in 745 km od Istanbula. Samsun leži na severni obali Turčije in ima več kot pol milijona prebivalcev. Kot večina vzhodne turške črnomske obale ima vlažno subtropsko podnebje ter je pokrajinska prestolnica province Samsun in pomembno črnomorsko pristanišče. V njem so v zadnjih letih hitro zgradili različne športne dvorane, preuredili podoba mesta in vzpostavili tramvajsko povezavo s športnimi dvoranami. Zaradi vsega tega je Samsun lepo, mlado in sveže mesto, prijetno za oddihe in športna tekmovanja.

Na teh igrah je nastopilo več kot 3300 gluhih športnikov in športnic iz 96 držav, ki so tekmovali v 21 športnih panogah. Med njimi so bili tudi slovenski gluhi

športniki, ki so nastopili v treh športnih panogah. Slovensko odpravo so sestavljali Robert Žlajpah kot njen vodja, Anton Petrič kot koordinator, Matjaž Juhart kot tolmač znakovnega jezika, gluhi košarkarji pod vodstvom trenerja Nejca Višnikarja in pomočnika trenerja Igorja Cesarja, gluhi tenisač Marino Kegl

Mimohod reprezentance na slovesno otvoritev.

s trenerjem Darkom Keglom in gluhi atlet Tadej Enci s trenerjem Gregorjem Doberškom. Na igre je odprava odšla s ciljem doseči dobre rezultate, potihem pa je računala na medaljo. Nastop gluhih športnikov na teh igrah je financirala Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite, ki prispeva največ sredstev za udeležbo gluhih športnikov na mednarodnih tekmovanjih, kot so evropska in svetovna prvenstva ter olimpijada gluhih (Deaflympics). Njihova sponzorja sta tudi Lidl in zavarovalnica Triglav.

Slovenska odprava je na olimpijado krenila štiri dni pred njihovim začetkom, in sicer z letalom z letališča Brnik preko Istanbula na prizorišče v Samsun. Nastanjena je bila v enem izmed treh študentskih naselij v olimpijski vasi Deaflympics 2017. Naselje slovenske odprave se je imenovalo Turgut Özal Kız Öğrenci Yurdu. Od središča mesta je bilo oddaljeno približno 15 kilometrov.

Pred otvoritvijo 23. olimpijade gluhih so gluhi košarkarji proste dneve izkoristili za aklimatizacijo s tekom po zunanem delu kompleksa olimpijske vasi in z uigravanjem v dvorani. Gluhi tenisač Marino Kegl je treniral na zunanjih teniških igriščih, da se je privadil na trdno podlago. Gluhi atlet Tadej Enci se je odpravi pridružil teden dni kasneje, saj prvi teden na sporedu še ni bilo atletskih tekmovanj. V tem času se je pripravljaval na domačih atletskih stezah v Velenju.

Dan pred slovesno otvoritvijo olimpijade je slovensko odpravo obiskal veleposlanik Republike Slovenije v Turčiji Igor Jukič, v olimpijski vasi pa ga je sprejel vodja odprave Robert Žlajpah. Po krajšem protokolu in nagovoru je veleposlanik slovenskim športnikom zaželel veliko športne sreče, udeležil pa se je tudi slovesne otvoritve olimpijade. Na naše vabilo se je odzval z ogledom prve tekme slovenske košarkarske reprezentance proti Argentini.

V torek, 18. julija, so se s slovesno otvoritvijo in kulturnim programom na novem stadionu 19 Mayıs začele olimpijade gluhih. V mimohodu 96 držav je slovensko zastavo nosil kapetan košarkarske reprezentance gluhih Miha Zupan. Igre je slovesno odprl turški minister za mladino in šport, g. Akif Çağatay Kılıç. Po prižigu olimpijskega ognja so se tekmovanja lahko začela.

Marino Kegl v elementu.

V slovenskem napadu v drugi tekmi proti Avstraliji 1 - Domen Starc.

Košarkarji se predstavljajo (s simpatično stvardeso) skrajno desno.

Nastopi slovenskih gluhih športnikov

Slovenski gluhi košarkarji

Slovenska košarkarska reprezentanca gluhih je bila uvrščena v tekmovalno skupino B, v kateri so bile še Rusija, Ukrajina, Argentina, Kenija in Avstralija. V skupini A so bile Turčija, Venezuela, Poljska, Grčija, Tajpej in Litva. V naši ekipi so igrali Miha Zupan, Saša Lukić, Luka Žabot, Damjan Šebjan, Lukas Mord, Matic Makuc, Jan Orešnik, Domen Starc, Peter Ranković, Aleksandar Perić, Šime Mrša in Jurij Koderman. Ekipa je igrala brez ključnega igralca Mihe Jakofčiča, ki je tik pred igrami staknil hudo poškodbo (strgana ahilova tetiva). Namesto njega je vskočil rezervist Aleksandar Perić.

“Slovenski gluhi košarkarji so v svoji predtekmovalni skupini zmagali dve tekmi, in sicer proti Avstraliji in Keniji, ostale tekme pa so izgubili. Prvi štirje uvrščeni iz predtekmovalnih skupin so napredovali v izločilne boje za medalje. Slovenska reprezentanca je osvojila 4. mesto v skupini B.”

Za nasprotnika v četrtfinalu je dobila močno Litvo, zmagovalko predtekmovalne skupine A in glavno kandidatko za zlato odličje. Žal so v četrtfinalu kljub visokemu vodstvu z 21 točkami v prvi četrtini naši izgubili za 6 točk. Tako so se morali podati v boj za uvrstitev od 5. do 8. mesta, kjer so v prvi tekmi premagali Ruse. Za 5. mesto so igrali proti Argentini in izgubili za 5 točk. Tako so osvojili končno 6. mesto.

Zmagovalka olimpijskega turnirja je postala Litva, ki je ubranila olimpijski naslov izpred štirih let v Sofiji. V finalni tekmi je premagala reprezentanco Venezuele. Tretje mesto je osvojila reprezentanca Ukrajine, ki je premagala Grčijo.

Gluhi tenisač

22-letni Marino Kegl je bil osmi nosilec olimpijskega teniškega turnirja. Po žrebu je bil v prvem krogu prost. V drugem krogu je igral proti Turku Yesilovi. Vse do polfinala je nasprotnike premagoval z 2 : 0 v nizih. V polfinalu je igral proti Ekvadorcu Vazquezu, ki je v četrtfinalu presenetljivo premagal branilca

olimpijskega naslova Matheja Gaborja iz Madžarske. Polfinalna tekma med Keglom in Ekvadorcem Vazquezom je bila zelo napeta. Odigrana je bila v dopoldanskem času, kar je bilo še posebej naporno, saj je bilo zelo vroče, 32 stopinj Celzija, z 90-odstotno vlažnostjo zraka – tipično za Turčijo v poletnem času. Marino Kegl je dvoboj izgubil z rezultatom 1 : 2 v nizih, in sicer zaradi napačne sodniške odločitve. Marino je namreč v zadnjem nizu na servis Ekvadorca vodil s 40 : 30, v nizu pa 4 : 3, ko je nasprotnik žogo poslal v avt. Tega sodnik žal ni videl. Tako je Marino v izenačeni igri izgubil pomembno točko. Tekme sta v težavnih vremenskih razmerah igrala več kot 3 ure, kar je očitno bolj koristilo Ekvadorcu.

“Na tekmi za 3. mesto je Kegl izgubil proti Rusu Panushkinu, tako da je osvojil zelo dobro 4. mesto. Na olimpijadi gluhih leta 2013 je izpadel že v tretjem krogu, zato je 4. mesto zanj velik napredek.”

Zmagovalec olimpijskega turnirja v tenisu je postal 15-letni Čeh Smedek, ki je z 2 : 0 v nizih premagal Ekvadorca Vazqueza.

Gluhi atlet

V drugi polovici olimpijade gluhih so se začela atletska tekmovanja. 21-letni Tadej Enci je začel na evropski ravni tekmovati leta 2015, ko je v teku na 400 metrov osvojil presenetljivo 3. mesto, leta 2016 pa je na dvoranskem prvenstvu v atletiki postal evropski prvak. Celotne priprave pod vodstvom Gregorja Doberška je usmeril na letošnjo olimpijado gluhih. Tekmoval je v teku na 400 metrov. V tej disciplini je bilo prijavljenih 49 atletov.

Najprej so bile na vrsti kvalifikacije. Naš gluhi atlet je bil uvrščen v 3. kvalifikacijsko skupino (bilo jih je sedem). V svoji skupini je zasedel 2. mesto in se uvrstil v polfinale. Tekel je v zadnji od treh polfinalnih skupin, v cilj pa je prišel kot četrti. To žal ni bilo dovolj za finalni nastop, pristal pa je na končnem 12. mestu. Glede na to, da je bil to zanj prvi nastop med svetovno elito gluhih atletov, lahko govorimo o uspehu. Poleg tega je tekmovanje potekalo v neugodnih razmerah, saj je

bila temperatura zraka 35 stopinj Celzija, pa tudi vlažnost zraka je bila visoka. Takšno vreme je bilo pisano na kožo olimpijskemu zmagovalcu v teku na 400 metrov, domačinu Suezenu.

Sprejem slovenske odprave gluhih športnikov

Na letališču Jožeta Pučnika so pripravili tople in prisrčen sprejem za slovensko odpravo gluhih športnikov, ki se je po napornem nočnem letu vrnila

Tadej se pripravlja na štart...

... in že na progi.

Sprejem pri Veleposlaniku RS v Turčiji, Igorju Jukiču.

v jutranjih urah. Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite je v dvorani restavracije Legardere v letališki stavbi organizirala novinarsko konferenco, na kateri so vodje odprave in športniki strnili vtise z iger.

Zaključek

Nastopi slovenskih gluhih športnikov so postregli z dobrimi rezultati, kar je bil cilj Športne zveze gluhih Slovenije. Fortuna jim žal ni bila naklonjena, da bi posegli po medalji. Najbližje ji je bil Marino Kegl, ki je zaradi napačne sodniške odločitve nesrečno izgubil polfinalno tekmo in ostal brez finalnega nastopa. V slovenski košarkarski

Marino Kegl (na sliki desno), je pokazal odlično igro in na koncu zasedel 4. mesto.

Prva tekma proti Argentini.

Robert Žlajpah in Tone Petrič v družbi Veleposlanika Igorja Jukiča.

reprezentanci gluhih je manjkal pomemben člen, Miha Jakofčič – njegova poškodba je žal preprečila še večji uspeh naših košarkarjev.

Čestitke vsem gluhim športnikom in vso srečo na prihodnji olimpijadi gluhih. Kje bodo, pa žal še ne vemo. Na 46. kongresu Mednarodnega komiteja za šport gluhih nobena država ni podala uradne kandidature s podporo vlade.

“Na prizorišču olimpijade gluhih so veljali izredni varnostni ukrepi zaradi možnih terorističnih napadov, policija je 24 ur na dan na vsakem koraku varovala športnike in tehnično osebje. Na vsakem vhodu je bil rentgen, tako da so lahko policisti vse natančno pregledali. Brez akreditacije niso nikomur dovolili v športno dvorano ali olimpijsko vas. Turški organizatorji so se zelo potrudili, da so se športniki in tehnično osebje povsod dobro počutili. Pri organizaciji so sodelovali tudi gluhi prostovoljci, tolmači mednarodnega znakovnega jezika. Tako so postavili most med slišječimi in gluhihimi.”

Kot vodja odprave bi se rad v imenu Športne zveze gluhih Slovenije zahvalil ekipi Spletne TV – Gorazdu, Sašu in Valeriji – za prenašanje tekem v živo. Tako so lahko slovenski navijači iz domačega naslanjača navijali za slovenske gluhe športnike. Ne smemo pozabiti tudi na druge slovenske medije, ki so v svojih informativnih oddajah objavljali sveže novice z iger.

Zahvala gre tudi Zvezi za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskemu komiteju ter njenima sponzorjema, Lidlu Slovenija in Triglav zavarovalnici, za podporo športu gluhih na olimpijadi gluhih.

46. kongres Mednarodnega komiteja za šport gluhih

Piše: Robert Žlajpah

(foto: Robert Žlajpah)

Robert Žlajpah s predsednikom ICSD, dr. Valeryjem Rukhledevom.

46. kongres Mednarodnega komiteja za šport gluhih –
46th Congress International Committee Sport Deaf (ICSD)
Samsun, 17.–18. 7. 2017

V turškem mestu Samsun je 17. in 18. julija, pred začetkom olimpijskih iger gluhih, potekal 46. kongres Mednarodnega olimpijskega komiteja za šport gluhih (ICSD – International Committee Sport Deaf), ki je bil tudi volilni. Potekal je v hotelu Sheraton. Udeležili so se ga predstavniki 85 nacionalnih športnih organizacij gluhih izmed 109 držav članic. Slovenijo sta zastopala predsednik Športne zveze gluhih Slovenije (SZGS) Robert Žlajpah in sekretar SZGS Anton Petrič.

Kongres je s pozdravnim nagovorom začel član turške športne zveze gluhih. Nato je predsednik ICSD, dr. Valery Rukhledev, kongres uradno odprl

in za delovno predsednico predlagal Rebecca Adam, članico izvršnega odbora ICSD, s čimer so se prisotni člani strinjali. Častni gost kongresa ICSD je bil dr. Sam Ramsamy, dolgoletni član MOK-a, predsednik komisije za šport in aktivno družbo ter član delegacije za športnike s posebnimi potrebami. Nagovoril je prisotne delegate ter v imenu MOK-a izrazil podporo olimpijskim igram gluhih.

Po imenovanju verifikacijske komisije, zapisnikarja in overovateljev so pristopili k obravnavi sklepov s prejšnjega, 45. kongresa, ki je leta 2015, pred začetkom 18. zimskih olimpijskih iger gluhih, potekal v Khanty Mansijsku. Prisotni

delegati so brez večjih pripomb potrdili celoten zapisnik s tega kongresa.

Sledilo je poročilo o delu izvršnega odbora ICSD, ki ga je predstavil predsednik dr. Valery Rukhledev. Omenil je, da je ICSD marca lani podpisal namero o sodelovanju z Mednarodnim olimpijskim komitejem.

skrbel za svetovni šport gluhih, in Američan Jack Lamberton, ki bo skrbel za svetovni šport mladih gluhih. V izvršni odbor ICSD so bili za štiri leta izvoljeni: Yakup Ümit Kihtir, predsednik športne zveze gluhih Turčije, Grigor Grigoryan, predsednik športne zveze gluhih Armenije, Avstralka Rebecca Adam in Hrvat Marijo Lušič.

“Sledila je obravnava finančnega poročila ICSD od leta 2013 do 2017 ter predlogov delegatov iz različnih držav. Preden so bile izvedene volitve, so delegati sprejeli sklep o povečanju števila članov izvršnega odbora s sedanjih pet na sedem. Ta sprejeti sklep bo stopil v veljavo šele na naslednjem volilnem kongresu ICSD.”

Drugi dan kongresa je bil namenjen glasovanju o prireditelju naslednjih olimpijadi gluhih. Za prireditelja prve olimpijade gluhih za mlade športnike sta kandidirali Armenija in Argentina. Armenija je od kandidature odstopila, in sicer z utemeljitvijo, da Južna Amerika še ni organizirala olimpijade gluhih. Poleg tega bo Argentina prihodnje leto že organizirala običajne olimpijske igre mladih. Tako bodo že obstoječi in pripravljeni objekti leta 2019 namenjeni olimpijadi gluhih za mlade športnike. Potekale bodo v Buenos Airesu.

Za organizacijo zimske olimpijade gluhih leta 2019 in letnih olimpijskih iger gluhih leta 2021 nobena država ni vložila uradne kandidature s podporo vlade. Delegati kongresa so sprejeli sklep, da izvršni odbor ICSD prevzame odgovornost za pogovore z možnimi kandidati za prireditelja omenjenih dveh olimpijad gluhih. Po vseh formalnostih in pogovorih bo izvršni odbor ICSD sprejel sklep o možni državi prirediteljici in s tem seznanil vse članice ICSD.

Zadnja točka dnevnega reda so bile volitve novega predsednika ICSD, dveh podpredsednikov in štirih članov izvršnega odbora. Odboru ICSD je potekel štiriletni mandat, saj so bili izvoljeni na 44. kongresu ICSD v Sofiji.

Za predsednika ICSD sta kandidirala Rus Valery Rukhledev in Hrvat Marijo Lušič. Slednji je tik pred volitvami kandidaturo umaknil. Po glasovanju delegatov je bil z 83 glasovi od 85 ponovno izvoljen dr. Valery Rukhledev. Za podpredsednika sta bila izvoljena Kang Chen iz Tajpeja, ki bo

Vsem izvoljenim iskreno čestitamo in želimo veliko uspehov.

Dvodnevni kongres ICSD se je zaključil z željo po uspešni organizaciji 23. olimpijade gluhih. Sledila je slovesna otvoritev na novem stadionu 19 Mayıs.

Predsednik ICSD, dr. Valery Rukhledev, in častni gost kongresa, dr. Sam Ramsamy, član MOK-a.

Delovni pogovor pri ZŠIS-POK

Piše: Jože Okoren

(foto: Vid Ponikvar - Sportida in Blaž Uršič)

Delovni pogovor z dvema predsednikoma pomembnih komisij pri Zvezi za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite

V letu volitev so poleg organov ZŠIS – POK, imenovane tudi posamezne komisije v okviru upravnega odbora. Gre za zelo pomembni komisiji, ki skozi celo leto sledita tekmovalnemu športu in tako-imenovanemu športu ter rekreaciji za vse. Tudi v ZŠIS – POK se držimo reka (červano ne tako pogosto) kot kroži mantra v politiki, na odgovorna mesta naj pristopijo novi obrazi. Oba imenovana sogovornika, Jakob Škantelj in Gregor Gračner sta v športnih »tirnicah« žele kar nekaj časa. Predvsem slednji ima za sabo že lepo število let kot organizator in kot športnik. Nedvomno imajo takšne izkušnje pomembno vrlino in samozavest pri odgovornih odločitvah. Oba se bosta zagotovo srečevala z odločitvami, ki ne bodo vedno povšeči športnikom, kajti tudi birokratske ovire onemogočajo udeležbo športnikom na pomembnih tekmovanjih, ki bi si sicer zaslužili. In kaj potem? Treba je poiskati krivca!

Športnik: Oba prihajata iz organizacije (Zveze paraplegikov Slovenije), kjer dajejo športu in rekreaciji velik pomen. Vajino dosedanje delo je bilo zagotovo prepleteno s športom.

Škantelj: V upravni odbor ZŠIS-POK sem bil sicer predlagan s strani Društva študentov invalidov Slovenije (sem tudi njegov predsednik), a je moja primarna organizacija Zveza paraplegikov Slovenije. Lahko rečem, da je vse moje življenje na takšen ali drugačen način prepleteno s športom, saj sem športnik že od malih nog – najprej kot športni navdušenec, v zadnjem desetletju pa tudi bolj aktivno v različnih športih za invalide.

Gračner: Tako je. V letih 2000–2005 sem vodil šport na Društvu paraplegikov ljubljanske pokrajine, od leta 2008 pa to funkcijo opravljam na Zvezi paraplegikov Slovenije. Davnega leta 2004 sva bila z Gorazdom Veckom organizatorja prvega mednarodnega turnirja v namiznem tenisu za invalide v Laškem. V okviru Zveze paraplegikov Slovenije deveto leto vodim regionalno ligo v košarki na vozičkih, dve desetletji pa sem že član slovenske reprezentance v tem športu. V tem obdobju sem nastopil na vseh evropskih prvenstvih in posameznih mednarodnih turnirjih.

Športnik: Kako in v kolikšni meri je bilo vajino delo do sedaj vpeto v dejavnost ZŠIS-POK?

Škantelj: Do nastopa v novem mandatu sem bil z ZŠIS-POK povezan predvsem prek revije ŠPORTNIK, saj sem bil član uredniškega odbora in sem opravljal vlogo namestnika odgovornega urednika. Tako sem se seznanil s številnimi projekti, akcijami, tekmovanji ..., ki jih izvaja ZŠIS-POK. Že takrat je zmanjkovalo prostora za vse športno dogajanje in mislim, da tudi v prihodnje ne bo drugače. Poleg tega sem pred tem kot aktivni športnik opravljal poslanstvo promotorja športa invalidov pri projektih v organizaciji ZŠIS-POK, kar bom v še večji meri počel tudi v prihodnjih letih. To je vloga, ki jo mora športnik invalid opravljati odgovorno in z vso vnemo, saj je treba čim več ljudi seznaniti s športom invalidov ter s tem, kaj vse zmoremo.

Gračner: Na ZŠIS-POK sem bil v dveh mandatih član nadzornega odbora, v zadnjem mandatu pa namestnik

predsednika odbora. Bil sem podrobno seznanjen z delovanjem ZŠIS-POK, saj sem sodeloval na letnih sejah skupščine in občasno na sejah upravnega odbora.

Športnik: Za razliko od matične organizacije (Zveze paraplegikov Slovenije) so v programih ZŠIS-POK vključene vse vrste invalidnosti z raznovrstnimi športi. Vajin prvi vtis?

Škantelj: Vsi potrebujemo šport na takšen ali drugačen način. Slovenci smo sicer glede tega kar pridni, saj lahko v naravi vidimo številne rekreativce, ki tečejo ali kolesarijo. Tudi ljudje z najrazličnejšimi invalidnostmi potrebujejo športno udejstvovanje. ZŠIS-POK se mora kot krovna organizacija truditi, da bi se čim več invalidov bolj ali manj aktivno ukvarjalo s športom, želim pa si, da bi se temu nekoliko bolj posvetile tudi nekatere druge invalidske organizacije in društva. Šport namreč ne pomeni le tekmovanje in vsakodnevnih treningov, ampak tudi skrb za psihofizično stanje, boljše počutje in sklepanje prijateljstev. Članom teh organizacij bi lahko šport izboljšal socialno, predvsem pa zdravstveno stanje.

Gračner: Ko sem nastopil funkcijo, sem si zadal nalogo, da čim prej dobim vpogled in se seznanim tudi z drugimi športi. Tu mislim na športe, s katerimi se ukvarjajo druge kategorije invalidnosti. Teh pa ni malo. Do sedaj mi je bil poleg športa paraplegikov malo bližje le šport slepih in gluhih. Bom pa potreboval še precej časa, da se vživim tudi v ostale panoge.

Športnik: Sta v času opravljanja funkcije na ZŠIS-POK morda že zaznala posamezne interese različnih športnih vsebin?

Škantelj: V vseh večjih skupinah in organizacijah se srečujemo z najrazličnejšimi interesi. Vedno sem verjel, da različni interesi izkazujejo željo po napredku in izboljšanju. Upam, da je tako tudi v tem primeru.

Gračner: Ko sem prevzel funkcijo predsednika Komisije za tekmovalni šport, sem se zavedal, da obstajajo različni interesi, ki jih bo treba kolikor je le mogoče upoštevati. Razumljivo je, da si vsak, ki vstopa v šport, želi tekmovati. Vse želje pa bo treba uskladiti s finančnimi sredstvi in se truditi za še boljše sodelovanje s posameznimi invalidskimi organizacijami. Barve reprezentance pa bodo zastopali le najboljše.

Športnik: Sta na čelu pomembnih komisij (Komisije za tekmovalni šport in Komisije za šport otrok, mladine in športno rekreacijo). Kakšen je vajin prvi vtis v zvezi z delom komisij?

Škantelj: Sem predsednik Komisije za šport otrok, mladine in športno rekreacijo. Komisija je v preteklem mandatu s pomembnim prispevkom strokovne službe izvedla številne projekte za promocijo športa invalidov, ki jih bomo izboljšali in v povečanem obsegu nadaljevali.

Gračner: Delo v komisiji, ki jo vodim, postaja zelo »zanimivo« in je zame predvsem izziv. Poudarek bo zagotovo v dobrobit športnikom, ne glede na šport ali invalidnost. V ospredju bo samo rezultat. Če hočemo slediti trendu razvoja športa invalidov, je nujen individualni pristop, kajti svetovna konkurenca je neizprosna. Zavedamo se, da imajo predvsem razvitejša države boljše pogoje kot mi.

Športnik: Letos so bile na sporedu olimpijske igre gluhih, pred nami so zimske paraolimpijske igre, pogled pa je zagotovo že usmerjen v Tokio, v POI 2020. obveznosti več kot dovolj?

Škantelj: Ja. Veliki dogodki si sledijo drug za drugim; dogajanje je pestro in tako bo tudi v prihodnje. Zdi se mi, da z vsakim

Jakob Škantelj

takšnim dogodkom napredujemo na vedno višjo organizacijsko raven. To me zelo veseli, saj imajo tako naši športniki na teh tekmovanjih vedno višje cilje. Želim si, da bi bil končni cilj, tudi za naš trenutni mandat, paraolimpijske igre v Tokiu: želim si torej še številčnejšo odpravo in čim več medalj. Enako pomembni pa so etapni cilji, kot so že omenjene olimpijske igre gluhih in zimske paraolimpijske igre prihodnje leto, kjer bomo imeli predstavnika v alpskem smučanju. Mladi Jernej Slivnik si je že pred časom priboril kvoto in bo pri 17 letih v Južni Koreji na otvoritvi iger vihtel slovensko zastavo. Vse to kaže, da se trudimo delati najboljše in čim večjemu številu športnikov omogočiti pot do vrhunskih rezultatov, in to ne glede na starost, invalidnost ali šport, v katerem tekmujejo.

Gračner: Olimpijske igre gluhih, ki so potekale v Turčiji, so bile zame prva velika izkušnja, če jih ocenjujem po pripravljenosti in strukturi košarkarske ekipe. Pohvaliti moram profesionalni pristop Marina Kegla v pripravljalnem obdobju. Glede zimskih paraolimpijskih iger sem kar malo razočaran, da nimamo več tekmovalcev. Kar naenkrat bo tu leto 2020 in igre v Tokiu. Je že prav, da so določene priprave ciljno usmerjene v ta največji športni dogodek na svetu. Pridobivanje tako imenovanih kvot za nastop na igrah se je že začelo. Temu dogodku bom dal tudi v Komisiji za tekmovalni šport posebno težo.

Športnik: Kako vidita prihodnost športa invalidov: mladi, novi športi, sodelovanje z URI Soča, kjer imajo zaposleno novo strokovno moč?

Škantelj: Kot sem rekel, sem po potrditvi upravnega odbora prevzel področje, ki se prvenstveno ukvarja s to problematiko. Novih športov, ki se morajo najprej razviti z rekreacijo, je vedno več, prav tako pa ljudi, ki jih poskusijo, kar je zelo spodbudno. To kaže, da imajo ljudje radi šport. Druga stvar, ki je bila v zadnjem desetletju izjemno problematična, pa so mladi invalidi v športu. Razvoj tehnologije je naredil svoje, a res me veseli, da se je začel ta trend vsaj malo obračati. Z različnimi prijemi in akcijami poskušamo privabiti v šport čim več mladih invalidov, saj je ukvarjanje s športom izjemno pomembno za njihovo zdravje in počutje. Če za katerega od njih šport postane način življenja, pa smo lahko vsi še posebej veseli. V tem smislu bo v prihodnje zagotovo veliko pripomoglo prav sodelovanje z URI Soča, kjer športna pedagoginja dela z mladimi, ki so tam na rehabilitaciji, ter jim poskuša predstaviti pozitivne vidike športa in jih navdušiti za aktivno ukvarjanje s športom.

Gračner: Napredek se kaže v tem, da se je v zadnjem času mednarodnih tekmovanj udeležilo veliko mladih, s čimer so pridobili izkušnje. Delo z zaposleno osebo v URI Soča ocenjujem pozitivno,

saj mlade in nove člane, ki so na rehabilitaciji, vabi k predstavitev športnih panog in jih spodbuja k čim hitrejši vključitvi v šport.

Športnik: Kakor mi je znano, dajete velik poudarek tudi rekreaciji, mladim ...?

Škantelj: Ena izmed dejavnosti so ravno predstavitve različnih športov, ki jih izvajamo skupaj z URI Soča. Na teh predstavah se večina tistih, ki so na rehabilitaciji, prvič sreča z invalidskim športom. Reprezentanti jim predstavijo šport, oni pa se lahko v njem preizkusijo. Pomembno je, da vedo, da lahko počnejo marsikaj in da jim lahko šport ponudi veliko lepega. Naj omenim še zelo uspešna projekta Paraolimpijski šolski dan, ko naši športniki invalidi sebe, svoje zgodbe in svoj šport predstavljajo osnovnošolcem po Sloveniji, in Parafest, ki zajema nekoliko širšo ciljno publiko. Na ta način se želimo približati tako mladim invalidom, da bi jih navdušili za šport, kot tudi vsem ostalim.

Gračner: Temu področju moramo dati velik poudarek, kajti zdrav duh v zdravem telesu je pravilo, ki se ga bosta ZŠIS-POK in Komisija za tekmovalni šport vedno držala.

Športnik: Šport invalidov tudi v Sloveniji že dolgo ni več tabu tema. Kakšna je vajina ocena družbene podpore športu invalidov pri nas?

Škantelj: Z zgoraj omenjenimi projekti športniki invalidi družbi sporočamo, da se ukvarjamo z najrazličnejšimi športi, izboljšujemo osebne rekorde in rušimo stereotipe v glavah. Da so športniki invalidi vse bolj cenjeni, je pomembno prispevala tudi medijska prepoznavnost, ki se je v zadnjih letih precej izboljšala. Ljudje poznajo naše športnike,

športne discipline, v katerih tekmujejo, in njihove uspehe. Vedo, da zmorejo marsikaj in da ob delu, prizadevnosti in trudu, ki ga vložijo, veljajo za športnike v profesionalnem pomenu te besede. K prepoznavnosti pripomorejo tudi vrhunski rezultati, ki jih naši športniki skoraj vsakodnevno dosegajo in jih ljudje vse bolj cenijo.

Gračner: Nov Zakon o športu daje dobro podlago za izenačitev športa invalidov s športom neinvalidov. Medijska pokritost je zadovoljiva in tako šport invalidov že dolgo ni več tabu tema. Seveda pa je družbene podpore športu nasploh vedno premalo.

Športnik: Pri ZŠIS-POK je bilo že večkrat govora o nezadostnem sodelovanju z drugimi invalidskimi organizacijami, od koder prihajajo »potencialni« športniki. Kako gledata na to?

Škantelj: Kot sem omenil, so na tem področju potrebne določene spremembe. Predvsem bi morale organizacije med seboj precej bolj sodelovati, se povezovati s pomočjo skupnih projektov ter si aktivneje prizadevati za intenzivnejše športno udejstvovanje svojih članov.

Gračner: Pasivnost nekaterih organizacij ustanoviteljic ZŠIS-POK je na trenutke že kar moteča. Vse organizacije imajo možnost vključevati svoje člane v programe, a žal nekateri premalo delajo na tem področju. Nekateri organizacije je treba premakniti v višjo prestavo, aktivnejša pa mora biti tudi ZŠIS-POK.

Športnik: Verjetno se strinjata, da je športu invalidov v medijih namenjenega premalo prostora.

Škantelj: Od Londona 2012 so se stvari bistveno izboljšale in tudi zadnje akcije z oddajami, kot sta Trenirajz in Zmorem!, so pokazale, da tudi mediji v svoje programe vključujejo šport invalidov. Tudi časopisi vse pogosteje napišejo članek o športniku invalidu in njegovih rezultatih. Upam, da bodo mediji vse bolj cenili rezultate športnikov invalidov ter jih predstavili širši javnosti. Imam občutek, da gremo skupaj z mediji počasi in z majhnimi koraki in pravo smer.

Gračner: Vedno bi lahko bilo bolje, a smo lahko kar zadovoljni.

Hvala za pogovor, veliko uspehov pri delu. Če se strinjata, se o podobni temi spet pogovorimo ob letu osorej.

Gregor Gračner

DRŽAVNA PRVENSTVA 2017

Piše: Primož Jeralič in lokalni dopisniki - (nelektorirano)

(foto: Arhiv ZŠIS-POK, ZDGNS in Blaž Uršič)

V letu 2017 je v koledarju Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja (ZŠIS-POK) planiranih 35 državnih prvenstev, od tega je bilo do sedaj izvedenih že 27 prvenstev.

Posebnosti DP 2017:

Državna prvenstva v organizaciji ZŠIS-POK so zaradi sponzorskih obveznosti do Zavarovalnice Triglav in Lidla Slovenije vestno označena z njihovimi logotipi (transparenti, oglasnimi pingvini, povezavami do njihove spletne strani...). Predstavnik ZŠIS-POK, navadno Primož Jeralič na dan izvedbe sodeluje z izvajalcem v kolikor ni izvajalec ZŠIS-POK sama. V takšnem primeru se najame sodniška služba, ki je usposobljena in ima opravljene vse sodniške izpite, da je kompetentna in pravična pri sojenju na tekmovališču.

ZŠIS-POK zelo aktivno deluje na področju športne promocije in vključevanja mladih športnikov invalidov.

Zelo dober pokazatelj načrtnega dela v omenjeni smeri je državno prvenstvo v plavanju, kjer opazimo zelo veliko porast novim mladim plavalcem, ki kažejo veliko ljubezen do plavanja.

Prijavni program deluje, odlično in z novim terminom državnih prvenstev v letu 2017 smo tako, dobili že novih 127 registriranih tekmovalcev, različnih invalidnosti.

Rezultati državnih prvenstev so dostopni v arhivu ZŠIS-POK ter na spletni strani, www.zsis.si, Facebook profilu ZŠIS-POK, [@sportinvalidov](https://www.facebook.com/sportinvalidov) in Twitter profilu ZŠIS-POK, [@ParalympicSLO](https://twitter.com/ParalympicSLO).

Podatki po posameznih prvenstvih koledarja ZŠIS-POK 2017:

19. PLAVANJE

V soboto, 27. maja 2017 je na odprtem bazenu v Radovljici potekalo državno prvenstvo invalidov v plavanju. Organizator prvenstva je bila ZŠIS-POK, ki je tekmovanje izvedla s sodelovanju s Plavalnim klubom Gorenjska banka Radovljica. Vreme je služilo svojemu namenu in na prvenstvu, kjer je porast mladih tekmovalcev izredno velik pričaralo posebno tekmovalno vzdušje. Vrvež otrok se je pred prvim startom pomiril in spremenil v pravo tekmovalno vzdušje, ki je trajalo do zadnjega skoka v vodo. Sodniška služba s s trni Plavalne zveze Slovenije je v sodelovanju s predstavnikoma ZŠIS-POK, Jano Čander in Primožem Jeraličem odlično delovala. Obdelavo podatkov in izpis rezultatov je s svojimi izkušnjami in

znanjem obvladoval Gorazd Virant. Posebna zahvala gre na tem mestu Mateju Globočniku, predstavniku PK Gorenjska banka Radovljica.

Rezultati: ŽENSKE:
100m prosto:

1. mesto S5: Sara Makoter (SONČEK MARIBOR DCP);
1. mesto S14: Maruša Golčer (PK VELENJE),
2. mesto S14: Anja Golčer (PK VELENJE),
3. mesto S14: Metka Fartek (D SOŽITJE RADOVLJICA);

50m prsno:

1. mesto S8: Anja Meglič (PG GORENJSKA BANKA RADOVLJICA);
1. mesto S11: Tanja Glušič (IŠD SAMORASTNIK);
1. mesto S12 mladinska: Lucija Planinc (CENTER VIDIM CILJ),
2. mesto S12 mladinska: Sara Zupančič (CENTER VIIM CILJ);

1. mesto S14: Teja Prevec (D SOŽITJE RADOVLJICA),
2. mesto S14: Žana Justin (CENTER VIDIM CILJ);
1. mesto PMS: Tanja MARIČ (ZMSS),
2. mesto PMS: Tanja Čepon (ZMSS),
3. mesto PMS: Tina Zelič (ZMSS);
1. mesto PNAC: Sara Presečnik (CIRIUSKAMNIK);

100m hrbtno:

1. mesto S14: Tjaša Lenko (PK VELENJE);

(S8 mladinska)
1. mesto: Julijan Križaj (CENTER VIDIM CILJ),
2. mesto: Nik Sejdiji (CENTER VIDIM CILJ),
3. mesto: Tadej Fabčič (CENTER VIDIM CILJ);

(S8 članska)
1. mesto: Rok Mihelčič (ŠD RIBA),
2. mesto: Tim Bučar (ŠD RIBA),
3. mesto: Ivan Lesnika (ŠD PLAVALČEK);
1. mesto S9: Jaša Batagelj (ŠD RIBA);
1. mesto S11: Damijan Vizjak (CENTER VIDIM CILJ),
2. mesto S11: Matija Bregar (CENTER VIDIM CILJ);

(S12 + S13 mladinska)
1. mesto: Mirjan Brajdič (CENTER VIDIM CILJ),
2. mesto: Jurij Matija Lisec (CENTER VIDIM CILJ),
3. mesto: Nejc Zarnik (CENTER VIDIM CILJ);

(S14 mladinska)
1. mesto: Maj Režman (ŠD PLAVALČEK),
2. mesto: Miha Pavlič (ŠD PLAVALČEK);
1. mesto S14: Miha Štefanič (PK VELENJE),
2. mesto S14: Nino Kaštrun (OŠ ANTONA JANŠE RADOVLJICA),
3. mesto S14: Urban Goltnik (PK VELENJE);
1. mesto SG: Jakob Zupančič (C. VIDIM CILJ);
1. mesto PMS: Andrej Oman (ZMSS),
2. mesto PMS: Matic Glinšek (ZMSS),
3. mesto PMS: Igor Mohorko (ZMSS);

100m hrbtno:
1. mesto S2: Nino Batagelj (DPLJUBLJANA);
1. mesto S14: Aljaž Vejnovič (PK VELENJE);
2. mesto S14: Alen Šoster (PK VELENJE),
3. mesto S14: Luka Temnikar (PK VELENJE);

50m prosto:
1. mesto S5: Sara Makoter (SONČEK);
1. mesto S8: Bogomira Jakin (PARAS),
2. mesto S8: Anja Meglič (PLAVALNI KLUB GORENJSKA BANKA);
1. mesto S10: Amadeja Urbanč Vlahov (ŠD PLAVALČEK);
1. mesto S12: Lucija Planinc (CENTER VIDIM CILJ),
2. mesto S12: Tanja Glušič (IŠD SAMORASTNIK);
1. mesto S14: Žana Justina (CENTER VIDIM CILJ),
2. mesto S14: Danica Vrankar (D SOŽITJE RADOVLJICA),
3. mesto S14: Sara Pustinek (PK GORENJSKA BANAK RADOVLJICA);
1. mesto PMS: Tina Zelič (ZMSS),
2. mesto PMS: Taja Habič (ZMSS);
3. mesto PNAC: Brigita Pavčnik (ZMSS);
1. mesto NAC: Sara Presečnik (CIRIUS Kamnik);

100m prsno: (S14 mladinska)
1. mesto: Maruša Golčer (PK VELENJE),
2. mesto: Anja Golčer (PK VELENJE);

50m delfin:
1. mesto S14: Tjaša Lenko (PK VELENJE);

50m hrbtno:
1. mesto S8: Bogomira Jakin (PARAS);
1. mesto S10: Amadeja Urbanč Vlahov (ŠD PLAVALČEK);
1. mesto S14: Sara Pustinek (PK VELENJE);

50m prosto: (S3 + S4)
1. mesto: Darko Đurič (PK GORENJSKE BANKE RADOVLJICE),
2. mesto: Nedim Avdič (ŠD RIBA);

(S5 + S6)
1. mesto: Haris Muratović (ŠD RIBA),
2. mesto: Tim Žnidaršič Svenšek (ŠD RIBA),
3. mesto: Gašper Glušič (PK VELENJE);
1. mesto S8: Luka Lorgjer (PK VELENJE);

(S9 mladinci)
1. mesto: Julijan Križaj (CENTER VIDIM CILJ),
2. mesto: Patrik Jagodic (PK GORENJSKA BANAK RADOVLJICA),
3. mesto: Nik Sejdin (CEWNTER VIDIM CILJ);

(S9 članska)
1. mesto: Jakin Jordan (PARAS),
2. mesto: Ivan Lesnika (ŠD PLAVALČEK),
3. mesto: Rok Mihelčič (ŠD RIBA);
1. mesto S11: Branko Perovič (KPŠRD KARELJ JERAJ),
2. mesto S11: Damijan Vizjak (CENTER VIDIM CILJ);
1. mesto S12: Mirjan Brajdič (CENTER VIDIM CILJ),
2. mesto S12: Goran Badicovič (KPŠRD KARELJ JERAJ);

(S14 mladinska)
1. mesto: Jan Berlot (PK GORENJSKA BANKA RADOVLJICA),
2. mesto: Florjan Krevh (PK VELENJE),
3. mesto: Luka Šebijan (CENTER VIDIM CILJ);

(S14 članska)
1. mesto: Nace Mencinger (D SOŽITJE RADOVLJICA),
2. mesto: Gašper Šilc (CENTER VIDIM CILJ),
3. mesto: Andrej Bibič (ŠD PLAVALČEK);

(S14 članska)
1. mesto: Rok Slapšak (ŠD PLAVALČEK),
2. mesto: Nejc Ovčjak (PK VELENJE);

50m hrbtno: (S2 + S3)
1. mesto: Nedim Avdič (ŠD RIBA),
2. mesto: Nino Batagelj (DPLJUBLJANA);
1. mesto S9: Jordan Jakin (Paras);
1. mesto S14: Jan Berlot (PK GORENJSKE BANKE RADOVLJICA),
2. mesto S14: Nejc Ovčjak (PK VELENJE);
1. mesto PNAC: Djordje Vejnovič (PK VELENJE);

20. BALINANJE EKIPNO

3. junija je v Rogaški Slatini potekalo državno prvenstvo v ekipnem balinanju za invalide. Na državno prvenstvo so se uvrstile ekipe, ki so na območnih tekmovanjih zasedla najboljša mesta. Organizator državnega prvenstva je bila ZŠIS-POK, izvajalec pa ODI Zgornje Posotelje. V moški in ženski konkurenci je tako nastopilo 56 tekmovalk in tekmovalcev, ki so jih na otvoritvi pozdravili, podžupan občine Rogaška Slatina Martin Kidrič, predstavnik ZŠIS-POK Igor Malič in predstavnica izvajalca ODI Zgornje Posotelje Betka Šeligo Plavčak. Tehnični vodja tekmovanja je bil Jože Verk, glavni spodni pa Marjan Šimek. Prvo mesto v ženski konkurenci je tako osvojila ekipa DI Kočevja, v moški konkurenci pa so slavili MDI Goriške.

Rezultati ŽENSKE:

1. mesto: DI KOČEVJE
(Veronika Veselič, Veronika Janež, Ruža Vuk, Anica Rihter in Sonja Epih),
2. mesto: DIO PIRAN
(Veronika Fuks, Silva Maraspin, Marija Mlinar in Elda Hvala),
3. mesto: DI PIVKA
(Biserka Nadoh, Frančiška Kaluža, Julka Zalar in Vida špetič).

Rezultati MOŠKI:

1. mesto: MDI GORIŠKE
(Franc Abram, Marko Jakopič, Marjan Lasič, Dušan Mihelj in Marjan Milost),
2. mesto: DI POSTOJNA
(Anton, Bajc, Adam Dekanj, Jože Jenček, Robert Gorjanc, Ivan Vidmar in Miran Grmek),
3. mesto: DI DOMŽALE
(Stane Žavbi, Cveto Lanišek, Marjan Zavrl, Marko Jerič in Marjan Dolinar).

21. BALINANJE MOŠKIH DVOJIC - GLUHI

V soboto 3. junija 2017, je Društvo gluhih in naglušnih Ljubljana na igrišču balinarskega športnega društva Hermes v Ljubljani, izvedlo drugo državno prvenstvo gluhih moških dvojic v balinanju.

Tekmovanja se je udeležilo trinajst moških dvojic iz sedmih področnih društev z vse Slovenije. Pred tekmovalcem je najprej potekal žreb, sledile pa so kvalifikacijske tekme. Najboljše dvojice so se uvrstile v nadaljevanje tekmovanja. Dvoboji so bili kvalitetni, predvsem pa zanimivi, vse do zadnjega sunka krogle.

V finalu sta se pomerila aktualni prvak DGN Ljubljana A in MDGN AURIS Kranj A, slednji je izgubil dvoboj z visoko razliko 4:13, tako so Ljubljanci ubranili lanskoletni naslov državnega prvaka in se znova veselili naslova državnega prvaka.

Rezultati MOŠKE DVOJICE:

1. mesto: DGN LJUBLJANA
(Milan Kralj in Marjan Lešnjak),
2. mesto: MDGN ZAGORENJSKO AURIS KRANJ A
(Andrej Filipič in Marko Dragoš),
3. mesto: DGN KOPER
(Boris Škoda in Miloš Sardoč).

22. ORENTACIJSKI TEK - GLUHI

MDGN Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče je organiziralo jubilejno, deseto državno prvenstvo gluhih v orientacijskem teku. Tekmovanje na Rogli je zjutraj otežil dež, vendar se je vreme kmalu razjasnilo in tekmovalci so se lahko posvetili tekmovalstvu in iskanju markacij. Razdeljeni so bili v štiri kategorije. Prvič pa sta na tekmovalstvu nastopili tudi dve gluhoslepi tekmovalki, kar je svojevrsten fenomen. Članici MDGN Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče – Lucija Brumec in Andreja Tomašič sta tekli skupaj s svojimi otroci in uspešno prispeli do cilja.

Rezultati ŽENSKE (nad 50 let):

1. mesto: Alenka Dobnikar (MDGN AURIS),
2. mesto: Dragica Bračič (DGN POMURJA),
3. mesto: Marija Vnuk (DGN POMURJA).

Rezultati ŽENSKE (od 36 do 49 let):

1. mesto: Jožica Verbančič (DGN POMURJA),
2. mesto: Mirsada Ibradžić (MDGN AURIS KRANJ),
3. mesto: Petra Šiler (DGN DOLENJSKE IN BELE KRAJNIE).

Rezultati ŽENSKE (od 16 do 35 let):

1. mesto: Karmen Medved (MDGN SLOVENJSKE KONJICE, VITANJE IN ZREČE),
2. mesto: Adrijana Ločnikar (DGN CELJE).

Rezultati MOŠKI (nad 50 let):

1. mesto: Bojan Cmok (MDGN SLOVENJSKE KONJICE, VITANJE IN ZREČE),
2. mesto: Dragica Bračič Aleš Peperko (DGN CELJE),
3. mesto: Marija Vnuk Tine Golob (DGN CELJE).

Rezultati MOŠKI (od 36 do 49 let):

1. mesto: Jožef Štiblar (DGN POMURJA),
2. mesto: Gabrijel Kravanja (DGNP MARIBOR),
3. mesto: Andrej Vivod (DGNP MARIBOR).

Rezultati MOŠKI (od 16 do 35 let):

1. mesto: Matjaž Jelnikar (DGN CELJE),
2. mesto: Faton Gashi (MDGN AURIS),
3. mesto: Agim Mersini (DGNP MARIBOR).

Rezultati OTROCI (do 16 let):

1. mesto: Žan Letonja,
2. mesto: Luka Brumec,
3. mesto: Lara Brumec z Lucijo Brumec (gluhoslepa).

23. PLES NA VOZIČKIH

V nedeljo, 25. junij 2017 je v športni dvorani HALA TIVOLI, potekalo državno prvenstvo v plesu v organizaciji Plesne zveze Slovenije. Na državnem prvenstvu so nastopili tudi plesalci invalidi na vozičkih, ki so nastopali v različnih kategorijah. Državno prvenstvo v plesu na vozičkih je bilo hkrati posneto s strani Šport Kluba, ki bo v kratkem pripravilo prispevek v omenjeni športni panogi. Naši plesalci so navzoče navdušili z energijo in znanjem, ki ga pridobivajo s pomočjo Andreja Nowotnyja in Klemena Pirmana,

ki imata v Sloveniji kar nekaj zaslug, da se ples na vozičkih razvija in navdušuje vedno več novih in mladih plesalcev invalidov.

Rezultati:

LA selekcija duo 1 in 2 latin:

1. mesto: Ines Golobič in Amir Alibič;

LA selekcija kombi 1 in 2 latin:

1. mesto: Martina Smodiš in Deja Kuclar Petrovič,
2. mesto: Nastja Fijolič in Sara Štirn,
3. mesto: Nina Wabra Jakič in Anja Jeršan;

Selekcija single Ž in M ten dance:

1. mesto: Amir Alibič,
2. mesto: Nastja Fijolič;

ST selekcija duo 1 in 2 standard:

1. mesto: Ines Golobič in Amir Alibabič;

ST selekcija kombi 1 in 2 standard:

1. mesto: Martina Smodiš in Deja Kuclar Petrovič,

2. mesto: Nina Wabra Jakič in Anja Jeršan,
3. mesto: Miha Rednak in Sara Štirn;

začetniki duo 1 ten dance:

1. mesto: Martina Smodiš in Lara Nedeljkič,
2. mesto: Marja Koren in Nastja Fijolič,
3. mesto: Hana Jurkas in Alenka Plemelj;

začetniki I in 2 ten dance:

1. mesto: Patrik Jagodic in Anja Tegelj,
2. mesto: Amir Alibabič in Kaja Cizelj,
3. mesto: Janez Učakar in Alenka Plemelj.

24. RIBOLOV - GLUHI

V soboto, 15. julija 2017 se je na ribniku Jelenče v Pesnici odvijalo državno prvenstvo gluhih v športni ribičiji ekipno in posamezno, ki ga je organiziralo Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor skupaj v sodelovanju s Športno zvezo gluhih Slovenije. Na prvenstvo se je prijaviло sedem ekip iz DGNP Maribor, DGN Velenje, DGN Celje, DGN Murska Sobota, DGN Dravograd, MDGN Sl. Konjice in DGN Ljubljana. Izvedbo tekmovanja

smo zaupali Ribiškemu društvu Jelenče, katerega predsednik Marjan Frajzman je uredil strokovno vodstvo in sojenje ter tehtanje ulova. Sodniki so bili: Marjan Frajzman, Aleš Grivec in Rudolf Sina. Najprej je bil pregled prisotnosti prijavljenih ekip in tekmovalcev, nato pa javno žrebanje lovnih mest. Svečano otvoritev je vodil Milan Kotnik, strokovni delavec-sekretar društva, navzoče pa so pozdravili Jože Koser, vodja ribiške sekcije društva in Sabina Hmelina, delegatka ŠZGS. Ves program in slovensko himno je tolmačila Zlatka Hötzl. Pravila tekmovanja je razložil predsednik ribiškega društva Jelenče Marjan Frajzman.

25. ODBOJKA NA MIVKI - GLUHI

Vse ekipe in tekmovalci so pokazali odlično znanje športnega ribolova, predvsem pa veliko željo po zmagi. Zaradi velikega ulova je po 2-eh urah potekalo vmesno tehtanje ulova. O naslovu prvaka je odločilo šele končno tehtanje ulova.

Svečana podelitev pokalov in medalj je potekala takoj po pregledu rezultatov. Razglasitev rezultatov sta vodila Jože Koser in Milan Kotnik ob prisotnosti Sabine Hmelina, delegatke ŠZGS.

Rezultati POSAMIČNO:

1. mesto: Anica Gros (DGNP MARIBOR),
2. mesto: Ignac Letič (DGN MURSKA SOBOTA),
3. mesto: Silvo Škrget (MDGN SLO. KONJICE).

Rezultati (EKIPNO):

1. mesto: MDGN SLOVENSKE KONJICE,
2. mesto: DGNP MARIBOR,
3. mesto: DGN MURSKA SOBOTA.

V soboto, 26. avgusta 2017 je bilo državno prvenstvo gluhih v odbojki na mivki in naglušnih Podravja Maribor skupaj v sodelovanju s Športno zvezo gluhih Slovenije. Na prvenstvo se je prijavilo šest moških ekip in pet ženskih iz: DGNP Maribor, DGN Velenje, DGN Celje, MDGN Velenje, DGN Severne Primorske in MDG Ljubljana. Za ekipo Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor so igrali: Aleš Škof, Agim Mersini, Žiga Bedenik, Dominik Mohorko, Valerija Škof in Dijana Škof Mersini. Tehnična delegatka Športne zveze gluhih Slovenije je bila Sabina Hmelina. Tekmovanje je potekalo na igriščih Športnega društva Zrkovci. Sodniki so bili Boris Spačal, Lina Pajenk, Miha Pajenk iz Društva odbojcarskih sodnikov Maribor. Tekmovalci so se zbrali ob 8.00 uri zjutraj. Najprej je bil pregled prisotnosti prijavljenih ekip in tekmovalcev, nato

pa javno žrebanje tekmovalnih parov. Svečano otvoritev je vodil Milan Kotnik, strokovni delavec-sekretar društva in predsednik Sveta invalidov Mestne občine Maribor ter podpredsednik športne sekcije DGNP Maribor, navzoče pa je pozdravila še Sabina Hmelina, tehnična delegatka Športne zveze gluhih Slovenije. Ves program in slovensko himno je tolmačila tolmačica Zlatka Kaja Hötzl. Pravila tekmovanja je razložil glavni sodnik Boris Spačal. Pri organizaciji tekmovanja je pomagalo sedem prostovoljcev in prostovoljcev iz društva; delo s semaforjem; Mustafa Buljubašič, Bedrija Črešnik, Dominik Mohorko, Veronika Pernat, Danilo Žižek, priprave in izvedba, Milan Kotnik, fotografiranje Vanessa Buljubašič.

Vsi tekmovalci so pokazali izredno športno borbenost, predvsem pa veliko željo po čim boljši igri in zmagi. O naslovu državnih prvakov med moškimi je odločila finalna tekma med DGN Celje – Marko Šmid in Jurij Šmid : DGN Severne Primorske A – Uroš Prinčič in Tomi Strel. Državna prvaka v odbojki na mivki gluhih sta postala z rezultatom 0:2 (19:21, 19:21) Uroš Prinčič in Tomi Strel iz DGN Severne Primorske ekipa A.

Med ženskami je potekalo tekmovanje po sistemu vsak z vsakim. Naslov državnih prvakinj gluhih v odbojki na mivki ženske, sta suvereno osvojili z vsemi dobljenimi tekmami Maja Kuzma in Jelena Bolšedonova iz MDG Ljubljana.

Svečana podelitev pokalov in medalj je potekala ob razglasitvi rezultatov.

Razglasitev rezultatov je vodil Milan Kotnik ob prisotnosti Sabine Hmelina. Vsem zmagovalcem iskreno čestitamo.

Rezultati ŽENSKE:

1. mesto: MDGN LJUBLJANA (Maja Kuzma in Jelena Bolšedova),
2. mesto: DGN CELJE A (Daša Peperko in Deja Peperko),
3. mesto: DGN PODRAVJA MARIBOR (Valerija Škof in Mersini Škof).

Rezultati MOŠKI:

1. mesto: DGN SEVERNE PRIMORSKE A (Uroš Prinčič in Tomi Strel),
2. mesto: DGN CELJE (Marko Šmid in Jurij Šmid),
3. mesto: DGNP MARIBOR A (Aleš Škof in Agim Mersini).

26. ATLETIKA 48. HROVATINOV MEMORIAL

Za nami je že 48. tekmovanje v spomin na pionirja slovenskega invalidskega športa prof. Bojana Hrovatina, ki z mednarodno udeležbo dobiva vse večje razsežnosti. Slovenskim atletom, ki so se pomerili na 26. državnem prvenstvu, so se 9. septembra 2017 na Atletskem stadionu v Slovenj Gradcu pridružili tudi atleti iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine Srbije, Črne Gore in Makedonije. Naše največje atletsko tekmovanje je v organizaciji Uspešna atletinja Branka Petrak (LJ) Zveze paraplegikov in Zveze za šport invalidov Slovenije ter pokroviteljstvom Mestne občine Slovenj Gradec odlično pripravilo Društvo paraplegikov Koroške.

Nastopilo je 74 atletin in atletov iz pokrajinskih društev Zveze in omenjenih držav. Tokrat ni bilo atletov iz DP Istre in Krasa. Za pravilen in nemoten potek tekmovanja je pod vodstvom Majde Areh Novak skrbelo 18 sodnikov iz Združenja atletskih sodnikov Slovenije.

Po pozdravnih nagovorih predsednika društva gostitelj DP Koroške Damjana Hovnika, predstavnika ZŠIS-POK Primoža Jeraliča in predsednika Zveze paraplegikov Slovenije Daneta Kastelica, je uvod v atletske boje naznanila Zdravljica. Atleti so se najprej pomerili v trobojih (met kopja/kija, diska in suvanje krogla). Memorialna vožnja s standardnimi vozički Športniki paraplegiki so za doseganje boljših rezultatov uporabljali posebne tekmovalne stole, ki so nekoliko višji od vozičkov. Tudi letošnje tekmovanje je potekalo na šestih tekmovališčih hkrati, tekmovalci pa s presedanjem niso izgubljali časa. Menjavali so le orodja. Pri metih so imeli na voljo tri poizkusne mete in tri v konkurenci, sodniki pa so na tekmovalni list vpisali najboljši izmerjen rezultat. Najboljše v združeni skupini F52 in F53 Glede na višino poškodbe atleti v trobojih tekmujejo v skupinah F51 – F57, v voznjah pa v skupinah T51 – T54. Skupine kjer je nastopalo manjše število tekmovalcev so združili v eno skupino.

Po trobojih v metih so atleti nastopili v hitrostnih voznjah na 100, 200 in 400 metrov s specialnimi vozički, na

memorialni vožnji na 100 metrov pa s standardnimi vozički posvečeni prof. Bojanu Hrovatinu in vožnji na 800 metrov, ki jo posvečamo našemu velikemu prijatelju in športnemu novinarju Henriku Übeleisu. Henrik je bil prisoten na vseh naših večjih tekmovanjih, ima pa tudi velike zasluge za promocijo našega športa

REZULTATI: ŽENSKE

- meti (disk, kij) **F51**
1. mesto: Petra Mežnar (DP LJUBLJANA),
  2. mesto: Mirjam Kanalec (DP LJUBLJANA);

troboj meti (disk, kopje in krogla) **F52/F53**

1. mesto: Marta Janežič (DP MURSKA SOBOTA),
2. mesto: Submila Smajlovič (BIH),
3. mesto: Namka Paratušič (DP LJUBLJANA);

F54/F55

1. mesto: Jelena Vuković (HRV),
2. mesto: Elena Davidovska (MAK),
3. mesto: Branka Petrak (DP LJUBLJANA).

ŽENSKE

troboj vožen (100m, 200m in 400m)

T51/T52/T53/T54

1. mesto: Branka Petrak (DP LJUBLJANA),
2. mesto: Nataša Godec (DP MARIBOR);

100m memorialna vožnja

T51/T52/T53/T54

1. mesto: Branka Petrak (DP LJUBLJANA),
2. mesto: Nataša Godec (DP MARIBOR),
3. mesto: Ivana Gornik R. (DP SLO. GRADEC);

MOŠKI

troboj meti (disk, kij) **F51**

1. mesto: Branko Erjavec (DP SLO. GRADEC),
2. mesto: Vladimir Peterlin (DP GORICA),
3. mesto: Luka Plavčak (DP CELJE);

F52/F53

1. mesto: Henrik Plank (DP CELJE),
2. mesto: Goce Minovski (MAK),
3. mesto: Zdravko Grilc (DP SLO. GRADEC);

F54

1. mesto: Draženko Mitrovič (SRB),
2. mesto: Janez Hudej (DP CELJE),
3. mesto: Goran Nikolič (SRB);

F55/F56

1. mesto: Damjan Rek (DP SLO. GRADEC),
2. mesto: Senad Husić (MAK),
3. mesto: Gregor Gračner (DP LJUBLJANA);

VETERANI

1. mesto: Radoslav Matič (DP CELJE),
2. mesto: Metod Zakotnik (DP KRANJ),
3. mesto: Miran Jernejšek (DP MARIBOR).

MOŠKI

trobaj vožnje (100m, 200m in 400m)

T51/T52/T53/54 formule

1. mesto: Janez Hudej (DP CELJE),
2. mesto: Boris Žibert (DP SLOVENJ GRADEC),
3. mesto: Mitja Breg (DP SLOVENJ GRADEC);

trobaj vožnje (100m, 200m in 400m)

T51/T52/T53/54 standardni vozički

1. mesto: Aleš Povše (DP CELJE),
2. mesto: Žiga Vinetič (DP NOVO MESTO),
3. mesto: Zdenko Lilek (DP MARIBOR);

100m memorialna vožnja

T51/T52/T53/T54

1. mesto: Žiga Vinetič (DP NOVO MESTO),
2. mesto: Gregor Gračner (DP LJUBLJANA),
3. mesto: Nejc Stakne (DP CELJE).

MOŠKI

800m memorialna vožnja T54

1. mesto: Boris Žibert (DP SLOVENJ GRADEC),
2. mesto: Janez Hudej (DP CELJE),
3. mesto: Mitja Breg (DP SLOVENJ GRADEC).

27. BALINANJE EKIPNO - GLUHI

AURIS-Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih za Gorenjsko Kranj je minulo soboto prevzelo izvedbo državnega

prvenstva gluhih v ekipnem balinanju. Tekmovanja v balinanju se je udeležilo 7 moških ekip in 3 ženske ekipe iz društev gluhih in naglušnih Slovenije. V sodelovanju z Balinarskim društvom Lokateks Trata v Škofji Loki je bilo tekmovalje izvedeno na njihovem štiristeznem balinišču. Tekmovalje je potekalo po pravilih Balinarske zveze Slovenije in v skladu z pogoji Športne zveze gluhih Slovenije.

Moške ekipe so bile razdeljene v dve skupini, prvi dve ekipi z dveh skupin so se uvrstile v polfinale, nato najboljši dve sta šli v finale. Ženske ekipe so igrale vsaka z vsako.

Na tekmovalje smo videli mnogo natančnih zbijanij krogel in so igrali v pravem športnem vzdušju, naslov državnega prvaka v balinanju v moški konkurenci je osvojila ekipa DGN Koper, kjer so prvič v zgodovini osvojili prvo mesto z ekipo, pri ženskah pa so bile najboljše članice iz AURIS-MDGN za Gorenjsko-Kranj.

Rezultati ŽENSKE:

1. mesto: AURIS MDGN ZA GORENJSKO KRANJ (Milena Roblek, Alenka Gaber in Milena Reichard Kostevc),
2. mesto: MDGN SLOVENJSKE KONJICE (Irena Marinko in Gordana Gramc),
3. mesto: DGN PODRAVJA MARIBOR (Vesna Burk in Sonja Zupanc).

Rezultati MOŠKI:

1. mesto: DGN KOPER (Miloš Sardoč, Boris Škof, Stjepan Vincek in Ivanka Vincek),
2. mesto: DGN LJUBLJANA (Antonija Brumen, Milan Kralj, Marjan Lešnjak in Alojz Svenšek),
3. mesto: MDG LJUBLJANA (Janez Perčič, Andrej Mlakar, Stanislav Veršič, Vinko Kalizan in Darja Vahčič).

Koledar izvajalcev in lokacijo izvedbe pripravi ZŠIS – POK na osnovi razpisa in po potrditvi Komisije za tekmovalni šport pri ZŠIS – POK. Nato se pravočasno pripravi in razpošlje razpis za posamezna prvenstva. ZŠIS – POK sodeluje z izvajalcem vse do izvedbe in priprave poročil o izvedbi in udeležbi. Predstavniki zveze sodeluje na prvenstvu samem. ZŠIS – POK pripravi vse potrebno (zastave, medalje, morebitne pokale....) Zagotovi plačilo sodnikov, najem objekta, medalje in obrok prehrane (običajno gre to za kosilo). Potrebno je dodati, da so izvajalci s katerim sodelujemo nasledni in z njimi odlično sodelujemo, ter se tako dopolnjujemo pri organizaciji in izvedbi posameznega državnega prvenstva.

Za polno življenje

Izdaja, izposoja, prodaja in servis medicinskih pripomočkov

Gibanje

Terapija

Nega

Higiena

Zložljiv aktivni invalidski voziček
AVANTGARDE

Voziček na elektromotorni pogon
B400 | B500 | B600

Fiksen aktivni invalidski voziček
BLIZZARD

ottobock.

Vozičke izdajamo v cenovnem standardu na naročilnico za medicinski pripomoček na podlagi testiranja na URI-SOČA in prejete odločbe ZZZS.

Za merilne liste in tehnične informacije o posamičnem vozičku se oglasite v našem salonu, nas pokličite oz. nam pišite:
M: 051 440 725 (Matej)
E: servis@socaoprema.si

BREZPLAČNI KLIC

080 19 01

SOČA OPREMA

SOČA OPREMA d.o.o.,
Linhartova 49a, 1000 Ljubljana
T: 01 437 42 52
M: 051 220 726
W: www.socaoprema.si
E: socaoprema@siol.net

Pogodbeni dobavitelj ZZZS
ZZZS Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije

19. SP za invalide v ribolovu s plovcem – Kanjiža, Srbija

Piše: Jure Hochkraut

(foto: Jure Hochkraut)

Slovenska reprezentanca v sestavi: tekmovalci: Rudolf Centrih, Franc Štefanič, Tomaž Vanič, Branko Zelič in Željko Mavrič ter spremljevalna ekipa: Igor Tošt – trener, Benjamin Jan Jurman – drugi trener, Zvone Vinček – spremljevalec in Jure Hochkraut – vodja ekipe.

Upravitelji kanala so zaradi odprtja kanala prvi dan tekmovanja spremenili pogoje za lovljenje.

Mesto Kanjiža leži na desnem bregu reke Tise v severnem delu Srbije (v Vojvodini), natančneje, v regiji severni Banat.

Tu je od 5. 6. do 10. 6. potekalo SP za invalide v ribolovu s plovcem. Udeležila se ga je tudi naša reprezentanca v sestavi: tekmovalci: Rudolf Centrih, Franc Štefanič, Tomaž Vanič, Branko Zelič in Željko Mavrič ter spremljevalna ekipa: Igor Tošt – trener, Benjamin Jan Jurman – drugi trener, Zvone Vinček – spremljevalec in Jure Hochkraut – vodja ekipe. Načrtovanje udeležbe se je kot vedno pričelo že leto prej, ko smo na kongresu svetovne zveze izvedeli, kje bo potekalo SP. Takoj smo ugotovili, da bomo lovili na kanalu, ki povezuje reko Tiso in Paličko jezero. Po zbiranju prvih informacij smo naredili načrt dela in razdelili naloge. Na pot smo krenili 4. 6. in se po dobrih 7 urah potovanja namestili v kraju Palič pri zelo gostoljubnih

lastnikih Roadhouse motela, ki so nam nudili vse, kar smo potrebovali za nastanitev in delo.

Na prvem treningu se je izkazalo, da bo ribolov zelo zahteven, saj je bila količina ulovljenih rib majhna. V štirih dneh treninga smo preizkusili veliko različnih vab in se na koncu odločili za pripravo hrane, ki se nam je zdela najbolj ustrezna.

Prvi dan tekmovanja so nam jo malo zagodli upravitelji kanala, saj so kanal spustili. Tako je bila voda v primerjavi s treningi deroča – pogoji so bili torej povsem drugačni. Na treningih smo lovili na plovce do 0,5 g, na prvi dan tekmovanja pa smo lovili tudi na 2g do 3g plovce. Prvi dan tekmovanja smo lovili slabo, saj nismo bili med srečneži, ki so ulovili kako izredno veliko ribo. Zato smo za drugi dan tekmovanja malce spremenili hrano in v danih razmerah odlovili solidno. Tako smo na koncu dosegli ali, bolje rečeno, ponovili ekipno 9. mesto iz lanske sezone.

“Tudi letos pa nam ostaja grenak priokus. Zadnja leta so bila namreč SP organizirana v vodah, ki jih v Sloveniji nimamo. Zato je izredno težko tekmovati z reprezentancami, ki jim je ta ribolov domač, saj imajo boljše pogoje za trening.”

Po zaključku prvenstva smo se 11. 6. varno vrnili domov in že začeli s pripravami na prihodnje SP, ki bo na Hrvaškem. Kot vodja reprezentance si na državnem prvenstvu želim čim večje udeležbe vseh invalidov, ki se v okviru ribiških družin ukvarjajo s športnim ribolovom. V reprezentanci namreč potrebujemo svež veter.

Ribiči so ob pogledu na reševalno vozilo doživeli nostalgijo, ki jih je vrnila za nekaj desetletij nazaj.

Reprezentanca je na koncu dosegli oziroma bolje rečeno, ponovila ekipno 9. mesto iz lanske sezone.

Lovna območja so bila lahko dostopna z invalidskimi vozički.

Šahovska olimpijada slepih in slabovidnih 2017 – Ohrid

Piše: Blaž Kosmač

(foto: Blaž Kosmač)

Slovenski šahisti so na olimpijadi prvič igrali proti Italiji, ki je z dobro igro premagala naše šahiste.

Šahovska olimpijada slepih in slabovidnih je potekala v Makedoniji, točneje na Ohridu, od 18. do 29. junija.

V slovenski odpravi so bili igralci Matej Žnuderl, Janez Mlačnik, Emil Muri, Franc Mlačnik in Aleksander Uršič. Za pripravo ekipe sta bila zadolžena trenerja Blaž Kosmač in mednarodni mojster Leon Mazi. Z nami je bil tudi spremljevalec Metod Logar.

Tokrat smo se na pot odpravili s kombijem. Krenili smo že v soboto, 17. junija, v nočnih urah, da smo se izognili morebitni gneči. Pot je potekala brez večjih posebnosti, tudi na mejah ni bilo težav. V nedeljo, 18. junija, popoldne smo se nastanili v prijetnem hotelu, ki je sicer imel nekaj pomanjkljivosti, a smo videli že slabše. Največja težava je bila v slabi povezavi s svetovnim spletom, v določenih sobah pa je sploh ni bilo, kar je trenerjem povzročalo težave pri komuniciranju.

Na olimpijadi je nastopalo 27 ekip, Slovenija je bila po ratingu na 11. mestu. Osnovni cilj ekipe je bil osvojiti vsaj 16. mesto, ki vodi na ekipno svetovno prvenstvo v Bolgariji (2018). Že na začetku smo vedeli, da med najboljših 16 ekip sodimo, a da ne bo lahko. Ekipe so preveč izenačene, poleg tega se lahko poigra tudi fortuna.

Ker ima naša ekipa zelo izenačene igralce, je bilo izredno težko določiti postavbo. Dilema je bila sledeča: v kakšnem vrstnem redu po deskah naj nastopajo naši igralci (ko je vrstni red določen, ga ni več mogoče spreminjati), da bi zmagali kar največ dvobojev (prvi kriterij za boljšo uvrstitev so bile t. i. meč točke oziroma dobljeni dvoboji – 2 točki za zmago in 1 točka za neodločen rezultat). Trenerja sva se odločila za naslednjo postavbo: 1. deska Matej

Žnuderl, 2. deska Janez Mlačnik, 3. deska Emil Muri, 4. deska Franc Mlačnik in rezerva Aleksander Uršič.

1. krog: Moldavija : Slovenija – ½ : 3 ½

Začelo se je zares. Dobili smo prvega nasprotnika, Moldavijo. S to reprezentanco smo v preteklosti že izgubili, vendar smo vedeli, da smo na papirju sicer favoriti, a da dvoboj ne bo enostaven. Nasprotniki so imeli nekaj igralcev, ki jih nismo poznali; in pri takih nikoli ne veš, kako dobro zares igrajo. Dvoboj se je brez večjih težav končal v našo korist. Matej je dokaj enostavno remiziral z objektivno močnejšim nasprotnikom, medtem ko so ostali igralci suvereno zmagali. Začeli smo dobro.

2. krog: Slovenija : Črna gora 2 ½ : 1 ½

Tokrat nas je pričakala Črna gora, po ratingu močnejša ekipa. Še posebej je izstopala 1. deska z mednarodnim mojstrom Predragom Nikačem, ki je na koncu osvojil zlato medaljo za najboljšo 1. desko. Ker smo imeli najmočnejšega igralca na 4. deski, se je obetal izredno zanimiv dvoboj. Matej na prvi deski zares ni imel veliko možnosti, čeprav se je dobro boril. Franc je suvereno zmagal. Emil je imel že od samega začetka boljšo pozicijo in majhno prednost. Dolgo je mučil nasprotnika, a ta se je trdovratno branil, tako da se je partija končala z delitvijo točke. Janez je bil tokrat jeziček na tehtnici. Z izredno dobrim razumevanjem otvoritve, ki jo je igral, je nadigral nasprotnika in igro zaključil v matnem napadu. Po dvoboju smo bili zelo samozavestni.

Naša ekipa v »sproščanju«.

3. krog: Poljska : Slovenija – 3 ½ : ½

Poljska je ena boljših ekip na svetu, zato smo vedeli, da bo težko. Tokrat je Matej počival, zato je čast in najtežje delo – igra proti edinemu velemojstru na turnirju – pripadla Janezu. Janez je bil odlično pripravljen in je s črnimi figurami kmalu dosegel prednost. Partija je trajala dolgo in šele po debelih petih urah igre je Janez klonil. Izpostaviti gre še Franca, ki je nasprotnika dolgo mučil, a se mu je ta po dolgem boju izmuznil v remi. Poraz je bil visok, a optimizma ni manjkalo.

4. krog: Slovenija : Nemčija – 2 : 2

Čakal nas je še en močan in še posebej neugoden nasprotnik – Nemčija. Nemška ekipa je po ratingu precej močnejša od naše, poleg tega jo krasita klasična nemška nepopustljivost in vztrajnost. Aleksander je suvereno zmagal, a tokrat nam je odločilno točko priboril Franc, in to prav na nemški način. Franc je mikroskopsko majhno prednost stopnjeval celotno partijo in nasprotnika po najdaljši partiji dneva z lepim manevrom dokončno zlomil. Fantastičen rezultat, s katerim smo še vedno vztrajali med najboljšimi.

5. krog: Italija : Slovenija – 2 ½ : 1 ½

Od Italije smo objektivno močnejši; proti njej še nismo izgubili. A tokrat so se Italijani toliko časa upirali, da jim je na koncu z veliko entuziazma uspelo doseči prvo zmago. Razočaranje je bilo veliko. Pojavili so se prvi znaki utrujenosti. Zmaga je Italijanom dala krila, tako da so kasneje premagali še nekaj boljših nasprotnikov in dosegli svojo daleč najboljšo uvrstitev na olimpijadah do sedaj.

6. krog: Slovenija : Madžarska – 2 : 2

Obetal se nam je izredno zanimiv dvoboj. Madžarska zadnjih nekaj let ni sodelovala na največjih tekmovanjih, v preteklosti pa smo proti njej dosegali različne rezultate, od visoke zmage do visokega poraza. Najprej je remiziral Janez, kmalu zatem so se ostali trije znašli v izgubljenem položaju. Aleksander je izgubil. Emilovemu nasprotniku je na našo veliko srečo v popolnoma dobljenem položaju zmanjkalo časa, Franc pa je zopet pokazal vztrajnost in po šestih urah igre, v kateri sta imela oba igralca manj kot minuto časa, remiziral popolnoma izgubljeno partijo. Čeprav z rezultatom nismo bili zadovoljni, smo bili lahko veseli, da nam je sploh uspelo izenačiti.

7. krog: Velika Britanija : Slovenija – 2 ½ : 1 ½

Velika Britanija ima zelo močno prvo desko, na ostalih pa smo objektivno močnejši, a v ekipi se je pojavila rahla panika oziroma nesamozavest. Tudi tokrat se na žalost ni izšlo. Janez je imel precej boljšo pozicijo, a je žal spregledal in zapravil partijo. Škoda. Situacija še ni bila kritična, a vse dobre igre z začetka turnirja so bile pozabljene. Treba se je bilo ponovno postaviti na noge.

8. krog: Slovenija : Švedska – 2 ½ : 1 ½

Švedska je podobna ekipi Velike Britanije. Ima še močnejšo prvo desko, a malo slabše ostale tri igralce. Tokrat se je za nas dobro izšlo. Franc je partijo zopet zaključil zadnji, a tokrat suvereno. Pri Aleksandru se je partija nagibala enkrat na eno, drugič na drugo stran, na srečo je zadnjo napako naredil nasprotnik. Emil se je zelo žilavo branil proti mlademu Švedu in na koncu remiziral v celo boljši poziciji – s tem je zagotovil novi dve točki za Slovenijo.

9. krog: Litva : Slovenija – 3 ½ : ½

Pred dvobojem z Litvo smo »vedeli« dvojce: 1. če se želimo uvrstiti na ekipno svetovno prvenstvo, potrebujemo najmanj neodločen rezultat; 2. če Franc zmaga, dobi (in s tem Slovenija) prvo olimpijsko šahovsko medaljo, v igri je bila celo zlata.

“V zraku je bilo mogoče čutiti veliko napetost, po dobri uri igre je prišlo celo do spora na 1. deski, a se je po posredovanju sodnika igra nadaljevala. Nato nam je šlo vse slabše. Res dobra novica je bila, da Franc stoji odlično in ima materialno prednost, nasprotnik pa rahel napad.”

Po treh urah smo že vedeli, da smo dvoboj izgubili, kajti igral je samo še Franc, ostali trije so že doživeli poraz. Franc je res dolgo mučil nasprotnika, ki se je iznajdljivo branil, kot da bi mu šlo za življenje. Franc je naredil manjšo napako in nasprotnik se je izvil v remi. Utrujenost je naredila svoje. Franc je ves turnir igral izredno dolge partije in bil v dvorani zagotovo najdlje od vseh nastopajočih.

Žalost je bila velika. Šli smo na kosilo, ne da bi sploh pogledali rezultate. Ko smo že skoraj pojedli, je Emil predlagal, da bi si rezultate kljub vsemu ogledali.

“Franc je pristal na nehvaležnem 4. mestu, a pogled na končni ekipni vrstni red je bil zares presenetljiv. Po spletu kar nekaj naključij (rezultatov drugih dvobojev) smo dosegli tako zeleno 16. mesto. Tokrat je bila sreča na naši strani.”

Po tako srečni (a zasluženi) uvrstitvi na ekipno svetovno prvenstvo smo se domov odpravili z dvignjenimi glavami. Pot je potekala brez težav. Ocenjujem, da smo ohranili stik z najboljšimi na svetu. Zato se že veselimo ekipnega svetovnega prvenstva, na katerem želimo to dokazati in še izboljšati rezultat.

Franc Mlačnik je bil na koncu najbolje uvrščen Slovenski šahist in je zasedel končno 4. mesto.

ŠAHOVSKI OREHI

Piše: Silvo Kovač

Šahovski oreh št.: 48

*G. Jones (2671) – K. Rathnakaran (2383)
19. Dubai Open, 04. aprila 2017*

V organizaciji Dubai Chess&Culture Cluba je v Dubaju od 3. do 12. aprila letos potekal tradicionalni 19. Dubai Open 2017. Udeležba je bila številna 216 šahistov in šahistk iz 43 držav. Med udeleženci je bilo kar 44 šahovskih velemojstrov, na čelu z Antonom Korobovom (Ukrajina) rating 2695. Vendar pa je velemojster Korobov že v 1. krogu doživel poraz proti šahistu brez naslova Vusalu Abbasovu (Azarbaijan) 2211rating, kar potrjuje pestro paletu igralcev, ki na odprtih turnirjih z borbeno igro ne priznavajo šahovskih titul.

Nagradni sklad turnirja, ki je bil odigran po švicarskem sistemu 9. krogov, je znašal 50 tisoč dolarjev, prva nagrada pa 13 tisoč dolarjev in to je vsekakor pritegnilo šahiste vseh kategorij.

Na turnirju je bilo odigranih vrsto zanimivih partij. Na DIAGRAMU št.: 48 je pozicija, ki je nastala po 29. potezi belega v partiji Jones – Rathnakaran. Angleški velemojster Jones zmagovalec turnirja, ki je vodil bele figure, ima za kvaliteto – trdnjavo, dva aktivna skakača in tudi boljši položaj. Indijski mednarodni mojster Rathnakaran v nadaljevanju želi ogroziti osamljenega belega kralja in igra 29...Dh4 in belemu prepustiti kmeta. 30.Sd6: d3 31.Ld7! Beli se ne zmeni za napadenega skakača in aktivira lovca na poševnici h3 – c8. Sedaj bi na 31...Dh1+ sledila obrambna poteza 32.Sg1. Črni pa se odloči za jemanje skakača in igra 31...de2?, kar ga pripelje v težave. Boljše je 31...Tf6 32.Le6+ Kh8 33.Sf7+ Tf7: 34.Lf7: de2 35.Ke2: Dh3 z grožnjo Dc3. Po odigrani potezi pa sledi

matna grožnja črnemu kralju 32.Le6+ Kh8 33.Lf5! (1 : 0) In črni se je vdal!

Na 33...Tf5: sledi 34.Dg7:+! Kg7: 35.Sf5:+ Kf6 36.Sh4: in beli ima prednost figure in lahko pot do zmage.

Šahovski oreh št.: 49

*E. Najer (2679) – S. Mamedyarov (2772)
XXIV. Rusko ekip prvenstvo, Soči maj 2017*

Ob koncu meseca aprila letos je potekal v spomin na Vugarja Gashimova (1986 -2014) šahovskega velemojstra iz Azerbajdžana že 4. Gashimov memorial z udeležbo desetih vrhunskih velemojstrov. Na prvih dveh memorialnih turnirjih je zmagal svetovni šahovski prvak Magnus Carlsen (NOR), na tretjem in letošnjem četrtem memorialu pa je bil zmagovalec velemojster Shakhriyar Mamedyarov (Azerbajdžan) pred So Wesleyem (ZDA) in Topalovom (Bolgarija).

Zmagovalec turnirja velemojster Mamedyarov je z uspešno igro nadaljeval na ruskem ekipnem prvenstvu maja letos v Sočiju, kjer je odigral naslednjo zanimivo partijo.

Na DIAGRAMU št.: 49 je pozicija po 27. potezi belega Le2 v partiji Najer – Mamedyarov. Črni je za pobudo in napad na belega kralja sredi šahovnice žrtvoval figuro. Odprta f linija mu omogoča pritisk na točko f2, ki je trenutno pod obrambo črnopoljnega belega lovca na polju e3. Mamedyarov se zato odloči za novo in učinkovito žrtev druge trdnjave s potezo 27...Tb2:!! Beli nima druge izbire in vzame trdnjavo 28. Db2: nakar sledi 28...De3:. Da bi branil polje f2 pred matom beli zamenja še lovca 29.Ld3: cd3. Belemu grozi napredovanje črnega

d kmeta, zato se odloči, da vrne trdnjavo s potezo 30.Tc2 dc2 31.Dc2:.

Ko je že izgledalo, da se je beli rešil pritiska črnih figur sledi novo presenečenje s potezo 31...Tf2:+! in črni ima za trdnjavo dve figuri in dobljeno pozicijo. 32.Df2: Dc3: Velemojster Najer želi s potezo 33.Kg2 omogočiti vstop bele trdnjave v igro, vendar spozna, da je po 33...Dc4 nemočan, saj v igro vstopi črni skakač na polje f6 in beli kmetje na poljih a2, d5 in g4 postanejo lahek plen črnega in zato je predal partijo.(0- 1). Tudi v nadaljevanju 33.Df5 Dc1+ 34.Kg2 Dd2+ 35.Kf3 Dd5:+ 36.De4 Df7+ 37.Df5 je črni v dobljeni poziciji.

Diagram št.: 48

Diagram št.: 49

Slepi in slabovidni kegljači ponovno uspešni

Piše: Nina Kramar in Franci Pirc

(foto: Blaž Uršič, Franci Pirc)

Predstavitve reprezentance pred odhodom na EP.

V srbskem Apatinu je med 29. 5. in 4. 6. potekalo že 17. evropsko prvenstvo v kegljanju za slepe in slabovidne.

Tekmovalci so pri (steznem) kegljanju razvrščeni v tri kategorije, in sicer B1 (slepi), B2 (močno slabovidni) in B3 (slabovidni). Moško ekipo sestavlja 6 tekmovalcev, in sicer po dva iz vsake kategorije in po dve rezervi. Žensko ekipo sestavljajo 3 tekmovalke, in sicer ena iz vsake kategorije in po ena rezerva. Za ekipni rezultat šteje število podrtih kegljev v kvalifikacijah. Skupni seštevek podrtih kegljev vseh tekmovalcev oziroma tekmovalk, ki sestavljajo ekipo, predstavlja rezultat ekipe. Tokrat je naša moška ekipa zasedla 2. mesto s 3884 podrtimi keglji. Prvi so bili Poljaki s 3946, tretji pa Hrvati s 3853 podrtimi keglji.

Rezultat kvalifikacij na EP v posameznih kategorijah šteje tudi za posamezne uvrstitve. Število finalistov se določa glede na število prijavljenih tekmovalcev v posamezni kategoriji. Rezultati kvalifikacij štejejo za skupni rezultat za ekipno tekmovalje, poleg tega pa dobri rezultati odpirajo vrata za nastop posameznika v finalu. Kot posameznik

lahko tekmovalček oziroma tekmovalka osvoji dve kolajni. Kot posamezno (single event) šteje število kegljev, podrtih v finalnem nastopu. Pri kombinaciji (individual) o uvrstitvi odloča seštevek podrtih kegljev v kvalifikacijskem in finalnem nastopu.

Izbor tekmovalk in tekmovalcev za nastop na 17. EP je potekal celotno sezono, in sicer: ekipno ligaško tekmovalje (4 krogi), 2 turnirja v Kranju z močno mednarodno udeležbo (5 držav), Turnirji v Pivki, Postojni in Kopru, pri čemer se občinam, lokalnim društvom in kegljaškimi delavcem zahvaljujemo za pomoč pri izvedbi tekmovalj. Zaključna faza izbora je potekala na prvenstvu ZDSSS za posameznike v Novi Gorici in na državnem prvenstvu v Kamniku. Na teh tekmovaljih smo izbrali žensko ekipo štirih članic (K. Vogrič B1, D. Padežnik in A. Pirc B2 in M. Fras B3). V moško ekipo devetih članov so se uvrstili: D. Vogrič, M. Osolnik, oba B1, J. Lampe, S. Kajtna, I. Žagar in T. Furlan, vsi B2, ter M. Žalar, F. Tomšič in J. Bihar, vsi B3.

Intenzivne priprave na prvenstvo so potekale aprila in maja. V okviru priprav smo se udeležili mednarodnega turnirja KK Adria v Kopru in prijateljskega dvoboja s hrvaško kegljaško reprezentanco, ki smo ga sicer izgubili, vendar dobili vpogled v pripravljenost tekmovalk in tekmovalcev. Zadnje teste pripravljenosti pred odhodom pa smo imeli na Okroglem pri Kranju, kjer smo trenirali na kegljišču v Kranju in Tržiču. Na Okroglem nas je obiskala tudi športna psihologinja Tina Jeromen z zadnjo psihološko pripravo na tekmovalje.

Za pomoč pri zaključnih pripravah se moramo zahvaliti lokalnemu Medobčinskemu društvu slepih in slabovidnih Kranj, Emilu Muriju in Benu Virtu, za srečno opravljene prevoze pa Antonu Mačku.

Prihodnje, 18. evropsko prvenstvo (datum še ni določen) bo potekalo v Romuniji, v transilvanskem mestu Targu Mureš. Upamo, da ne bomo imeli težav z zdravniškimi pregledi (po novi metodi) in z Drakulo.

Naši tekmovalci so se na prvenstvu odlično odrezali. Domov smo prinesli kar 8 kolajn, in sicer:

- 2. mesto moška ekipa**
- 3. mesto ženska ekipa**
- 1. mesto mix tandem B1**
- 1. mesto mix tandem B2**
- 3. mesto Marija Fras posamezno**
- 3. mesto Mitja Osolnik kombinacija**
- 1. mesto Marjan Žalar posamezno**
- 1. mesto Marjan Žalar kombinacija**

Kot je v zaključnem govoru poudaril glavni sodnik Marius Kozakiewicz, so čar evropskih prvenstev tudi evropski rekordi. Za nov evropski rekord je poskrbel Marjan Žalar, ki je v finalnem nastopu podrl 791 kegljev.

Iskrene čestitke vsem tekmovalcem, tekmovalkam, selektorju in asistentom za odlično opravljeno delo.

Za nov evropski rekord je poskrbel Marjan Žalar, ki je v finalnem nastopu podrl 791 kegljev.

Slovenska ekipa slepih in slabovidnih kegljačev se redno vrača iz evropskih tekmovalj z novimi medaljami.

Reprezentanca pod vodstvom trenerja Francija Pirca (drugi z desne) na zmagovalnem odru.

Paraplezanje

Piše: Jurij Ravnik

(foto: osebni arhiv)

Člana slovenske paraplezalne reprezentance Tanja Glušič (AK Ravne) in Gregor Selak (ŠPD Gregor) sta odlično začela sezono in na tradicionalnem mastersu v Imstu 9. julija 2017 pometla s konkurenco. To je odlična popotnica za Briancon, kjer bo tekma 26. julija štela za skupni seštevek svetovnega pokala.

Paraplezalno sezono 2017 je tokrat odprl že tradicionalni masters v Imstu, ki je vedno odlično obiskan in poteka v nekoliko bolj sproščenem ozračju kot tekme svetovnega pokala. Poleg tega je tekmovalje raztegnjeno na dva dneva, vsi tekmovalci pa se pomerijo v šestih smereh. »Gre za pravi praznik plezanja, na katerem se lahko vsi udeleženci prepričajo, da naš šport resnično ne pozna omejitev in da tudi paraplezalce ženejo ista strast, motivacija in iskanje popolnega gibanja navzgor kot njihove kolege iz članske ekipe. V močni konkurenci držav od Irana do Indije in vse Evrope – manjkala je le francoska ekipa –, smo tudi Slovenci znova pokazali, kaj pomenimo v plezanju,« je povedal selektor slovenske paraplezalne reprezentance Jurij Ravnik.

»Gregor Selak in Tanja Glušič sta v svojih kategorijah sezono začela z zmago in izjemnim plezanjem. Gregor je v kategoriji Rp3 (z omejenim gibanjem, močjo ali ravnotežjem) vseh šest smeri preplezal do vrha, kar je uspelo samo njemu. To samo kaže, da njegova trenutna motivacija seže še nekoliko dlje in da je ta sezona predvsem priprava na naslednje svetovno prvenstvo. Tanja je v kategoriji B2 (omejitve vida) prav tako suvereno zmagala; kako dobro je pripravljena, pa pove podatek, da je imela najboljši rezultat tudi glede na tekmovalke iz višje kategorije B3 in da bi bila na drugem mestu, če bi tekmovala z močno konkurenco fantov iz B2 (vsi so namreč plezali iste smeri),« je nastope svojih varovancev ocenil Ravnik.

Na uvodni tekmi svetovnega pokala v paraplezanju, ki je bila 26. julija 2017 v francoskem Brianconu, sta člana slovenske paraplezalne reprezentance Tanja Glušič in Gregor Selak znova stopila na stopničke ter se domov vrnila s srebrno in bronasto medaljo.

Potem ko sta sezono začela z dvojno zmago na parapleznem mastersu v Imstu, sta člana slovenske paraplezalne reprezentance, ki deluje pod vodstvom selektorja Jurija Ravnika, odlično nastopila tudi na uvodni tekmi svetovnega pokala v paraplezanju.

▲ Gregor Selak in Tanja Glušič sta v svojih kategorijah sezono začela z zmago in izjemnim plezanjem.

Tanja Glušič (AK Ravne) je osvojila drugo mesto v kategoriji B3 (omejitev vida), v kateri so tekmovalce vse slepe in slabovidne tekmovalke. »Prva kvalifikacijska smer je bila zelo lahka, zato nas je vseh pet tekmovalk priplezalo do vrha. Tako

Gregor Selak (ŠPD Gregor) je v kategoriji RP3 (z omejenim gibanjem, močjo ali ravnotežjem) zasedel tretje mesto.

Tanja Glušič (AK Ravne) je osvojila drugo mesto v kategoriji B3 (omejitev vida), v kateri so tekmovalce vse slepe in slabovidne tekmovalke.

naj bi o uvrstitvi v večerni finale odločala druga kvalifikacijska smer. V tej smeri sem edino jaz osvojila vrh. Ker so se kar tri tekmovalke uvrstile na tretje mesto, smo se v finalu spet pomerile vse, namesto prej predvidenih treh. Malo me je skrbelo, da ne bi na koncu ostala brez medalje. V finalu sem štartala kot zadnja v svoji kategoriji, zato nisem imela pojma, kako so plezale tekmovalke pred mano. Tolažila sem se, da mi bo že trener prav svetoval, da čim bolje odplezam finalno smer. Čeprav je bila smer težka, mi jo je uspelo preplezati do vrha. Žal pa mi je zmanjkalo časa in sem se kljub osvojenemu vrhu, ki je bil v tej smeri tudi edini, morala sprijazniti z drugim mestom,« je svoj nastop ocenila 21-letna paraplezalka. Zmagala je Francozinja Roxane Heili, tretja pa je bila Italijanka Martina Pellandra.

»Gregor Selak (ŠPD Gregor) je v kategoriji RP3 (z omejenim gibanjem, močjo ali ravnotežjem) zasedel tretje mesto. »Res krasen finale, izjemna smer. Padel sem z vrha in končal kot tretji,« je bil jednat Škofjeločan, ki je tokrat moral priznati premoč Francozu Mithieuu Besnadru na prvem in Britancu Michaelu Cleverdonu na drugem mestu.»

»Žal je pri težavnosti znova odločal čas in vse bolj se kaže, da ta nova pravila plezanja šest minut res uničujejo disciplino. Za nikogar niso tako navijali kot za Tanjo, sploh ker so vedeli, da ji je zmanjkalo časa in ker ni hotela nehati, dokler ne prepleza smeri. Potem je za kazen dobila še rumeni karton, ki ga z veseljem podpišem. Tanja je edina preplezala finalno smer, čeprav je za to potrebovala pol minute preveč. Poleg tega je edina preplezala obe kvalifikacijski smeri. Toliko to pove o 'drugem' mestu. Res je, da so pravila za vse enaka, ampak so slaba in uničujejo tekmovalnost. Lahko bi vsaj uvedli zvočni signal minuto pred iztekom tekmovalnega časa,« je ozadje tekmovalca osvetlil Tanjin trener Jurij Ravnik in ocenil tudi Gregorjev nastop: »Glede Grega sem pa zadovoljen. Res je sicer po neumnosti padel z vrha in bil tretji, ampak na splošno je bil finale malo prelahk in je težko reči, v kakšni formi so najboljši trije.«

Šport / rekreacija = zdrav način življenja

Piše: Juta Ošlak Kranjc

(foto: Aleksej Dolinšek in Juta Ošlak Kranjc)

Športna pedagoginja
mag. Juta Ošlak Kranjc,
prof. švz.

Maja letos sem na Univerzitetnem rehabilitacijskem inštitutu Soča (URI Soča) pričela z delom kot športna pedagoginja.

Moje delo je seznaniti paciente in njihove svojce z možnostjo ukvarjanja s športom že v času medicinske rehabilitacije in podati informacije o možnosti vključevanja v športne aktivnosti v domačem okolju. Program izvajam za različne kategorije invalidov, vse z vednostjo in dovoljenjem oddelčnih zdravnikov. Aktivnosti večinoma potekajo v popoldanskem času.

Šport je v vseh svojih pojavnih oblikah – od rekreacije do vrhunškega športa – pomemben del življenja posameznika, saj ga izpolnjuje in bogati. Šport ponuja druženje in socializacijo. Skozi izbrano športno aktivnost povečuje psihomotorične sposobnosti in na nezaveden način krepi telo. Primer za boljše razumevanje je npr. lokostrelstvo. V programih terapije pacient razteguje gumo, kar je dobra predpriprava za lokostrelstvo, saj nezavedno razteguje tetivo loka in stabilizira trup. Hkrati se lokostrelstvo spremeni v igro s pravili, ki vsakemu posamezniku omogočajo doseganje uspeha. Zadeți tarčo in kasneje kaj več je lep uspeh. Lahko pa tudi tekmuje.

Pacientov, ki imajo dovoljenje zdravnika za popoldansko aktivnost v obliki

rehabilitacijske rekreacije, ni težko motivirati. Primeri dobre prakse kažejo, da se lahko ukvarjajo s skoraj vsemi športi. Potrebne so prilagoditve športnega rekvizita, dostopnost do objekta, strokovno vodenje in osebna motivacija posameznika z invalidnostjo.

Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite (ZŠIS-POK) na svoji spletni strani športnikom začetnikom ponuja vse informacije o možnostih ukvarjanja s športom, in sicer pod sloganom POSTANI ŠPORTNIK. <http://www.zsis.si/>. Paciente usmerim

tudi v športna društva v domačem okolju in jim omogočim prvi stik s trenerjem.

V sodelovanju z ZŠIS-POK bomo poskusili predstaviti tri športe na mesec. Športi bodo izbrani glede na letni čas in prosti čas športnikov invalidov, ki bodo prišli šport predstaviti. Koordinator ZŠIS-POK je Aleksej Dolinšek, dip. šp. rek.

Dobro sodelujemo tudi z Zvezo paraplegikov Slovenije. Gospod Jože Globokar, ki ureja njeno spletno stran, zelo ažurno objavlja informacije o dogodkih na Soči, povezanih s športom. Sodelujemo tudi z društvi, ki pokažejo interes. Zato vas vabimo, da se nam oglasite, če bi želeli predstaviti svoje društvo in šport.

“Glede na interes pacientov na URI Soča bomo pripravljali tudi predstavitev v okviru rehabilitacijske rekreacije, namenjene konkretnemu pacientu, ki je na rehabilitaciji na URI Soča.”

Obisk in odziv pacientov je dober, od 20 do 40 pacientov na predstavitev v času obiskov ali počitka je lepa številka. Pacienti, ki so se že vključili v športno aktivnost po končani rehabilitaciji, pa so dobra vzpodbuda za vztrajanje pri promocija športa in pri rehabilitacijski rekreaciji na URI Soča. Eden izmed njih je Matic Keržan, ki je svoj šport našel v odbojki sede. Je slovenski reprezentant in kondicijski trener ženske reprezentance. Matic je bil pred amputacijo nogometas in je v dobri družbi na odbojškarskem igrišču našel svoj novi športni izziv.

Junija smo izvedli

1. Sabljanje sede/stoje s prof. Matjažem Fleishmanom in sabljačem na vozičku Gregorjem Škrlijem, ki je aktualni državni prvak in vsestranski športnik – paraplegik. Predstavitve si je ogledalo okrog 40 pacientov in njihovih svojcev, nekateri so se v tem športu tudi preizkusili, saj smo imeli na razpolago šolsko opremo.
Info: sabljanje.olimpija@gmail.com

2. JADRANJE v jadrnici MINI 12 z Jadralnim klubom Bohinj. Z jadrnico je kot prvi invalid zajadral Gregor

Škrli in bil je navdušen. Jadrnico je gospod Marko Kavs iz Bohinja za dva dni postavil pred URI Soča. Jadrnanje je primerno za vse, ki lahko upravljajo z ročnimi komandami (paraplegiki in vsi, ki si želijo jadrati): www.jkb.si.

3. Košarko na vozičku smo predstavili v sodelovanju z Zvezo paraplegikov Slovenije. Košarkarja Gregor Gračner in Janez Učakar sta predstavila hitro igro.
Info na <https://www.zveza-paraplegikov.si>.

4. Lokostrelstvo smo predstavili v sodelovanju z Zvezo paraplegikov Slovenije in Društvom paraplegikov Prekmurja in Prlekije. Predstavitve sta izvedla tetraplegik Laci Kepe in paraplegik Benjamin Krc. Streljali smo vsi, tudi tisti, ki so mislili, da tega zaradi svojih omejitev ne zmorejo.
Info na: <https://www.zveza-paraplegikov.si>.

Na URI Soča so se med drugimi predstavili bočarji, tekmovalci v dvoranskem balinanju.

Primož Jeralič je delil svojo zgodbo in prakolesarske izkušnje.

Julija smo izvedli

5. BOCCIO – dvoransko balinanje so v sodelovanju z ZŠIS-POK predstavili reprezentanta Jakob Škantelj in Boris Šmigoc ter njuna trenerka Barbara Zabukovec. Zatem so se vsi pacienti (pribl. 35) – od otrok do odraslih – preizkusili v igri in hitro ugotovili, da reprezentanta zaslužita velik aplavz in pohvalo. <http://www.zsis.si/>.

6. Kolesarstvo in prilagojena kolesa

Predstavitve je pritegnila veliko pozornosti. Ležeče kolo so preizkusili tako pacienti kot terapevti. Prilagojena kolesa namreč omogočajo rekreacijo ljudem ne glede na zmanjšane gibalne zmožnosti. Poganjamo jih lahko z rokami ali nogami, ravnotežje pa ne predstavlja večjih težav. Zavore so prirjene

Varovanci URI Soča so se поблиže spoznali tudi s streljanjem z zračnim orožjem.

Tekmovalno kolo je preizkusil tudi dr. Danijel Globokar.

vsakemu posamezniku. Kolesarijo lahko skoraj vsi pacienti, ki imajo individualno prilagojeno kolo. Kolo lahko vozijo pacienti, ki imajo motnje ravnotežja, amputacije ali tetraplegijo. Motivacija je bistvena. Tri ležeča kolesa je predstavil **Peter Osterveršnik** – pacienti so bili navdušeni.

7. Osebna zgodba odbojkarice Lene Gabršček
Predstavila se je reprezentantka Lena Gabršček.

Avgusta smo izvedli

8. Sup – stoječe veslanje

V okviru rehabilitacijske rekreacije smo v telovadnici predstavili stoječe veslanje. Pridružil se nam je paraplavec Nino Batagelj, ki ttudi supa. Trenutno se pripravlja na svetovno prvenstvo 2017; njegovi nenapovedani obiski v telovadnici so velika vzpodbuda za naše paciente. Nino jim je povedal vse o lepotah in koristnosti te vse bolj priljubljene rekreacije. V osnovi je sup namenjen veslanju stoje, lahko pa veslamo tudi kleče ali sede. Veslajo lahko torej tudi invalidi na vozičkih. Stojе veslamo z dolgim veslom, sede pa z veslom kot pri kajaku. Nino sedi v enakem sedežu kot smučarji. Veslanje je primerno skoraj za vse, ki znajo plavati ter želijo ponovno izkusiti radosti vode ter plutja po rekah, morjih in jezerih. Nino je predstavil tudi svojo osebno zgodbo in omenil priprave na svetovno prvenstvo v plavanju za invalide v Mehiki, ki se ga bo udeležil v začetku oktobra.

9. PARAKOLESTARSTVO IN PRIMOŽ JERALIČ

Predstavitve se je udeležilo veliko pacientov in strokovnega osebja. Seveda so preizkusili tudi kolo. Primož je predstavil svojo osebno in športno zgodbo, ki ga je popeljala na paraolimpijske igre v Rio. Popestritev predstavitve je pripravila kolesarka **dr. Helga Elisabet Braimaier**, zaposlena na enem od medicinskih inštitutov v Grazu; ukvarja se z rehabilitacijo (tudi športno). Z nami je podelila zgodbo o svoji bolezni (MS) in pozitivni povezavi s kolesarjenjem. Zanimivost: avtomobila ne uporablja, samo prilagojeno ležeče kolo, ki ji kljub invalidnosti omogoča popolno mobilnost in samostojnost! Iz Graza se preko Slovenije odpravlja na dopust na morje.

10. LOKOSTRELSTVO

V četrtek, 10. 8. 2017, je v okviru rehabilitacijske rekreacije potekala predstavitve lokostrelstva. Z dovoljenjem svojega zdravnika dr. Daniela Globokarja ga je predstavil naš pacient, in

sicer v sodelovanju s športno pedagoginjo in Lokostrelskim društvom iz Tržiča. Pri predstavitvi je sodelovala tudi njegova družina (brat, žena, nečak). Predstavitve so se udeležili pacienti vseh oddelkov, dr. Daniel Globokar in nekateri terapevti z različnih oddelkov. Zanimanje za lokostrelstvo je veliko tako med pacienti kot zaposlenimi.

11. NAMIZNI TENIS

Med invalidi priljubljeno igro, ki je tudi paraolimpijska disciplina, sta demonstrirala paraplegik in paraolimpijec **Bojan Lukežič** ter tetraplegik **Ljubiša Gajič** z Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine.

“Pacienti so z zanimanjem prisluhnilli njunima osebnima zgodbama ter predstavitvi hitre in dinamične igre, primerne za skoraj vse paciente na medicinski rehabilitaciji. Namizni tenis je del športne aktivnosti pri rehabilitacijski rekreaciji na URI Soča.”

Seveda so pacienti z našima reprezentantoma tudi zaigrali, odzivi in doživetja ob igri pa so bili še nekaj časa glavna tema na hodnikih. Namizni tenis je šport, zaradi katerega je v samostojni Sloveniji prvič zadonela paraolimpijska Zdravljica. Paraolimpijsko medaljo si je namreč priborila članica Društva paraplegikov Gorenjske **Mateja Pintar** na paraolimpijskih igrah v Atenah leta 2004. Čez štiri leta je v Pekingu osvojila še bronasto odličje.

12. STRELSTVO

Paraolimpijsko športno panogo, ki je pritegnila izjemno zanimanje pacientov in zaposlenih na URI – Soča, so predstavili člani slovenske reprezentance v tem športu. Prisotni smo imeli čast osebno spoznati **Veselko Pevec**, dobitnika zlate kolajne na paraolimpijskih igrah v Rio de Janeiru, ter **Franca Pinterja**, sedemkratnega udeleženca paraolimpijskih iger in dobitnika štirih paraolimpijskih kolajn. Navdušila sta nas s svojo karizmo, predanostjo ter osebno zgodbo, iz katere sta zgradila neverjetno športno kariero. Vir motivacije, strokovnosti in vztrajnosti reprezentance je trenerka Polona Sladič, ki na področju športa

invalidov deluje že več kot 20 let in se je s svojimi varovanci udeležila že šestih paraolimpijad.

Septembra bomo v sodelovanju z ZŠIS-POK s predstavitvami nadaljevali.

6. 9. 2017 ob 15.30 v telovadnici – ples na vozičku
13. 9. 2017 ob 15.30 v telovadnici – plavanje in parašportnik Nino Batagelj
20. 9. 2017 ob 15.30 v telovadnici – košarka na vozičkih

Napovedi predstavitev so objavljene na spletni strani URI Soča <http://www.ir-rs.si/>. Predstavitve so namenjene pacientom in njihovim svojcem.

Rehabilitacijske rekreacije se lahko udeležijo samo pacienti z dovoljenjem zdravnika.

Za vse informacije sem na voljo na juta.oslak@ir-rs.si, tel 030 711 525 ali v pisarni 113 v stavbi Vijolica na hodniku šola hoje (najava obvezna).

Naš najuspešnejši strelec, Franc Pinter (Ančo), je takole predajal svoje znanje.

KAJAK, KANU in SUP na URI Soča

Piše: Juta Ošlak Kranjc

(foto: arhiv URI Soča)

Preizkus v bazenu
URI SOČA.

Na URI Soča v okviru programov rehabilitacijskega športa poteka tudi veslanje v različnih oblikah ter individualnih prilagoditvah opreme in tehnike veslanja.

Paciente seznanimo z možnostjo veslanja s kajakom, kanujem in supom – stoječe veslanje (stoje/sede). Veslamo lahko sami, v paru ali skupini do 10 oseb. V kanuju za več oseb so lahko del ekipe tudi paraplegiki in tetraplegiki. Tetraplegiki lahko veslajo na supu s prilagojenimi sedeži in vesli. Dobra primera sta tetraplegik in plavalec Nino Bategelj ter parakolesar Primož Jeralič.

Veslanje je primerno za veliko večino pacientov na URI Soča, ki imajo dovoljenje zdravnika za udeležbo pri rehabilitacijski rekreaciji, ki poteka v telovadnici, bazenu in naravi. Z veslanjem stabiliziramo in krepimo mišice trupa, rok in ramenskega obroča. Podzavestno razvijamo ravnotežje in koordinacijo rok.

smo v četrtek, 31. 8. 2017, to aktivnost iz URI Soča prenesli v naravno okolje. Veslanja sta se udeležila dva otroka iz programa kajaka in pacient z oddelka amputacij iz programa rehabilitacijske rekreacije, ki jo izvaja športna pedagoginja na URI Soča. Za naše paciente je bilo veslanje prijetno doživetje, sprostitiv in druženje. Otroci so na reki samostojno zaveslali in dobili samopotrditve svojega znanja, ki so ga pridobili v bazenu.

Obe športni panogi
idealne za sprostitiv.

“Veslanje v naravi in druženje prinašata veselje in sprostitiv. Voda, reka, jezero ali morje predstavljajo življenje, gibanje in svobodo.”

V sodelovanju s Kajak in kanu zvezo Slovenije ter trenerjem Gregorjem Brovinskym se pacienti naučijo veslati v kajaku v bazenu ter hkrati spoznajo opremo in prilagoditve, ki so potrebne za uspešno veslanje v domačem okolju. V okviru rehabilitacijske rekreacije naučimo tudi veslanja na supu (sede, stoje, s prilagoditvami) in veslanja v kanuju. V posebnih primerih lahko vadba poteka tudi na reki Ljubljanici. In tako

Žal se lahko veslanja na Ljubljanici udeležijo samo pacienti, ki hodijo samostojno ali s pomagali.

“Mesto Ljubljana nima urejenega dostopa do reke, prilagojenega ljudem na vozičku. V Kajak kanu klubu Ljubljana se v sodelovanju s Kajak kanu zvezo Slovenije trudijo za razvoj športa invalidov, zato bi montažna klančina omogočila dostop k vodi tudi ljudem na vozičkih. Ljudje na invalidskem vozičku lahko veslanje na naši lepi Ljubljanici trenutno le opazujejo ali se prepustijo močnim rokam in dobri volji članov Kajak kanu kluba Ljubljana, ki pomagajo, če je potrebna pomoč.”

Izkoristite lepo vreme in se podajte na vodo – sami ali v skupini – s kajakom, kanujem ali supom.

Varnost je na prvem mestu. Rešilni jopič, primerna oprema in usposobljen kader so obvezni, zato se na aktivnost dobro pripravite.

Informacije lahko dobite pri Kajak kanu klubu Ljubljana: <http://www.kajak-ljubljana.si/> ali <http://supklub.si/>, kjer vam bodo svetovali in vas usmerili na izvajalca aktivnosti, ki je usposobljen za izvajanje športne aktivnosti na vodi v bližini vašega doma.

Marko Žele v kanuju.

Trener Gregor Bukovsky je navdušil mlade.

Klasifikacija atletov

Piše: Jože Globokar

(foto: arhiv ZPS)

23 atletov je 12. in 13. maja 2017 v Laškem dobilo klasifikacije oz. svoje skupine, v katerih bodo nastopali na prihodnjih tekmovanjih.

Atlete je klasificirala Evelyn Schmied Wadda iz Avstrije, prisotna pa sta bila tudi vodja športa pri Zvezi paraplegikov Slovenije Gregor Gračner in vodja atletike Janez Hudej. Priprave smo izvedli s pomočjo Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja.

posameznik tekmuje v atletiki. To je pomembno predvsem za tekmovalce, ki imajo večje tekmovalne ambicije, da lahko svoje rezultate primerjajo s svetovnimi. Tako pri atletih ne bo več prihajalo do nesporazumov glede tekmovalne skupine.

Za klasifikacijo smo se odločili na pobudo tekmovalcev in vodij atletike pri posameznih društvih paraplegikov. Eden od vzrokov je bil tudi velik pritisk tekmovalcev zaradi znižanja tekmovalne skupine, ki smo jim jo določili na podlagi diagnoze in teže poškodbe. Določitev tekmovalnih skupin velja (tako kot za košarko) le za tekmovanja v Sloveniji. Klasifikacijo za mednarodna tekmovanja športniki pridobijo na prvem mednarodnem nastopu v okviru Mednarodnega paraolimpijskega komiteja.

S klasifikacijo smo hoteli ugotoviti pravo tekmovalno skupino, v kateri lahko

Klasifikatorica iz Avstrije.

Klasifikacija je potekala tako, da smo klasifikatorici najprej predstavili tekmovalca, sledila pa sta ogled medicinske dokumentacije in ocenitev tekmovalca glede na to, katere skupine mišic so aktivne oz. niso paralizirane. Pri sedmih tekmovalcih bo čez približno dve leti potrebna ponovna klasifikacija, ker obstaja možnost izboljšanja fizičnega oz. zdravstvenega stanja. Pri enem tekmovalcu bo potrebna še tehnična klasifikacija oz. ogled na tekmovanju.

V dveh dneh je bilo ocenjenih 23 tekmovalcev. Klasifikatorica je vsem zaželela obilo športnih uspehov in jih poskušala motivirati za nadaljevanje športne kariere. Ugotovila je, da imajo posamezniki zelo slabo razvite tiste trebušne in hrbtne mišice, ki niso paralizirane. Evelyn je bila nad številom udeležencev prijetno presenečena.

Z izvedbo klasifikacije smo v smislu kvalitete izvajanja športno-rekreativne dejavnosti v atletiki naredili korak naprej. Z določanjem tekmovalnih skupin bomo nadaljevali tudi v prihodnje. Cilj izvajanja športno-rekreativnih dejavnosti v atletiki je jasen: iz množice športnikov v pokrajinskih društvih Zveze paraplegikov Slovenije pridobiti tekmovalca, ki se bo boril za najvišja mesta na svetovnih prvenstvih in paraolimpijskih igrah.

Nadaljujemo s projektom Paraolimpijski šolski dan

Piše: Jana Čander

(foto: arhiv PSD)

Končni cilji projektov so spoznavanje drugačnosti, njeno razumevanje, odpravljanje predsodkov in vključevanje invalidov v vse segmente družbe.

V novem šolskem letu nadaljujemo s projektom Paraolimpijski šolski dan.

Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komitee tudi v novem šolskem letu nadaljuje z uspešnim projektom Paraolimpijski šolski dan s katerim že tretje šolsko leto promoviramo šport invalidov in odpravljamo predsodke med najmlajšimi. Paraolimpijski športni dan je namenjen predstavitvi paraolimpijskih športov na osnovnih šolah in interaktivnem vključevanju otrok v aktivnosti. Dan se začne s predstavitvijo izbranih paraolimpijskih športov, otroci spoznajo športno-življenjsko zgodbo dveh športnikov invalidov, sledi pa še skupinski zaključek v telovadnici ali na športnem igrišču, kjer se lahko tudi otroci pomerijo v enem izmed paraolimpijskih športov v njegovi tekmovalni obliki.

V sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter Zavodom za šport RS Planica smo letos na osnovne šole naslovili dopis s predstavitvijo projekta Paraolimpijski športni dan. Odzivi iz vse Slovenije so odlični, v koledarju je že 20 Paraolimpijskih športnih dni, zato upamo, da bomo z našimi sporočili dosegli še več krajev in otrokom približali šport invalidov. Projekt podpirata Zavarovalnica Triglav in Lidl Slovenija.

V novem šolskem letu smo se povezali z Zvezo Sonček in projektom Korak k Sončku, ki že vrsto let poteka po vrtcih, osnovnih in srednjih šolah po Sloveniji. Projekta se odlično povezujeta z vsebino in v slovensko šolstvo prinašata pomembna sporočila. Več o projektu najdete na spletnem naslovu www.soncek.org/kaj-delamo/projekti/projekt-korak-k-soncku.

Lena Gaberšček predstavlja svojo račno protezo.

Končni cilji projektov so spoznavanje drugačnosti, njeno razumevanje, odpravljanje predsodkov in vključevanje invalidov v vse segmente družbe. Šport pri tem predstavlja eno najbolj učinkovitih orodij za doseganje ciljev.

Šole, katere so se odzvale na povabilo paraolimpijskega šolskega dneva v tem šolskem letu so: Osnovna šola Franceta Bevka Ljubljana, Osnovna šola Tone Čufar Maribor, Osnovna šola Šentilj, Osnovna šola Nazarje, Osnovna šola Medvode, Osnovna šola Dante Alighieri Izola, Osnovna šola Kanal, Osnovna šola Dušana Muniha Most na Soči, Osnovna šola Brinje Grosuplje, Osnovna šola Podzemelj, Osnovna šola Voličina, Osnovna šola Šmartno pri Litiji, Osnovna šola Radlje ob Dravi, Osnovna šola Frana Albrehta Kamnik, Osnovna šola Polzela, Osnovna šola Cerknica, Osnovna šola Hruševac Šentjur, Osnovna šola Jurija Vege Moravče, Osnovna šola Koprivnica, Osnovna šola Stanka Vraza Ormož. Koledar projekta se dopolnjuje in je dostopen na www.zsis.si.

Vabimo šole, da se vključijo v projekta, ki sta brezplačna.

Kontaktne podatki:

Koordinatorica projekta Paraolimpijski šolski dan: Jana Čander, prof. šp. vzgoje; strokovna sodelavka ZŠIS-POK; telefon 01 5300 892; jana.cander@zsis.si.

Jana Čander,
koordinatorka
Paraolimpijskega
športnega dne,
predstavlja košarko
na vozičkih.

Jakob Škantelj
in Natalie Finkšt
predstavljata dvoransko
balinanje - BOCCIA.

Zloženska Postani športnik!

V Zvezi za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskem komiteju smo pripravili novo zloženko Postani športnik, s katero smo predstavili nekaj športov in razloge zakaj se vključiti v šport invalidov. Prizadevamo si za vključevanje oseb z invalidnostjo v športne aktivnosti, razvoj množičnega in vrhunškega športa invalidov ter izboljšanje statusa športnika in športa invalidov. Šport invalidov je priložnost za otroke in odrasle s posebnimi potrebami, da izboljšajo kakovost življenja, poskrbijo za svoje zdravje in se aktivno vključijo v družbo. Skozi šport in rekreacijo razvijajo svoje zmožnosti, krepijo samopodobo ter izboljšajo svoje psihofizične sposobnosti. Vsak posameznik, ne glede na svoje zmožnosti se lahko vključi v športne aktivnosti

prilagojene njegovim sposobnostim. Za celoten nabor športov pa obiščite našo spletno stran: <http://www.zsis.si/zelim-sodelovati/>

Razvoj ravnotežja s pomočjo plesne vadbe pri učencih

Piše: Adrijana Skok in dr. Tjaša Filipčič

(foto: Adrijana Skok in dr. Tjaša Filipčič)

Razvoj ravnotežja s pomočjo plesne vadbe pri učencih z zmerno motnjo v duševnem razvoju

Učenci z motnjami v duševnem razvoju so pogosto manj gibalno sposobni v primerjavi z vrstniki brez težav v razvoju. Tudi ravnotežje je slabše. Namen raziskave je bil, ugotoviti nivo ravnotežja pri učencih z zmerno motnjo v duševnem razvoju pred in po trimesečni plesni vadbi. Začetne in končne rezultate smo pridobili s pomočjo Bruininks-Oseretsky testa gibalnih sposobnosti. V vzorec smo zajeli deset učencev z zmerno motnjo v duševnem razvoju, starih od 14 do 19 let. Učence smo razdelili v pare. Vsak par učencev je vključeval člana v eksperimentalni skupini, ki je bil vključen v plesno vadbo, in člana v kontrolni skupini, ki ni bil vključen v plesno vadbo. Vadba plesa je potekala dvakrat tedensko, eno uro v okviru interesne dejavnosti (folklornega krožka) in eno uro tedensko v sklopu vsebin področja gibanje in športna vzgoja. Ugotovili smo, da se je nivo ravnotežja (statičnega in dinamičnega) učencev v eksperimentalni

skupini izboljšal, medtem ko je nivo razvitosti ravnotežja učencev kontrolne skupine ostal nespremenjen oziroma se je poslabšal.

Ključne besede: učenci z zmerno motnjo v duševnem razvoju, ravnotežje, ples.

1. Uvod

Učenci s posebnimi potrebami, še zlasti učenci z motnjo v duševnem razvoju (v nadaljevanju MDR), so ob vstopu v šolo na bistveno nižji funkcionalni razvojno-gibalni stopnji. Učenec, ki ob vstopu v šolo težko kontrolira glavo in roke (Žgur, 2011) in ima večje težave z vzdrževanjem ravnotežja pri sedenju, težje sledi zahtevam pouka in počasneje usvaja šolska znanja. S. Pustivšek, Kernc in Čoh (2012) so potrdili povezanost ravnotežja z agilnostjo, saj je imelo boljše razvito ravnotežje vpliv na izboljšanje nivoja agilnosti. Področje razvitosti ravnotežja je bilo v preteklosti predmet raziskovanja

na UL, Pedagoški fakulteti. M. Cvikl (2007) je s pomočjo Bruininks-Oseretsky testom gibalnih sposobnosti (BOTGS) preverjala gibalne sposobnosti devetletne deklice z downovim sindromom (DS) ter na področju razvitosti ravnotežja ugotovila zaostajanje za njenimi vrstnicami brez motenj v duševnem razvoju. Prav tako je S. Hafner (2012) s pomočjo testnega instrumentarija ABC-gibanja, ugotavljala razvitemo statičnega in dinamičnega ravnotežja pri štiriletnem dečku z DS. Njegov rezultat je bil na obeh področjih podpoprečen, vendar je bil po pettedenskem gibalnem programu viden napredek na področju statičnega ravnotežja, na področju dinamičnega ravnotežja pa napredka ni bilo. A. Tatalović (2014) je raziskovala ravnotežje pri mladostnikih judoistih z motnjo v duševnem razvoju. S pomočjo BOTGS je ugotavljala vplive trimesečne vadbe juda na razvoj ravnotežja pri omenjenih osebah. Rezultati raziskave so pokazali, da je nivo ravnotežja oseb z MDR primerljiv z nivojem ravnotežja petletnikov brez MDR. Avtorica je potrdila pozitiven vpliv juda na izboljšanje ravnotežja pri omenjenih osebah. Raziskovanje ravnotežja pri osebah z MDR je bilo predmet preučevanja nekaterih tujih študij. Na Finskem so v 30 letni študiji (Lahtinen, Rintala, Malin, 2007) spremljali vrednosti šestih parametrov: višina, teža, indeks telesne mase, moč in vzdržljivost trebušnih mišic, statično ravnotežje in ročne spretnosti pri osebah z zmerno MDR. Meritve so opravili štirikrat; leta 1973 (starost vključenih je bila 11–16 let), leta 1979 (17–22 let), leta 1996 (34–39) in leta 2003 (41–46 let). Za merjenje posameznih parametrov so uporabljali različne teste. Rezultate statičnega ravnotežja so pridobili z merjenjem časa

stoje na prednostni nogi. V obdobju mladostništva je kar četrtnina vseh vključenih mladostnikov z MDR doseglo maksimalen (60 sekund) rezultat, medtem ko je v obdobju odraslosti najboljši (60 sekund) rezultat doseglo manj kot desetina vključenih. Prav tako je v obdobju mladostništva tretjina vključenih mladostnikov z motnjami dosegla minimalen rezultat (manj kot 1 sekundo oziroma 0 sekundo), vendar se je število oseb z najslabšim rezultatom pri zadnjem merjenju, čez trideset let, povečalo še za več kot tretjino. Raziskovalci so rezultate testov ravnotežja oseb z MDR primerjali še z rezultati oseb brez motenj in potrdili podoprečno razvitost ravnotežja pri osebah z MDR. Nivo razvitosti ravnotežja se je pri osebah z MDR hitreje slabšalo kot pri osebah brez motenj. Avtorji raziskave so v raziskavi primerjali tudi razvitost ravnotežja moških z MDR z razvitostjo ravnotežja pri ženskah z MDR ter potrdili slabšo razvitost ravnotežja pri ženskah z MDR. Prav tako so primerjali razvitost ravnotežja pri mladostnikih z in brez DS ter potrdili slabšo razvitost ravnotežja pri mladostnikih z DS. Kachouri je s sodelavci (2016) raziskoval vpliv kombiniranega treninga moči in proprioceptivne vadbe na izboljšanje moči in ravnotežja pri dečkih z MDR. V študijo je bilo vključenih dvajset otrok z MDR, deset otrok je bilo vključenih v eksperimentalno in deset otrok v kontrolno skupino. Meritve so bile opravljene pred in po osemtedenski vadbi, ki je potekala trikrat tedensko. Rezultati so potrdili pozitiven vpliv kombiniranega (integrativnega) treninga moči in proprioceptivne vadbe na izboljšanje moči in ravnotežja pri otrocih z MDR. İlbeği, Khirkhah, Mahjur, Soltani, Jafarkhosbakhti (2016) so raziskovali vpliv osemtedenske gibalne vadbe s skoki čez vrv na izboljšanje statičnega in dinamičnega ravnotežja pri dečkih z MDR. V raziskavo je bilo vključenih dvajset dečkov z MDR, starih od 11 do 17 let. Deset jih je bilo vključenih v eksperimentalno (v trening skokov čez vrv so bili vključeni osem tednov, trikrat tedensko po petinštrideset minut) skupino in deset dečkov v kontrolno skupino (v omenjeni

trening niso bili vključeni). Pri obeh skupinah so s testi preverili ravnotežje pred in po treningu. Rezultati so pokazali izboljšanje statičnega in dinamičnega ravnotežja pri dečkih, ki so bili vključeni v omenjeno gibalno vadbo. Kubilay s sod. (2011) je zanimal vpliv treninga ravnotežja na izboljšanje gibalnih spretnosti, ki se odražajo v samostojnem vsakodnevnem življenju oseb z MDR. Uravnavanje drže in ravnotežja je temelj za uspešno izvajanje različnih vsakodnevnih aktivnosti, od skrbi zase pa vse do vključevanja v različne rekreativne dejavnosti. Gibalni program je bil osnovan namensko, v glavnem delu vadbe je vključeval vaje s švicarsko žogo. V študijo so vključili osemindvajset oseb z lažjo MDR, ki so jih razdelili v eksperimentalno (so bili vključeni v gibalno vadbo) in kontrolno skupino (v gibalno vadbo niso bili vključeni). Merjenja na področjih: moči in koordinacije, fleksibilnosti, vzdržljivosti, ravnotežja in mobilnosti so izvedli na začetku in na koncu osemtedenske gibalne vadbe, ki je potekala trikrat tedensko. Za pridobivanje rezultatov so uporabili različne gibalne teste. Na testu ravnotežja so vsi merjenci dosegli zelo slabe rezultate. Rezultati študije so pokazali izboljšanje vzdržljivosti, moči in koordinacije, ravnotežja in mobilnosti pri osebah v eksperimentalni skupini. Avtorji so tako potrdili pozitiven vpliv usmerjenih in organiziranih treningov na izboljšanje gibalnih sposobnosti (ravnotežje, moči, koordinacije in vzdržljivosti), ki pomembno vplivajo na mobilnost in samostojnost oseb z MDR v vsakodnevnem življenju.

1.1 Razvoj ravnotežja s pomočjo plesnih vsebin

Kar nekaj raziskovalcev je raziskovalo vplive plesa na razvoj ravnotežja pri osebah z MDR. Tsimaras, Giamouridou, Kokaridas, Sidiropoulou, Patsiaouras (2012) so raziskovali vpliv vadbe grških ljudskih plesov na razvoj dinamičnega ravnotežja pri osebah z MDR. V raziskavi je sodelovalo 17 posameznikov z motnjo v duševnem razvoju (z lažjo MDR in

zmerno MDR), ki so bili razdeljeni v eksperimentalno in kontrolno skupino. Merjenja dinamičnega ravnotežja so bila pri obeh skupinah izvedena pred in po vadbi. Posamezniki v eksperimentalni skupini so bili vključeni v vadbo, ki je potekala 16 tednov, trikrat tedensko po 45 minut. V tem času je potekala zgolj vadba, saj so z učenjem tradicionalnih grških plesov pričeli že en mesec pred začetkom izvajanja eksperimentalnega programa. Rezultati raziskave so potrdili pozitiven vpliv vadbe grških ljudskih plesov na razvoj dinamičnega ravnotežja pri osebah z MDR v eksperimentalni skupini, medtem ko se rezultati pri posameznikih v kontrolni skupini niso spremenili, pri nekaterih so se rezultati ravnotežja pri zadnji meritvi celo poslabšali. Raziskovalci so zaključili, da plesna vadba lahko predstavlja učinkovit in varen način razvijanja dinamičnega ravnotežja pri osebah z MDR. C. Moraru, M. Hodorca Raluca, Vasilescu (2014) so raziskovali vpliv prilagojenega gibalnega programa gimnastičnih in plesnih vaj na razvoj gibalnih sposobnosti (moči, ravnotežja, stabilnosti) otrok z DS. V študijo so vključili tri otroke z DS, starih od 10 do 14 let. Program so izvajali osem mesecev. Avtorji so bili posebej pozorni na izvajanje prilagojenih gibalnih dejavnosti, program je v uvodnem delu vključeval preproste vaje, kot sta hoja in tek, v glavnem delu vadbe pa bolj specifične vaje iz gimnastike in plesa, kot so prilagojeni plesni koraki, polakrobatski elementi (prevali, stranski premeti itd.), statični elementi (raztezanje, most itd.), poskoki, zibanje in vaje z rokami. Program gimnastičnih in plesnih vaj je imel pozitiven vpliv na razvoj gibalnih sposobnosti pri izbranih otrocih z DS.

2. Predmet in problem raziskave

V obdobju osnovnošolskega izobraževanja so učenci v posebnem programu vzgoje in izobraževanja (v nadaljevanju PP-VIZ) deležni organiziranih gibalnih aktivnosti v sklopu področja gibanje in športna vzgoja in imajo

možnost prostovoljnega vključevanja v različne tovrstne interesne dejavnosti, ki jih ponujajo in izvajajo šole za izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami. Oblikovanje gibalne vadbe za razvijanje gibalnih sposobnosti, med drugim tudi za razvijanje ravnotežja, je za učence z MDR zelo priporočljivo, saj že minimalno izboljšanje ravnotežja lahko marsikateremu otroku zagotavlja večjo možnost za izvajanje različnih grobomotoričnih aktivnosti, kot so npr. hoja, tek in različni skoki, ter jim posledično omogoča vključevanje v bolj kompleksne in zahtevne gibalne aktivnosti, ki jih navadno vsebujejo vsakodnevne praktične dejavnosti.

Avtorici v pričujoči raziskavi želiva raziskati ali plesna vadba omogoča razvoj ravnotežja pri učencih z zmerno MDR (ZMDR). Plesna gibanja namreč vključujejo gibanja, pri katerih je treba večkrat vzpostaviti ali ohraniti ravnotežni položaj (Vidovič idr., 2003), različna rotacijska gibanja in naravne oblike gibanja, pri katerih prihaja do velikih in hitrih sprememb telesnih položajev (Pistotnik idr., 2002).

2.1 Cilji raziskave

Cilji raziskave so sledeči:

- *Izmeriti ravnotežje izbrane skupine učencev z ZMDR pred plesno vadbo ter jih primerjati z normami, ki jih ponuja uporabljen merski instrumentarij BOTGS, podtest 2 (Bruininks, 1978);*
- *rezultate prvega merjenja ravnotežja primerjati s končnimi rezultati ravnotežja ter ugotoviti vpliv trimesečne plesne vadbe;*
- *ugotoviti, ali bodo vsi vključeni učenci z ZMDR izboljšali svoje statično in dinamično ravnotežje s pomočjo plesne vadbe.*

3. Metode dela

3.1 Vzorec merjencev

V raziskovalni vzorec smo vključili 10 učencev (dečkov) z ZMDR, starih od 14 do 19 let. Vsi so se izobraževali v PP-VIZ. Učence smo razdelili v pare, vsak par je vključeval učenca v eksperimentalni skupini in učenca v kontrolni skupini. Par je bil primerljiv po starosti in izhodiščnem rezultatu ravnotežja.

3.2 Raziskovalna metoda

Za raziskovalno metodo smo uporabili eksperimentalno metodo pedagoškega raziskovanja.

3.3 Potek dela in zbiranja podatkov

Pred začetkom zbiranja podatkov in izvajanja plesne vadbe za izboljšanje ravnotežja smo pridobili soglasja staršev izbranih učencev z ZMDR. Vsi izbrani učenci z ZMDR so se izobraževali v različnih stopnjah PP-VIZ. Opravljeni sta bili dve merjenji ravnotežja pri izbranih učencih, pred in po plesni vadbi. Program vadbe plesa je za namen razvijanja in izboljševanja ravnotežja potekal 12 tednov, dvakrat tedensko, in sicer v okviru interesne dejavnosti folklornega krožka (eno uro tedensko) in v okviru področja gibanje in športna vzgoja (eno uro tedensko). Več o programu je zapisano v A. Skok (2017).

3.4 Merski instrumentarij

Za pridobivanje začetnih in končnih rezultatov ravnotežja je bil uporabljen test BOTGS, podtest 2 (Bruininks, 1978).

3.5 Statistična obdelava

Pri vseh učencih smo izmerili začetno stanje razvitosti ravnotežja, dobljene rezultate prevedli v točke po sistemu testa BOTGS (Bruininks, 1978) in jih primerjali z normami BOTGS. Enako smo naredili v zaključnem merjenju.

4. REZULTATI IN RAZPRAVA

V Preglednici 1 lahko razberemo, da so vsi učenci z ZMDR primerljivi s 5-6 let starimi vrstniki brez motenj v razvoju (starostna skupina po normah). Rezultat je primerljiv z raziskavo A. Tatalovič, kjer so bili mladostniki z MDR prav tako na nivoju 5-letnikov brez MDR. Kar razveseljuje, je podatek, da so v

Udeleženci eksperimentalne skupine med vadbo (vir: A. Skok, 2017)

eksperimentalni skupini učencev z MDR vsi izboljšali rezultate ravnotežja. Nadalje ugotavljamo, da učenci v kontrolni skupini niso izboljšali rezultatov ravnotežja, temveč je njihova razvitost ravnotežja ostala skoraj nespremenjena (en deček je nazadoval, le en pa malo napredoval). Skrbno načrtovana in ozko ciljno usmerjena plesna vadba je obrodila sadove. Tako navaja tudi N. Markun Puhan idr. (2009). M. Videmšek in B. Stančević (2004) navajata, da se razvoj ravnotežja zaključi okrog 15. leta, vendar tega za gibalni razvoj otrok z MDR ne moremo trditi, saj le-ta pri njih poteka počasneje kot pri njihovih vrstnikih brez MDR (Vidovič idr., 2003) ter lahko doseže določeno razvitost nekoliko kasneje (Žgur, 2012). Plesne vsebine omogočajo pestro in raznovrstno gibanje, ki je lahko prilagojeno vsakemu vključenemu plesalcu na način, da vzbuja občutke zadovoljstva, omogoča socialno vključenost in skupinsko pripadnost. Plesna vadba, ki je bila individualizirana, je pozitivno vplivala na razvoj ravnotežja pri učencih v eksperimentalni skupini. Ob tem je treba poudariti, da smo v pripravljalnem delu plesne vadbe izvajali gibalne dejavnosti, ki so bile namensko oblikovane za razvijanje ravnotežja ter da je bila vadba oblikovana situacijsko in po metodi velikega števila ponovitev (Pistotnik, 2011). Da ples razvija gibalne sposobnosti, dokazujejo mnogi tuji (Fotios idr., 2013; Moraru idr., 2014; Sofianidis idr., 2009; Tsimaras idr., 2012) in domači (Markun Puhan idr., 2009; Rugelj, 2012) raziskovalci. Kljub temu naj pri zaključkih tovrstnih raziskav velja določena previdnost, saj moramo upoštevati heterogenost učencev z ZMDR ter njihove intra-individualne in inter-individualne razlike, ki so lahko vplivale na rezultate razvitosti ravnotežja v času merjenj. Posameznik namreč lahko zelo različno izvaja isto gibalno nalogo, enkrat dobro, drugič pa brez razloga zelo slabo (Filipčič, Strel in Rogelj, 2004). Pri raziskavi smo bili pozorni na to, da vključeni učenci poleg običajnih gibalnih aktivnosti v okviru področja gibanje in športna vzgoja niso bili dodatno vključeni

v katero koli športno dejavnost v šolskem okolju. Učenci eksperimentalne skupine so bili deležni plesne vadbe v sklopu vsebin področja gibanje in športna vzgoja in dodatne ure plesne vadbe v okviru interesnih dejavnosti, medtem ko učenci kontrolne skupine podobnih vsebin niso bili deležni. Ob tem velja določena previdnost, saj so bili vključeni učenci lahko deležni dodatnih gibalnih spodbud v domačem okolju, kar je lahko v določeni meri vplivalo tudi na rezultate naše raziskave. Pomanjkljivost naše raziskave je, da je bila narejena na majhnem vzorcu učencev z ZMDR.

5. Zaključek

Oblikovanje gibalne vadbe, primerne za vse učence z MDR, prilagojene njihovim zmožnostim, je poslanstvo. Gibanje in telesna aktivnost namreč predstavljata

pomemben del posameznikovega življenja, saj določata kakovost življenja v vseh življenjskih obdobjih. Ples je primerna oblika gibalne vadbe, ki poleg razvijanja gibalnih sposobnosti pri otrocih in mladostnikih z MDR ponuja še možnosti sprostitve, zabave, druženja in omogoča doživljanje uspeha in obenem še potrjevanje lastne vrednosti. Rezultati raziskave nam dajejo praktično veljavo, saj ples predstavlja obliko gibalno-rekreativne aktivnosti, izvedba katere je preprosta in izvedljiva brez posebne dodatne opreme v vsaki šoli. S tem želimo spodbuditi vodstvo šol za izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami k ponudbi tovrstnih aktivnosti v sklopu razširjenega programa, torej v okviru interesnih dejavnosti ali pa k razmisleku o vključitvi plesno-gibalnih aktivnosti v okviru izbirnih vsebin v nadaljevalni del programa PP-VIZ.

Udeleženci eksperimentalne skupine med vadbo (vir: A. Skok, 2017)

Preglednica 1: Primerjava začetnih in končnih rezultatov ravnotežja pri izbranih učencih.

Pari	Učenci	Rezultat prvega merjenja (točke BOTGS)	Starostna skupina po normah BOTGS	Rezultat končnega merjenja (točke BOTGS)	Starostna skupina po normah BOTGS	Razlika (začetno in zaključno merjenje) v točkah
prvi par	E1	13	5 let	19	6 let	+6
	K1	16	5-6 let	16	5-6 let	0
drugi par	E2	17	5-6 let	19	6 let	+2
	K2	18	6 let	14	5 let	-4
tretji par	E3	12	5 let	16	5-6 let	+4
	K3	14	5 let	15	5-6 let	+1
četrti par	E4	8	manj kot 5 let	16	5-6 let	+8
	K4	6	manj kot 5 let	6	manj kot 5 let	0
peti par	E5	12	5 let	15	5-6 let	+3
	K5	12	5 let	12	5 let	0

Legenda: E – eksperimentalna skupina; K – kontrolna skupina; + napredovanje; - zaostanek; 0 – nespremenjeno.

6. Literatura

Bruininks, R.H. (1978). Bruininks-Oseretsky Test of Motor Proficiency: Examiners Manual. Circle Pines, MN: American Guidance Service Inc.

Cvikl, M. (2007). Ocenjevanje in vrednotenje motoričnih sposobnosti deklice z downovim sindromom z Bruininks-Oseretsky testom motoričnih sposobnosti. Diplomsko delo. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.

Filipčič, T., Strel, J., Rogelj, A. (2004). Antropometrične značilnosti in motorične sposobnosti učencev z lažjo motnjo v duševnem razvoju. V Pišot, R. (ur.), et al. Zbornik izvelečkov in prispevkov. Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče. (30).

Filipčič, T. (2006). Razvoj ravnotežja pri gluhih in naglušnih. Šport: revija za teoretična in praktična vprašanja športa. 54 (1). (23–27).

Fotios, M., Miltiadis, P., Eirini, A., Andromahi, S. (2013). Dynamic balance in girls practicing recreational rhythmic gymnastics and Greek traditional dances. Science of Gymnastics Journal. (61–70).

Hafner, S. (2012). Ocena motoričnih sposobnosti štiriletnega dečka z downovim sindromom. Diplomsko delo. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.

Ilbeigi, S., Khirkhah, M., Mahjur, M., Soltani, H., Jafarkhoshbakhti. (2016). Investigating the Effect of 8 Weeks of Rope Skipping on Static and Dynamic Balance of Educable Mentally Retarded Boys. International Journal of Medical Research and Health Sciences. 5. 5 (S). (349–353).

Kachouri, H., Borji, R., Baccouch, R., Laatar, R., Rebai, H., Sahli, S. (2016). The effect of a combined strength and proprioceptive training on muscle strength and postural balance in boys with intellectual disability: An exploratory study. Research in Developmental Disabilities. 53. (367–376).

Kubilay, N.S., Yildirim, Y., Kara, B., Harutoglu Akdur, H. (2011). Effect of balance training and posture exercises on functional level in mental retardation. Fizyoter Rehabilasyon. 22 (2). (55–64).

Lahtinen, U., Rintala, P., Malin, A. (2007). Physical Performance of Individuals With Intellectual Disability: A 30-Year Follow-Up. Adapted Physical Activity Quarterly. 24. (125–143).

Markun Puhan, N., Kavčič, R. A., Filipčič, T. in Ahačin, P. (2009). Vpliv redne vadbe na gibalne sposobnosti oseb z motnjo v duševnem razvoju. V M. Kovač in A. Rot (ur.). Zbornik 22. Posveta športnih pedagogov Slovenije. (49–60). Ljubljana: Zveza društev športnih pedagogov Slovenije.

Moraru, C., Hodorca Raluca, M., Vasilescu, D. (2014). The role of gymnastics and dance in rehabilitating motor capacities

in children with Down Syndrome. Sport & Society / Sport si Societate. (102–112).

Pistotnik, B., Pinter, S., Dolenc, M. (2002). Gibalna abeceda. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Pistotnik, B. (2011). Osnove gibanja v športu. Osnove gibalne izobrazbe. Ljubljana: Fakulteta za šport.

Pustivšek, S., Kernc, D., Čoh, M. (2012). Vpliv ravnotežja, hitrosti in moči na agilnost. Revija Šport, 15 (3–4). (76–84).

Rugelj, D. (2012). V ravnotežje usmerjena vadba: povezanost gibalnih in spoznavnih aktivnosti. Rehabilitacija – letn. XI, supl.1. (51–58).

Skok, A. (2017). Vpliv plesne vadbe na razvoj ravnotežja pri učencih z zmerno motnjo v duševnem razvoju. Magistrsko delo. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.

Sofianidis, G., Hatzitaki, V., Douka, S., Grouios, G. (2009). Effect of a 10-Week Traditional Dance Program on Static and Dynamic Balance Control in Elderly Adults. Journal of Aging and Physical Activity. 17. (167–180).

Tatalovič, A. (2014). Ravnotežje pri izbrani skupini judoistov z motnjami v duševnem razvoju. Diplomsko delo. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.

Tsimaras, V.K., Giamouridou, G.A., Kokaridas, D.G., Sidiropoulou, M.P. in Patsiaouras, A.I. (2012) The effect of a Traditional Dance Training Program on Dynamic Balance of Individuals With Mental Retardation. The Journal of Strength and Conditioning Research 26(1). (192–198).

Videmšek, M., Stančević, B. (2004). Popestrimo športno vzgojo. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Vidovič, I., Srebot, I., Cerar, M., Markun Puhan, N. (2003). Hopla, en, dva, tri zame! Gibanje in športna vzgoja za specialne pedagoge, ki poučujejo otroke in mladostnike z zmerno, s težjo in težko motnjo v duševnem razvoju. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Žgur, E. (2011). Vzgojno-izobraževalno delo z gibalno oviranimi učenci. V K. Destovnik in A. Tasič (ur.), Usposabljanje strokovnih delavcev za uspešno vključevanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami v vzgojo in izobraževanje v letih 2008, 2009, 2010, 2011. (91–94). Ljubljana: SOUS – Skupnost organizacij za usposabljanje oseb s posebnimi potrebami v Republiki Sloveniji.

Žgur, E. (2012). Športno-rekreativne dejavnosti oseb s posebnimi potrebami. V Otroci v gibanju za zdravo staranje: prispevki (str. 272–278). Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče. Univerzitetna založba Annales.

Erasmus+

Piše: Drago Perko in Špela Rozman Dolenc

(foto: Špela Rozman Dolenc)

Srečanja se je udeležilo 15 predstavnikov vseh osmih partnerjev iz sedmih držav.

V Ljubljano na izmenjavo dobrih praks

3. junija je v Ljubljani potekalo srečanje partnerjev projekta v okviru programa Erasmus+. To je program Evropske unije za sodelovanje na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa za obdobje 2014–2020. Namen projekta je promocija prostovoljne športne aktivnosti z namenom socialnega vključevanja in izboljšanja življenjskega sloga. Cilj projekta je odkriti razloge za manjše vključevanje invalidov, starih med 17 in 29 let, v športne aktivnosti in najti načine, kako jih motivirati, da bi se vključevali.

Multinacionalno in multikulturalno

Marca smo imeli v Rimu uvodno srečanje, dogodek v Ljubljani pa je bil namenjen izmenjavi izkušenj in dobrih praks, kako k problemu pristopajo ostali partnerji. Srečanja se je udeležilo 15 predstavnikov vseh osmih partnerjev iz sedmih držav. Nosilka projekta, Zagrebška športna zveza za invalide,

je do srečanja pripravila načrt motiviranja ciljnih skupin. Največji poudarek tega srečanja je bil prav na razumevanju začrtanih pristopov. Naša prioriteta naloga v poletnih mesecih je iskanje ustreznih strokovnjakov s področja medicine, psihologije, fizioterapije in športa ter njihova vključitev v projekt. Naloga strokovnjakov bo priprava gradiv za izvedbo delavnic in okroglih miz. V času projekta moramo namreč izvesti delavnico za mlade invalide in njihove starše, osebne in šolske zdravnike ter športne pedagoge. Namen delavnic bo opolnomočenje posameznikov iz ciljnih skupin, da postanejo bodisi aktivni v športu ali aktivni promotorji vključevanja mladih invalidov v športne aktivnosti z namenom izboljševanja zdravja in manjšanja socialnih razlik. Izvedli bomo tudi dve okrogli mizi, kjer bomo soočili mlade invalide, starše, zdravnike, športne pedagoge, politične odločevalce ter predstavnike športnih organizacij. Namen dogodkov bo vzpostavitev dialoga med skupinami ter opozarjanje na pomen športne aktivnosti kot zdravega načina življenja.

Hrvaška in makedonska izkušnja

Vodja projekta je Mirela Šikoronja, generalna sekretarka Zagrebške športne zveze za invalide in glavna trenerka hrvaške paranamiznoteniške reprezentance. Na posvetu v Ljubljani je spomnila, da so o podobni ideji projekta govorili že na enem od posvetov pred štirimi leti v Berlinu. Zaveda se pomena in izzivov, ki jih projekt prinaša. »Opazila sem, da moramo predvsem izobraževati starše. Ti se morajo sprostiti in otrokom omogočiti, da se ukvarjajo s športom,« je povedala izkušena Mirela Šikoronja.

»Veseli smo, ker smo del tega projekta. Prepričan sem, da nima samo Makedonija teh težav, ampak vsi: mlade spraviti iz hiš ter jim omogočiti ukvarjanje s športom in telesno aktivnost – v prvi vrsti zato, da se izboljšata njihovo zdravstveno stanje in počutje. Nagovarjamo torej predvsem mlade, ki še ne trenirajo. Morda pa se bo nekaj tistih, ki se bodo v okviru projekta začeli ukvarjati s športom, odločilo za resno športno vadbo,« pa o namenu in poslanstvu projekta razmišlja Branimir Jovanovski, predsednik Makedonskega paraolimpijskega komiteja.

Ko spregovorijo starši

»Ocenjujem, da je to zelo pomemben projekt. Imam sina, ki je imel težave v razvoju. Še vedno jih ima, a smo jih prav s pomočjo športa skoraj odpravili. Iz otroka, ki ni govoril, smo s pomočjo športa prišli do otroka, ki ima pozitivno samopodobo z zgrajeno samozavestjo. Danes je vesel otrok, ki želi z vsakomer govoriti,« je svojo izkušnjo opisala Ivana Tarade, ki je vključena v projekt s strani nosilcev za izvedbo aktivnosti. Opozorila je, da morajo biti

starši zgled otrokom, ki se bodo s pomočjo športa lažje socializirali.

Portal informacij o prilagojenih programih

Zažvela je spletna stran <https://si.sport4everyone.eu/>, na kateri bomo zbirali informacije o športnih programih, ki so na voljo. Veliko aktivnosti v projektu je namenjenih osveščanju in komuniciranju z letaki, dogodki, okroglimi mizami, delavnicami, videoklipi ... Na ZŠIS-POK upamo, da bomo s pomočjo projekta vzpostavili stik z mladimi invalidi, ki jih do sedaj še ne poznamo in niso vključeni v naše športne programe. Radi bi razširili bazo otrok in mladostnikov invalidov, ki bi se zavedali pomembnosti športa, in jim pokazali, da imajo možnost postati vrhunski športniki invalidi.

Poziv:

Vse športne klube, društva in zveze, ki izvajajo programe, v katere bi se lahko vključili invalidi, vabimo, da se vpišejo v register društev na spletni strani. Za dodatne informacije pišite na spela.rozman@zsis.si ali pokličite na 01/5300 896.

Namen delavnic bo opolnomočenje posameznikov iz ciljnih skupin, da bodo aktivni.

Špela Rozman Dolenc, predstavlja delovanje ZŠIS-POK na eni izmed delavnic.

Swim to live

Piše: Nino Batagelj (foto: Jana Čander)

Na mednarodnem seminarju, ki je v okviru projekta Swim to live potekal na Fakulteti za šport, sta paraplavalec Nino Batagelj in strokovna sodelavka na ZŠIS-POK Jana Čander, prof. šp. vzgoje, petdesetim trenerjem in učiteljem plavanja iz Portugalske, Romunije, Italije in Slovenije predstavila paraplanje in metodične postopke učenja ter prilagoditve plavanja za različne specifičnosti invalidnosti. Osnovni namen projekta, ki ga v letu 2017 v sklopu programa Erasmus+ vodi Športno društvo Riba, je pritegniti neaktivne ljudi k plavalni vadbi, jih nad plavanjem in redno vadbo ter nad posledično boljšim počutjem tako navdušiti, da bodo s plavanjem nadaljevali tudi po zaključku projekta. V partnerskem projektu sodelujejo tudi klubi iz drugih evropskih držav: Babilon Travel iz Romunije, My Sport iz Italije in 100% Aventura iz Portugalske. V okviru projekta Swim to live! se prav tako dodatno izobražujejo plavalni učitelji in inštruktorji ter vodje klubov, hkrati pa ima osem posameznikov možnost 6-mesečne brezplačne vadbe plavanja. To so člani Športnega društva Riba in partnerskih plavalnih klubov, vse to v upanju, da bodo vzljubili plavanje in se z njim ukvarjali, tudi ko se projekt zaključi.

Jana kot predavateljica ter Nino kot demonstrator sta poslušalcem poskušala z različnimi prilagoditvami in metodami prikazati, da je plavanje šport, za katerega se lahko odloči vsak. Udeleženci seminarja so bili aktivno vključeni v predstavitev – nekateri so se prvič srečali s športnikom invalidom oziroma paraplavalcem. V plavanju so se preizkusili s popolnoma zatemnjenimi

očali, ki služijo za simulacijo pomanjkanja vidnih čutov. Tako so na svoji koži občutili, kako se slep plavalec orientira in gib v vodi, saj je plavanje celosten šport, ki lahko skladno razvija in oblikuje telo. Je tudi športna dejavnost z najmanjšim številom negativnih stranskih učinkov. Metodični postopki učenja so povsem enaki kot pri plavalcih neinvalidih: prilagoditev na vodo, učenje po korakih tehnike, skoka in obrata. Poznamo tudi metodo učenja plavanja po konceptu Halliwick, ki jo lahko uporabljamo tudi pri učenju plavanja neinvalidov. Ta metoda je primerna zlasti za težje ovirane osebe, saj učenje plavanja temelji predvsem na hrbtnem položaju, kar začetniku in plavalcu omogoči odprto dihalno pot.

S plavanjem se lahko ukvarja vsak, ki ima željo in nima zdravstvenih težav, ki bi mu to preprečevale. Tako kot pri vsaki športni dejavnosti je treba tudi pri tem športu poslušati

S plavanjem se lahko ukvarja vsak, ki ima željo in nima zdravstvenih težav, ki bi mu to preprečevale.

Na seminarju sta predstavila plavanje paraplavalec Nino Batagelj in strokovna sodelavka na ZŠIS-POK Jana Čander, prof. šp.

lastno telo in se izogibati pretiravanju ter vsakemu posamezniku posebej prilagoditi treninge glede na njegovo stopnjo invalidnosti in sposobnosti. Za prilagoditve uporabljamo različne plavalne rekvizite, kot so plavutke, lopatke, plovec, deska, plavalna tuba, plavalni pas in podobno. Predvsem je pomembno, da plavalcu s prilagoditvami povečamo plovnost in s tem zmožnost za boljši zaveslaj in udarec.

Na koncu predavanja so bili udeleženci seminarja razdeljeni po različnih skupinah. Vsaka skupina je dobila nalogo prilagoditi trening določeni specifičnosti invalidnosti. Tako so novopridobljeno znanje izkoristili za reševanje težav, ki bi nastale pri vključitvi oseb z invalidnostjo.

Dan s športniki invalidi v Laškem

Piše: Polona Marinček

(foto: OKS-ZŠZ)

V času evropskega prvenstva v namiznem tenisu v Laškem bo poskrbljeno tudi za dodatno promocijo športa invalidov.

Evropskega tedna športa, ki je že tradicionalno na sporedu med 23. in 30. septembrom. Evropski teden športa je nastal na pobudo Evropske komisije za spodbujanje športa in telesne dejavnosti v Evropi in v Sloveniji poteka pod okriljem nacionalnega koordinatorja, Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez. Glavna tema kampanje je Bodite aktivni (#BEACTIVE), njen cilj pa je vse ljudi spodbuditi k telesni dejavnosti ne le med tednom športa, temveč vse leto. Med pomembnimi aktivnostmi evropskega tedna športa 2017 v Sloveniji so tudi aktivnosti za športno neaktivne invalide ter za splošno javnost z namenom promocije športa invalidov.

“Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite bo v okviru evropskega tedna športa v četrtek, 28. septembra, med 15. in 18. uro na parkirišču Kulturnega doma Laško pripravila dan s športniki invalidi.”

Obiskovalci bodo lahko поблиže spoznali paraolimpijske športe, pri

vsakem športu (košarka na vozičkih, curling, golbal, parakolesarstvo ...) bodo imeli možnost tudi poklepetati z izkušenimi športniki invalidi in njihovimi trenerji. Ob koncu dneva pa bomo vse obiskovalce povabili k ogledu evropskega prvenstva v paranamiznem tenisu v športni dvorani Tri lilije.

Hkrati smo invalidska društva, športne klube in druge ponudnike športnih aktivnosti pozvali, naj v času evropskega tedna športa odprejo

svoja vrata ter predstavijo različne programe športa in rekreacije za otroke, mladostnike, odrasle in starostnike invalide.

Ambasador dogodka je izvrstni slovenski paraolimpijec, parakajakša Dejan Fabčič. To je še razlog več, da nas obiščete.

Bodite aktivni. Spremljajte aktivnosti v okviru evropskega tedna športa na <http://ewos.olympic.si> in ustvarite svojo športno zgodbo.

BISFed klasifikacijski tečaj v Poznaniu 2017

Piše: Ana Špehonja

(foto: osebni arhiv)

Ker v Sloveniji še nimamo državnega klasifikatorja za boccio, sem se na pobudo Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja odločila, da se udeležim tečaja BISFed in pridobim ustrezno znanje za klasifikacijo tekmovalcev v boccii.

Ker ob študiju medicine že nekaj časa sodelujem pri organizaciji ligaških tekmovanj, je bil ta tečaj zame zanimiv izziv in možnost za nadgradnjo slovenske boccie.

Klasifikacijski tečaj je potekal od 3. do 5. julija v Poznaniu na Poljskem. Namen tečaja je izobraziti kandidate za klasifikatorje na državni ravni. Klasifikacija je zelo zahteven proces in potrebuje natančno oceno tekmovalca, ki sestoji iz različnih delov, od testiranja fizičnih sposobnosti do opazovanja tehnike med igro na samem tekmovanju.

Tečaj je potekal v sklopu mednarodnega tekmovanja BISFed Regional Open – Poznan 2017, ki je potekalo od 5. do 10. julija. Tekmovanja se je udeležilo 80 tekmovalcev iz različnih držav. Tečaj se je pričel v ponedeljek. Udeleženci smo bili štirje, jaz in še trije kandidati iz Japonske, ena zdravnica in dva fizioterapevta. Naša mentorica je bila fizioterapevtka Elsa Matthee iz Južnoafriške republike. Za seboj ima že 20 let klasificiranja, ogromno izkušenj in znanja, ki ga zelo rada deli z drugimi. Tečaj je v ponedeljek in v torek potekal v obliki predavanj in učenja pravega izvajanja testov, v sredo pa smo pomagali pri klasifikaciji tekmovalcev.

Prvi dan smo se spoznali s splošnimi pravili klasificiranja, protokolom in glavnimi dejavniki, ki vplivajo na oceno sposobnosti. Drugi dan smo si podrobneje ogledali dejavnike (spastičnost,

Športna dvorana prilagojena osebam s posebnimi potrebami.

atetoza, ataksija in šibkost) ter način njihovega standardiziranega ocenjevanja. Sledilo je izčrpno predavanje o vsaki posamezni kategoriji, profilih tekmovalcev, ki spadajo vanjo, in minimalnih kriterijih, v skladu s katerimi je kandidat primeren za posamezno kategorijo. Spoznali smo, da so tekmovalci različni in da sta si lahko na prvi pogled dva tekmovalca po sposobnostih zelo podobna, po natančni oceni pa smo ugotovili, da spadata v različni kategoriji.

“Zadnji dan smo sodelovali pri klasifikaciji tekmovalcev. Pomagali smo pri celotnem poteku klasifikacije in delu komisije. Pred tekmovanjem je bilo treba klasificirati 30 kandidatov, za vsakega kandidata je namenjenih 15 minut. Klasifikacija je potekala dan pred začetkom tekmovanja.”

Na klasifikacijo mora vsak tekmovalec prinesiti zdravniško potrdilo, certifikat o diagnozi, soglasje za klasifikacijo in osebni dokument. Klasifikacija poteka v manjši dvorani, kjer je postavljeno igrišče za boccio. Vsak tekmovalec h klasifikaciji pristopi sam ali s spremljevalcem.

Tekmovalec se najprej z zdravnikom pogovori o svoji diagnozi, kako dolgo igra boccio in kolikokrat trenira. Sledi ocena fizičnih sposobnosti; sestoji iz različnih testov, ki so standardizirani in omogočajo objektivno klasifikacijo tekmovalcev glede na njihove individualne sposobnosti. Zatem je na vrsti še tehnična ocena, kjer ocenjujemo tehniko tekmovalca. Po končanem ocenjevanju se komisija posvetuje in nato tekmovalca obvesti o njegovi kategoriji. Vendar to ni dokončna razvrstitev v kategorijo. Tekmovalec jo dobi po opazovanju med tekmovanjem. Če se tekmovalec s klasifikacijo ne strinja, lahko vloži pritožbo, za katero mora plačati 150 €. Tekmovalec lahko svojo kategorijo tudi zavrne in se odloči za prestop v višjo kategorijo.

Zaključili smo s pisnim in praktičnim preizkusom znanja, kjer smo opazovali posnetke posameznih tekmovalcev, ki smo jih morali opisati in uvrstiti v primerno kategorijo. Tisti, ki smo tečaj uspešno

opravili, smo pridobili certifikat državnega klasifikatorja za boccio.

Tako bo v sezoni 2018 na naših ligaških tekmovanjih v boccii klasifikacija obvezna in pogoj za pristop k tekmovanju. Prijava na klasifikacijo bo mogoča prek digitalnega obrazca, ki bo dostopen na spletni strani Zveze Sonček so.p., na facebook strani Boccia Team Slovenija, vabilo pa bo poslano tudi na vsa društva, ki so do sedaj tekmovala v boccii. Klasifikacije bodo potekale v sklopih, tekmovalci pa bodo o datumu in lokaciji obveščeni prek maila ali telefona. S tem bomo omogočili pravično tekmovanje glede na sposobnosti tekmovalcev.

Ana Špehonja je postala uradna klasifikatorka.

Glavna tekmovalna dvorana.

Geslo za vse rezervacije:
ŠPORTNIK

JESENSKE POČITNICE

od 27. 10.-5. 11. 2017

- **BREZPLAČNA namestitev** za otroke do 5. leta in 2 otrok do 12. leta!
- **Dodatni 15% popust** za imetnike Zlate kartice Thermana Club.

4 dni / 3 noči že za 222 € na osebo
v hotelu Zdravilišče Laško

BOŽIČNA PRAVLJICA

od 22.-29. 12. 2017

- **20% first minute popust** do 15. 11. 2017.
- **BREZPLAČNA namestitev** za otroke do 5. leta in 1 otrok do 12. leta!
- **Dodatni 15% popust** za imetnike Zlate kartice Thermana Club.

4 dni / 3 noči že za 177,60 € na osebo
v hotelu Zdravilišče Laško

HOLLYWOOD

glam

PRIČAKAJTE NOVO LETO

v naši družbi

od 29. 12. 2017-2. 1. 2018

15 % FIRST MINUTE POPUST do 15. 11. 2017

ALL INCLUSIVE
SMRKČEVANJE

v Termalnem Centru

